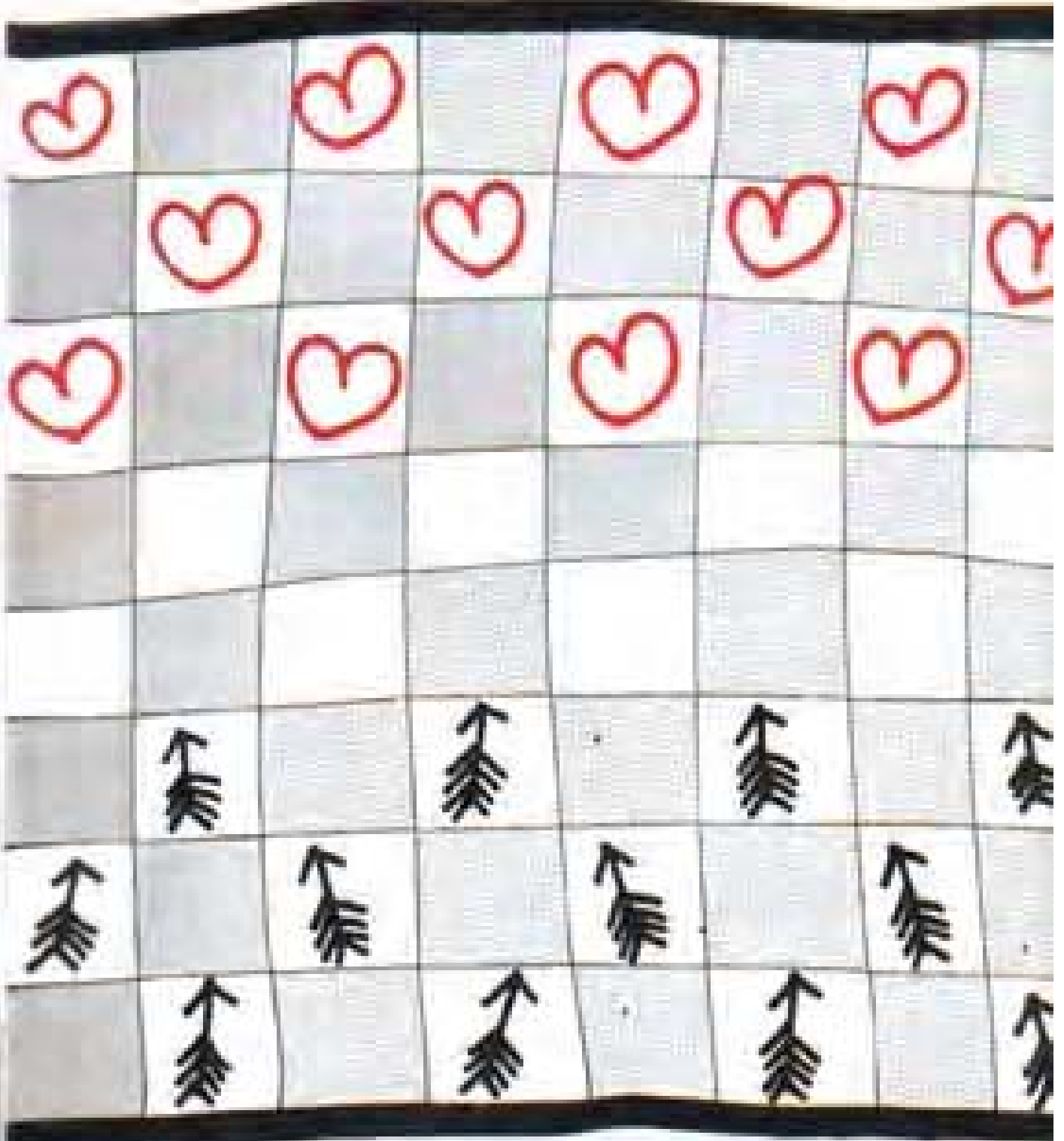

ဂျပန် နေ့စဉ် အားပေး
< ဂျပန် ဝတ်စုံ >

မာတိကာ

	—• နိဒါန်းစကား	၁
အခန်း	၁။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းနဲ့ အချစ်	၅
အခန်း	၂။ အချစ်အကြောင်း	၃၁
အခန်း	၃။ အချစ် နဲ့ အကြိုက်	၄၀
အခန်း	၄။ အချစ်စစ်တမ်း	၄၆
အခန်း	၅။ လူငယ်တွေရဲ့ အချစ်အမြင်	၅၇
အခန်း	၆။ မြင့်မြတ်တဲ့အချစ်	၉၅
အခန်း	၇။ အချစ်ကို တားဆီးလို့ရသလား	၁၂၁
အခန်း	၈။ ဘဝတုမှ အချစ်ဖြစ်လာနိုင်	၁၃၁
အခန်း	၉။ ဝညာနဲ့ ဉာဏ်ရည်တုမှ	၁၅၀
အခန်း	၁၀။ စိုသေလေးစားမှုဟာ အချစ်ရဲ့ ဝိညာဉ်	၁၅၉
အခန်း	၁၁။ အချစ်ဆိုတာ အသစ် အသစ်	
	ဖြစ်နိုင်သလား	၁၆၈
အခန်း	၁၂။ အချစ်ရှာပုံတော်	၁၈၂

နိဒါန်းစကား

ကောလိပ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအရွယ် လူငယ်
လေးတွေ၊ ဘွဲ့ရပြီးစ လူကြီးဘဝထဲ ခြေလှမ်းဝင်ခါစ
လူကြီးကလေးတွေကို ဆရာတစ်ယောက် အနေနဲ့
နည်းပေးလမ်းပြလုပ်နေရသူ တစ်ယောက် ဖြစ်လေ
တော့ လူငယ်တွေရဲ့ ပြဿနာပေါင်းစုံကို နိစ္စဒူဝ
စိတ်ရှည် လက်ရှည်နဲ့ နားထောင်ပေးနေရပါတယ်။

တချို့က ပညာရေးအတွက်

တချို့က အလုပ်အကိုင်အတွက်

တချို့က ဗဟုသုတအတွက်

တချို့က ဘဝအတွက် ဆွေးနွေးမေးမြန်းတတ်

ကြပါတယ်။

တချို့ကျတော့ ချစ်ရေးကြိုက်ရေးကိစ္စ

J

လူထုစိန်ဝင်း

အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စ ရင်ဖွင့်တတ်ကြပါတယ်။
တစ်ခါတလေကျတော့လည်း ဝမ်းနည်း ပန်းနည်း
ရှိုက်ကြီးတင် ငိုကြွေးပြီး တိုင်တည်တတ်ကြပါ
တယ်။

ချစ်ရေးကြိုက်ရေး အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စမျိုးဆိုတာ
တကယ်တော့ အဖေတွေ အမေတွေနဲ့ တိုင်ပင်
ဆွေးနွေးရမယ့် ကိစ္စပါ။ ရင်ဖွင့်တိုင်တည်ချင်ရင်
လည်း အဖေ အမေတွေကို ရင်ဖွင့် တိုင်တည်
ရမှာပါ။ ဒါပေမယ့် မြန်မာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့
ခလေ့ထုံးစံနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုက ဒါမျိုးကို တားမြစ်
ပိတ်ပင်ထားတာ မဟုတ်ပေမယ့် လုပ်လေ့လုပ်ထ
မရှိကြလေတော့ သားသမီးတွေက မိဘကို ဖွင့်ဟ
တိုင်ပင်ဖို့ ဝံ့ဝံ့စားစား မရှိရှာကြပါဘူး။

အလားတူပါပဲ၊ မိဘလုပ်သူတွေ အဖို့လည်း
လောကဓမ္မတာ ချစ်ရေးကြိုက်ရေး အိမ်ထောင်ရေး
ကိစ္စတွေကို သားသမီးတွေနဲ့ ဆွေးနွေး နှီးနှော
ပြုလုပ်ဖို့ ဝန်လေးနေကြရပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် မိဘတွေက သားသမီးတွေကို
ပြောပြချင်တဲ့ လောကတံထွာဓမ္မတာ ကိစ္စတွေ၊
လူငယ်တွေက အဖေတွေ အမေတွေကို မေးမြန်း
ဆွေးနွေးချင်တဲ့ ချစ်ရေး ကြိုက်ရေး ကိစ္စမျိုးတွေကို
ဆွေးနွေးတင်ပြတဲ့ စာမျိုး ရှိရင် ကောင်းမှာပဲလို့
အတွေးရောက်ပြီး

ဒီစာအုပ်ကလေး ရေးဖြစ်သွားတာပါ။

သားသမီးတွေနဲ့ ဒီကိစ္စမျိုးကို မျက်နှာချင်းဆိုင် ပြောဆို ဆွေးနွေးဖို့ ဝန်လေးတတ်ကြတဲ့ မိဘတွေ အဖို့ သားသမီးတွေကို ဝယ်ပေးစရာ စာအုပ်ကလေး တစ်အုပ် ရှိစေချင်တဲ့ စေတနာ။

ကောလိပ်ကျောင်းသူ ကျောင်းသား လူငယ် လုံမငယ်လေးတွေ အများစုဟာ ရုပ်ရှင်ထဲက လူရွှင်တော်တွေ လုပ်ပြသလို ဟေးလား ဝါးလားနဲ့ ရည်းစားထားပြီး အချိန်ဖြုန်းနေကြတာ မဟုတ်ဘူး။ လေးလေးနက်နက်နဲ့ ပညာဗဟုသုတတွေကို အငမ်း မရ ကြိုးစားရှာဖွေနေကြတာ ဖြစ်ကြောင်း မိဘတွေ သိစေချင်တဲ့ စေတနာ။

ချစ်ရေးကြိုက်ရေး ကိစ္စမျိုးတွေကို အဖေတွေ အမေတွေကို ဖွင့် ဟတိုင် တည်ရမှာ မဝံ့ မရဲ ဖြစ်နေကြတဲ့ လူငယ်တွေအတွက် ဖတ်ရှုလေ့လာစရာ စာအုပ်ကလေး တစ်အုပ် ရှိစေချင်တဲ့ စေတနာ။

အဲဒီ စေတနာသုံးတန်ကို အရင်းခံပြီး ဒီစာအုပ် ကလေး ရေးခဲ့တာပါ။ ဒီစာအုပ်ကလေး ရေးဖို့ အတွက် လေ့လာဖတ်ရှုပြီး အကိုးအကားပြုခဲ့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အားလုံးကို ဒီနေရာကနေပြီး ရှိခိုးဦးချ ကန်တော့လိုက်ရပါတယ်။

အခန်း ၁

တက္ကသိုလ်ကျောင်းနဲ့ အချစ်

ဒီနေ့ မဂ္ဂဇင်းတွေက စာအုပ်ဝေဖန်ချက်တို့၊ ရုပ်ရှင်ဝေဖန်ချက်တို့ စတဲ့စာတွေကို ဖတ်ကြည့်လိုက်တိုင်း ‘အပျော်အပြက်’အချစ်လို့ အမည်တပ်ထားတဲ့ ဝတ္ထုတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေက အများစုဖြစ်နေတယ်ဆိုတဲ့ ဝေဖန် သုံးသပ်ချက်တွေကိုချည်း တွေ့နေရပါတယ်။

အပျော်အပြက်လို့ ပြောလိုက်ရတာက ဝတ္ထုနဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းတွေထဲမှာ ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်နဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် တွေ့လိုက်တာနဲ့ လွယ်လွယ်လေး ချစ်လိုက် ကြိုက်လိုက်ကြ၊ လွယ်လွယ်လေး ညားလိုက်ကြ၊ လွယ်လွယ်လေး ကွဲလိုက်ကြ၊ လွယ်လွယ်

လေး ပြန်ပေါင်းလိုက်ကြ ဆိုတာမျိုးချည်း တွေ့နေရတော့ အပျော်တမ်းကစားနေကြသလားလို့တောင် အောက်မေ့ ရတော့မလောက် ဖြစ်နေလို့ပါ။

ဒီနေ့ ဝတ္ထု၊ ရုပ်ရှင်တွေကိုသာ ကြည့်မိရင်တော့ သမီးရှင်တွေအနေနဲ့ ကိုယ့်သမီးလေးကို တက္ကသိုလ်ပို့ရ မှာတောင် ခပ်လန့်လန့် ဖြစ်သွားလောက်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ရောက်ပြီး ရည်းစားထားကြတာတွေကိုချည်း တွေ့နေရလို့ပါ။ တက္ကသိုလ်မှာ ရည်းစားထားတာအပြင် ဘာအလုပ်မှ မရှိကြတော့ဘူးလား၊ လူငယ်ဘဝရဲ့ပျော်ရွှင်မှု မြူးထူး လန်းဆန်းမှုဆိုတာ ရည်းစားထားတာတစ်ခုပဲ ရှိသလား။

‘တက္ကသိုလ် နောက်ခံ၊ ရှေ့ခံ၊ ဘေးခံ၊ အားလုံးခံပြီး ရိုက်သွားတဲ့ ဟေးလားဝါးလား ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပါ တယ်။ တက္ကသိုလ်ဆိုတာ လူနောက်၊ လူပြောင်၊ ကိုဖိုးကဲ၊ မရွှေကဲတို့ နေ့စဉ်လာရောက် ဗရုတ်သုတ်ခ ကျစရာ နေရာအဖြစ်မြင်အောင်ကို တင်ပြသွား ပါတယ်’

၁၉၉၈ ခု ဇွန်လထုတ် မြားနတ်မောင် မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ စာရေးဆရာ မောင်တည်ငြိမ်ရေးတဲ့ ‘အားနာစရာများ

ဖြစ်နေမလား' ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်ဝေဖန်ရေးထဲက အပိုဒ်ကလေး တစ်ပိုဒ်ပါ။

ဒီနေ့ တက္ကသိုလ်နောက်ခံ ဝတ္ထုတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေ ရေးနေ ရိုက်နေကြသူတွေဟာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကိုအောင်ဆန်းတို့၊ ကိုဗဟိန်းတို့၊ ကိုအောင်ကျော်တို့ အကြောင်းတွေ၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ မအုန်းတို့၊ မအမာ တို့ အကြောင်းတွေကို မကြားဖူးလေရော့သလားလို့ အောက်မေ့မိပါတယ်။ ကိုအောင်ဆန်းတို့၊ ကိုဗဟိန်းတို့ ခေတ်တုန်းကလည်း တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ ကျောင်း သားတွေဟာ ရည်းစားထားဖို့လောက်သာ စိတ်ဝင်စား နေကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ဖို့၊ လူမျိုး အဆင့်အတန်း မြင့်မားဖို့ဆိုတဲ့ မျှော်မှန်းချက်နဲ့ ကြိုးစားခဲ့ ကြတာပါ။

ဒီဘက်ခေတ်တွေ ရောက်တော့လည်း တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေဟာ နိုင်ငံနဲ့လူမျိုး အဆင့် အတန်းမြင့်မားဖို့ဆိုတဲ့ ကြီးမားတဲ့ မျှော်မှန်းချက်ကြီးတွေနဲ့ လေးလေးနက်နက်ကြီး ကြိုးစားနေကြတာပါ။ ဟေးလား ဝါးလား ဇာတ်လမ်းတွေချည်း ခင်းနေကြတာ မဟုတ် ပါဘူး။ လူငယ်တိုင်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတိုင်း အပျော် အပါးတွေချည်း လိုက်ရှာနေကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒဂုန်တာရာတို့၊ မြသန်းတင့်တို့၊ မောင်ကြည်လင်တို့၊ အောင်လင်းတို့၊ ကြည်အေးတို့ဆို တာတွေဟာ တက္ကသိုလ် ပရဂုဏ်ထဲက အပြိုင်းအရိုင်း ပေါ်ထွန်းလာကြ သူတွေပါ။ ပြီးတော့ ‘ဒဏ္ဍာရီ’ ဇာတ်ကားထဲက တဇွတ်ထိုးနဲ့ ရူးရူးမိုက်မိုက် ထင်ရာမစိုင်းဘဲ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်တဲ့ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ ‘ဇင်ဝိုင်း’ လို လူငယ်လေးတွေ အများကြီး (ဧရာမအများကြီး) ကို ရှိနေပါတယ်။

တက္ကသိုလ်ဇာတ်လမ်းတွေမှာ ဘာဖြစ်လို့များ ပေါ့ပျက်ပျက် အပေါ့စား အချစ်ဇာတ်လမ်းတွေကိုချည်း ရေးသားရိုက်ကူးနေကြတာပါလိမ့်။

ဒီလိုဟာတွေချည်း ရိုက်ပြနေတော့ လူငယ်တွေကို အတုမြင် အတတ်သင်အောင် လုပ်ပေးနေသလို ဖြစ်မနေဘူးလား။

အတုမြင်လို့အတတ်သင် မသင် ဒီနေ့ အင်းလျား ကန်ပေါင်နဲ့ ရန်ကုန်မြို့က ပန်းခြံတွေ၊ တိရစ္ဆာန်ရုံတွေမှာ ယောက်ျားလေးနဲ့မိန်းကလေးတွေ လူကြားထဲ တစ်ယောက်ခါး တစ်ယောက်ဖက်ပြီး လျှောက်နေကြတာတွေဟာ ရိုးနေတဲ့အဖြစ်ကို ရောက်နေပြီလေ။ မြင်ပါများတော့ မဆန်းတော့ဘူးပေါ့။ ရုပ်ရှင်တွေထဲမှာ ဒါမျိုးတွေချည်း ပြနေတာကိုး။

လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်လေးဆယ်ဝန်းကျင် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝတုန်းကလည်း ညနေစောင်းရင် အင်းလျား ကန်ပေါင်မှာ လမ်းလျှောက်ကြတဲ့ စုံတွဲတွေ ရှိခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ခါးဖက်ပြီး လျှောက်ဖို့နေနေသာသာ လက်ကို ကိုင်ပြီးတောင် မလျှောက်ရဲကြပါဘူး။ အဲဒီခေတ် ရုပ်ရှင် တွေမှာလည်း ဒီခေတ်လောက် ပယ်ပယ် နယ်နယ်ကြီး ပွေတာ ဖက်တာတွေ ရိုက်မပြကြပါဘူး။

‘အမေတို့ လူ့အဆောက်အအုံဟာ အဲဒီလိုပုံစံနဲ့ နှစ်တွေ ရာနဲ့ ထောင်နဲ့ချီပြီး နေထိုင်တည်ဆောက် လာရာမှာ ရုပ်ရှင်ဆိုတဲ့ ကြည့်စရာတစ်ခုပေါ်လာတဲ့ အခါတော့ အမေတို့ လူနေမှုပုံစံနဲ့ ခြားနားလှတဲ့ အနောက်နိုင်ငံက ယောက်ျား မိန်းမ ဆက်ဆံ နေထိုင်ပုံတွေကို ပိတ်ကားပေါ်မှာ အတိုင်းသား မြင်လာကြရတယ်။ မြင်နေမကျ ကြည့်နေ မကျတော့ မျက်စိရှက်စရာတွေပေါ့။ နို့ပေမယ့် ဒီသဘင်က တစ်နေ့တစ်ခြား ကြီးပွား ခေတ်စားလာတဲ့အခါ မှာတော့ ရုပ်ရှင်ရုံထဲမှာ မှောင်ထဲကနေပြီး မြင်ရတဲ့ အဲဒီ မြင်ကွင်းတွေကို အောင့်အည်းသည်းခံပြီး ကြည့်ခဲ့ကြတယ်။

နောင်အခါမှာတော့ မြန်မာကလည်း ရုပ်ရှင်ဆိုတဲ့ သဘင် ပေါ်လာတယ်။ ပေါ်လာတဲ့အခါ အစတော့

မြန်မာမဆန်တဲ့ အနေအထိုင်တွေကို မတုပဘဲ
နေကြပါသေးရဲ့။ နောင်တော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့
မင်းသား မင်းသမီး ချစ်ဇနီးကြိုက်ခန်းတွေဟာ
မပြသင့် မပြအပ်တာတွေကို ပြပြလာကြတယ်။

ခုခေတ်မှာ ဗွီဒီယိုပေါ်လာတဲ့အခါမှာတော့ ရုပ်ရှင်
ကားလို မီးမှောင်မှောင် ရုံကြီးထဲမှာ သူမှန်းမသိ
ငါမှန်းမသိ ကြည့်ကြတဲ့ အဖြစ်မျိုးမဟုတ်ဘဲ မီးရောင်
အောက်မှာပဲ အမေနဲ့အတူ၊ အဖေနဲ့အတူ၊ အစ်ကိုများ၊
မောင်များနဲ့အတူ ထိုင်ကြည့်ကြတဲ့ သဘင်ဖြစ်လာ
တယ်။

ဒီလို ဖြစ်လာပြီး မြန်မာမိန်းကလေး၊ မြန်မာ
ယောက်ျားကလေးများက တီဗွီဖန်သားပြင်ပေါ်မှာ
မြန်မာတို့ အနေအထိုင်မျိုး လုံးဝမဟုတ်တဲ့ ယောက်ျား
လေးနဲ့ မိန်းကလေး ချစ်သူအချင်းချင်း လူကွယ်ရာမှာ
သာနေထိုင်တဲ့ အနေအထိုင်မျိုးတွေကို ပြောင်ပြောင်
ကြီး လုပ်ပြနေကြပါတယ်။

ဇာတ်ဝင်ခန်းမို့ သဏ္ဍာန်လုပ် သရုပ်နဲ့တူအောင်
ကျင့်ပြရတာပါလို့ ဆိုရအောင်ကလည်း ရုပ်ရှင်ကား
ထဲမှာ မဟုတ်ပါဘဲနဲ့ တေးသီချင်းဆိုရာမှာတောင်မှ
မိန်းမနဲ့ ယောက်ျား ရင်းနှီးလှတဲ့ အနေအထိုင်တွေ
မရှက်မကြောက် နေထိုင်ပြနေကြပါတယ်။

ဝတ္ထုတို့၊ ရုပ်ရှင်တို့ ဆိုတာမျိုးဟာ လူတွေရဲ့ အကြောင်းကို ဇာတ်လမ်းဆင်ပြီး ပြောပြတာဖြစ်လေတော့ လောကီထုပ္ပတ် လူတို့ဇာတ်မှာ ဘယ်သူမှ ကင်းနိုင်တယ် လို့ မရှိကြတဲ့ ‘အချစ်’ဆိုတာ မလွဲမသွေ ပါရမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ချစ်တယ်ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးဟာ လွယ်လွယ်လေး ပေါ်လာတတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ လေးနက်တဲ့ အခြေခံ တစ်ခုရှိမှာ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်တာပါ။ အချစ်ဇာတ်လမ်း မရေးရဘူး မဟုတ်ပါဘူး၊ ရေးရပါတယ်။ ရေးရပါမယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ‘ချစ်တယ်’လို့ ဖြစ်လာဖို့အတွက် ခိုင်မာတဲ့ အခြေခံတစ်ခု ရှိဖို့တော့ လိုပါတယ်။

အချစ်မှာ အကြောင်းပြစရာ မရှိဘူး။ အချစ်မှာ အကောင်း အဆိုး၊ အရှုံးအမြတ် တွက်ချက်နေဖို့မလိုဘူး။ အချစ်ဆိုတာ ဦးနှောက်နဲ့ ဆုံးဖြတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ နှလုံးသားနဲ့ ဆုံးဖြတ်တာ စတဲ့ စတဲ့ စကားမျိုးတွေ ပြောတတ် ရေးတတ်ကြပါတယ်။ လူတစ်ယောက် အကြောင်း လေ့လာစုံစမ်းပြီး ကိုယ်လက်ခံနိုင်တဲ့ အရည် အချင်းမျိုးနဲ့ပြည့်စုံမှ ‘ချစ်တယ်’လို့ ပြောတာဟာ တကယ့် အချစ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဈေးသည်လို ဈေးတွက် တွက်ပြီး ကိုယ့်အတွက် အမြတ်ထွက်မှ ကိုယ့်အတွက် အကျိုးရှိမှ

လက်ခံတာမျိုးမို့ 'ရောင်းတမ်းအချစ်သာ' ဖြစ်တယ်လို့ ပြောတာ ရေးတာတွေလည်း ကြားဖူး ဖတ်ဖူးပါတယ်။

'Love at first sight' ဆိုတာလို ဘာမှ မသိ၊ ဘာမှ မစုံစမ်းဘဲ မြင်မြင်ချင်း ရင်ထဲမှာ လှုပ်ခတ်သွား တာမျိုးမှ တကယ့်အချစ် ဖြစ်တယ်လို့ ပြောတာ ရေးတာ တွေလည်း ကြားဖူး ဖတ်ဖူးခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို တကယ့် အချစ်လို့ သူတို့ ယုံကြည်တာကို ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာတွေက အမျိုးမျိုး သီကျူးဖွဲ့ဆို ခဲ့ကြပါတယ်။ သာမန် လူသားတွေကို မဆိုထားနဲ့ လောကီကို ကွင်းရှောင်ပြီး ရဟန်းဘောင်မှာ မွေ့လျော်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတောင်မှ ချစ်ခြင်းမေတ္တာဘွဲ့ ကဗျာတွေ ရေးသား ဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြပါသေးတယ်။

အင်းဝခေတ် စာဆိုအကျော် အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ရဲ့ အချစ်အကြိုက်ဖွဲ့ အလှအပအဖွဲ့ ကဗျာနှစ်ပုဒ်ကို ကြည့် ကြရအောင်။

မလွမ်းဘယ်သူ နေတတ်မည်

- ၁။ နန်းမြေအောင်ချာ၊ ထွတ်ထိပ်သာထက်၊ ရတနာ
ပူရ၊ ရွှေပြည်မ၏၊ ကယ်ထမဖြောင့်၊ နောက်တောင်
ထောင့်ဝယ်၊ စိတ်ဖြောင့်ညွတ်ကြည်၊ စော်ကဲတည်
သည်၊ ရွှေပြည်ထွတ်ချာ၊ စွယ်လက်ျာကို၊ ရတနာ
ပွင့်လှိုင်၊ မဇ္ဈဗိုင်းနှင့်၊ ဦးတိုင်ချီမြောက်၊ ကျွန်ုပ်
လျှောက်အံ့၊ ဆယ့်ခြောက်နှစ်ပြည့်၊ မြင့်၏ မထင်၊
မွတ်မွတ်စင်သား၊ မြိတ်သွင်လွတ်စို့၊ ပြာသွယ်ညို
ကို၊ နတ်ကဲ့သို့ပင်၊ နောင်မင်းထင်သား၊ ရှင်ပင်မွေ
တော်၊ ဖန်ဆင်းသော်မှ၊ တူပျော်ရအံ့၊ **ရူတညှိုးသမ်း**၊
တတမ်းတမ်းသည်၊ မလွမ်း ဘယ်သူနေတတ်မည်။
- ၂။ ရွန်းဝေပြောင်ဝါ၊ လွမ်းမှောင် ကွာသား၊ ဂီဝါ
ရည်ရှင်၊ ပုံသွန်းဆင်သို့၊ လျှံတင်တောက်ရွန်း၊
နေသို့ ထွန်းသည်၊ လေးကျွန်းမျက်ဖြော်၊
စည်းခုံတော်က၊ မင်းကျော်တံတစ်၊ ကြိုးသောဖြစ်ကို၊

ရှင်ချစ်မပေ၊ မသိလေလည်း၊ ရဝေတောင်လေး၊
 ကိုယ်ရောင်ပြေးသည်၊ ညိုသွေးလဲ့လဲ့၊ လေသိမ်း
 နွဲ့သို့၊ ပန်းကဲ့သို့ပင်၊ မဆင်ခင်၌၊ မွေရှင်လကျာ၊
 ဖြည့်လွယ်ပါလော့၊ ကလျာနောင့်သည်း၊ ဝင်းညက်
 ကြည်းကြောင့်၊ **တလည်း တလွမ်း၊ ဆိုယောင်
 သမ်းသည်။** မတမ်း ဘယ်သူနေတတ်မည်။

၃။ ထွန်းရောင် နေဝါ၊ ပတ်ရောင်ဖြာ၍၊ တိမ်ချာ
 မိုးထက်၊ နေလျှံတက်သို့၊ အဘက်လွတ်ရှောင်၊
 ရွှေနန်းတောင်၏၊ မာရ်အောင်ပယ်ထွန်း၊ နောက်
 ခပ်ယွန်း၌၊ ထူးဆန်းမြန်ပြည်၊ စော်ကဲတည်သည်၊
 ရွှေပြည်သူ့ပန်း၊ ထွတ်ဦးစွန်း ၊ ကျွန်း၏လူ့ရွာ၊
 နတ်ပြည်မှာလည်း၊ ရှာသော်သည်ဘက်၊ ဘယ်မှာ
 ထွက်ချိမ့်၊ **ငြိမ်သက်လဲ့လဲ့၊ နွဲ့နွဲ့ရှိမ်းရှိမ်း၊** ကြောစိမ်း
 ငယ်နု၊ ညိုရောင်စုကို၊ ယခုလျင်ဆော၊ ပြည့်စေ
 သောဟု၊ လွမ်းမောစိုးလျက်၊ ဝိညာဉ်သက်လည်း၊
 စဉ်ထွက်လုလု၊ ပြင်မှာစုသို့၊ ရှုမိမျှော်ချေ၊ ကြာသို့
 ခွေမျှ၊ **မြောက်လေသုတ်ဆမ်း၊** နောင်ထူး
 လွမ်းသည်၊ မချမ်း ဘယ်သူ နေတတ်မည်။

(ဘုရားတိုင် မယ်ဘွဲ့ပိုဒ်စုံ)

နှမလက်လျှော့နေလေတော့

ပုရေနီသင်၊ ဆက်တိုင်းကြင်၍၊ အိမ်ရှင်အစစ်၊
ငယ်ကျွမ်းချစ်နှင့်၊ ထပ်ရစ်လက်သင်၊ ထုံးစတွင်၌၊
သွေးငင်ကြမ္မာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊ ဆရာမိဘ၊
ကွပ်ဆုံးမလည်း၊ **ချစ်စထုံးနှောင်**၊ ပျော်ရအောင်ဟု၊
သန်းခေါင်မဟူ၊ အတူယှဉ်နဲ့၊ သန်းလွဲမခန့်၊
အသက်စွန့်၍၊ ဝေးခွန့်ခရီး၊ ချုံကြီးတောအုံ၊
ဝါးရုံဝါးထွေး၊ သစ်ကျားဘေးကို၊ **မတွေးဆံဖျား**၊
မလေးစားတည့်၊ တရားသံဝေ၊ အောက်မေ့ချေ
သော်၊ **ကြေးရွှေဂဟေ**၊ မစပ်လေသို့၊ စာပေ
တတ်ပွန်၊ ဓမ္မခန့်နှင့်၊ ကျမ်းဂန်သိမြောက်၊ ပဉ္စင်း
ရောက်က၊ ထပ်လှောက် **ကြင်ဖွယ်**၊ ရှေးသော
နှယ်ကို၊ **အဘယ်ကြိုးရှာလေတော့မည်**။

လူမြေ တီထွင်၊ ဘက် မမြင်သား ၊ **သန့်စင်**
ငယ်က၊ လက်တော်လှနှင့်၊ ချိန်းချစေ့ရေ၊ မှာစာခွေ

ကို၊ စသေလိပ်ပြီး၊ ခင်းနှီးကွက်ကျယ်၊ ပြောက်မျိုး
 ခြယ်၍၊ ဆင်စွယ်ဝန်းယုက်၊ **မွေးမယ်ရက်သည်။**
 အသက်တို့က၊ ဆက်လှာရလည်း၊ မူလသိက္ခာ၊
 ဆုံးမစာနှင့် ငါးဖြာဝိနည်း၊ စောင့်စည်းပညတ်၊
အပ်တိတစ်သွား၊ ဆံတစ်ဖျားမျှ၊ မမှားအာရုံ၊
 ကာမဘုံကို၊ မခြံရချေ၊ ဖြတ်ငယ်သေစွ၊ ကမ္မလွေ
 ရင်ပိုက်၊ တစ်ကိုက် မကျွတ်၊ စာလက်လွတ်၍၊
 ဖြစ်တတ်ဘိသည်၊ သံသာရှည်ခဲ့၊ ဖန်လည်ရတတ်၊
 တစ်ပတ်ပတ်လျှင်၊ **အနတ်ဒုက္ခ၊ နိစ္စလည်းဟူ၊**
နှလုံးမူစွ၊ ပေးလှူစွန့်ကြ၊ ဤဘဝတွင်၊ နှမ လက်
 လျှော့၊ နေလေတော့ဟု၊ ချစ်ပေါ့မကြုံ၊ ညှိုးငယ်ပုံမျှ၊
ငှက်မုံကျေးကျွတ်၊ ချမင်းတုပ်သို့၊ စိတ်ချုပ်မပွင့်၊
 ပျံ့လွင့်မေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့်၊ တဏှာလောဘ၊
 ဒေါသမြေးထူ၊ ရမ္မက်မြူကို၊ ဘယ်သူ နှိုးရှာ
 လေတော့မည်။

ဆုဝေဘိချင် ၊ ငယ်ကျွမ်းဝင်နှင့် ၊ သို့ပင်
 တာရှည်၊ ပျော်ရမည်ဟု၊ ညောင်စည်သားများ၊
 မြို့ရှေးပါးဝယ်၊ ထင်ရှားကျော်ဟိုး၊ ရုက္ခစိုး၌၊
 ပုဆိုးကြာညွန့်၊ ပိတ်လှုပ်တွန့်ကို၊ ဖြန့်၍တစ်လည်၊
 ရစ်ဖွဲ့ချည်၍၊ ငယ်မည်မြွက်ဟ၊ နှုတ်သံမြနှင့်၊

ခက်မတစ်ထောင်၊ ပညောင်စောင့်တတ်၊ ရှင်
 နတ်မြတ်ကို၊ တိုင်မှတ်သက်သေ၊ ပြုမိပေရှင်၊
 မကွေသစ္စာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊ **ရုပ်ဝါပျိုရွယ်၊**
သနားဖွယ်ကို၊ ရှေးနှယ်ကြိုးကုတ်၊ ချမင်းတုပ်နှင့်၊
 ခွက်မြုပ်ခါညီ၊ နာရီမောင်းချ၊ ဒေသနိမိတ်၊
 သက်ကြီးဆိတ်လည်း၊ မမှိတ်မျက်တောင်၊ သည်း
 ခေါင်ဆူလည်၊ ရှိလိမ့်မည်ဟု၊ လွမ်းသည်ထပ်ဆင့်၊
 ဖူးချိန်သင့်ကို၊ မျှော်လင့်ခိုးရှာလေတော့သည်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ

ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ကဗျာနှစ်ပုဒ်မှာ စာဆိုအကျော် ဆရာ
 တော်က ‘ကလျာနောင့်သည်း၊ ဝင်းညက်ကြည်း’ရဲ့ အလှ
 အပကို ‘ငြိမ်သက်လဲ့လဲ့၊ နွဲ့နွဲ့ရှိမ်းရှိမ်း၊ ကြောစိမ်းငယ်နု၊
 ညိုရောင်စုကို’မှ မကျန်ရလေအောင် စေ့စေ့စပ်စပ် ရှုမြင်ပြီး
 အနုစိပ် ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့ပါတယ်။

**‘ပုရေနီသင်၊ ဆက်တိုင်းကြင်၍၊ အိမ်ရှင်အစစ်၊
 ငယ်ကျွမ်းချစ်နှင့်’**နှင့် ကွေကွင်းရတဲ့အခါမှာလည်

‘မမှိတ်မျက်တောင်၊ သည်းခေါင်ဆူလည်၊ ရှိလိမ့်
 မည်ဟု၊ လွမ်းသည်ထပ်ဆင့်၊ ဖူးချိန်သင့်ကို၊ မျှော်လင့်
 ခိုးရှာလေတော့သည်’ ရယ်လို့ စပ်ဆိုခဲ့ပါသေးတယ်။

အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ကိုယ်တော်သာ မဟုတ်သေး
 ပါဘူး။ အရှင် တေဇောသာရကလည်း ချုပ်ညရီမှာ
 ဖြုတ်ချည်းမြင်လိုက်ရတဲ့ ရခိုင်တန်ဆောင် မင်းသမီးလေးကို
 သောက်ရှူးသော်တာ အရောင်လော၊ မိုးနတ်သူဇာ အရောင်
 လောလို့ဖွဲ့ခဲ့ နွဲ့ခဲ့ပါသေးတယ်။ ကုသိုလ် ကြမ္မာ မမီသာ
 ခဲ့တဲ့ အဖြစ်ကိုလည်း ဝမ်းနည်းပက်လက် ရေးဖွဲ့ သွားခဲ့ပါ
 သေးတယ်။ အရှင်တေဇောသာရရဲ့ ကဗျာက ‘ရွှေရုပ်သွင်’
 ပါတဲ့။

ရွှေရုပ်သွင်

- ၁။ ဌာနတည်၍၊ ရွှေပြည်ကဲ့သို့၊ ရခိုင်မြို့ကို၊ ဆန်းတို့
ပေစွ၊ မြော်ပါရသား၊ သီရိရောင်ရွန်း၊ ရွှေပုံသွန်း
သို့၊ လန်းလန်းလက်လက်၊ လိုက်ဖက်တင့်မော၊
မချောစရာ၊ ချောစရာလျှင်၊ ကေသာဆံလွ၊ ထုံး
နောက်စနှင့်၊ ချုပ်ညရီတွင်၊ ဖြုတ်ချည်းမြင်သည်၊
ရှင်သာ ရခိုင်တန်ဆောင်လော။
- ၂။ သာလှစည်၍၊ ရွှေပြည်ရပ်သူ၊ ထိုမျှလူဝယ်၊
ပြိုင်သူမထင်၊ သည်သခင်မူ၊ ရုပ်သွင်ပျိုချော၊
တင့်မောပေစွ၊ သဘောတည်ကြည်၊ မျိုးမြတ်မည်
နှင့်၊ ရွှေရည်ရပ်တု၊ ပုံသွင်းပြုသို့၊ ပျိုနုလတ်လတ်၊
ဝင်းရှိမ်းမတ်မူ၊ သွယ်ပတ်ဝေဝေ၊ ထုံးနောက်ခွေနှင့်၊
တင့်နေစလှ၊ ဆည်ရီညဝယ်၊ လွလွဖြူစင်၊ ပေါ်ရုံ
တင်၍၊ ထမ်းစင်ယာဉ်သာ၊ စီးစကာတည့်၊ သူဇာ
ပေပင်၊ ရှင့်ဆင်းပြင်မူ၊ မြင်လျှင်လွန်ကြူး၊

အံ့မိန်းမူးသည်၊ သောက်ရှူးသော်တာ အရောင်လော။
 ၃။ ဝါလလည်၍၊ ရွှေပြည်ရောက်စ၊ ရှေးသော်ကမူ၊
 မမျှဆင်းပြင်၊ သည်သခင်ကို မြင်လျှင်လွန်ကြူး၊
 သောက်ရှူးသော်တာ၊ လအဝါသို့၊ ပြင်လျှာ
 ဆုံဆည်း၊ ရွှေဖျင်ပည်းဝယ်၊ စုလည်းမဆင်၊
 နောက်ထုံးရှင်နှင့်၊ မြင်လျှင်ပင် ကို၊ ကြီးပါလို
 လည်း၊ ကုသိုလ်ကြမ္မာ၊ မမီပါခဲ့၊ သည်းလျာမချွတ်၊
 နောင်မင်းမှတ်သည်၊ မိုးနတ် သူဇာ အယောင်
 လော။

မြန်မာစာဆိုကြီးတွေက အချစ်အကြောင်း စာ
 ကဗျာတွေ ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့သလို တိုင်းတစ်ပါးက ကဗျာဝိဇ္ဇာကြီးတွေ
 လည်း အချစ်အကြောင်းကို ဖွဲ့လို မကုန်နိုင်ကြပါဘူး၊
 သူတို့ ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့တဲ့ ကဗျာတွေကို မြည်းစမ်း ကြည့်ကြရ
 အောင်ပါ။

LOVES'S PHILOSOPHY

The fountains mingle with the river
And the rivers with the ocean,
The winds of heaven mix for ever
With a sweet emotion.

Nothing in the world is single,
All things by a law divine
In one another's being mingle
Why not I with thine?

See the mountains kiss high heaven
And the waves clasp one another;
No sister-flower would be forgiven
If it disdain'd its brother.

And the sunlight clasps the earth,
And the moon beams kiss the sea,
What are all these kissings worth,
If thou kiss not me?

P. B. Shelley

အချစ်ရဲ့ ဒဿန

- * စမ်းချောင်းကလေးတွေ မြစ်နဲ့ပေါင်းစည်းသွားကြ၊
မြစ်တွေကျတော့ ပင်လယ်နဲ့ပါ။
မိုးကောင်းကင်က လေတွေကျ အမြဲတာဝရ
ပေါင်းစည်းကြ။
သာယာကြည်နူးနေတဲ့ စိတ်နဲ့ပါ။
- * လောကမှာ ဘယ်အရာမှ တစ်ခုတည်း မရှိပါ။
ဘုရားသခင်ရဲ့ ဥပဒေတော်အရပဲ၊
တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ပေါင်းစည်းတည်နေတာ၊
ဘာကြောင့် ငါနဲ့ မင်းနဲ့ မပေါင်းစည်းရမှာလဲ။
- * ကြည့်၊ တောင်ကြီးတွေက
မိုးကောင်းကင်ကိုနမ်းလို့၊
လှိုင်းတွေက တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ထွေးပိုက်လို့၊
ဘယ်ပန်းနှုမလေးမှ ခွင့်လွှတ်ခံရမယ် မဟုတ်ဘူး၊
သူ့မောင်တော်ကို အမုန်းပိုခဲ့ရင်လေ။
- * ပြီးတော့ နေခြည်က ကမ္ဘာမြေကို ထွေးပိုက်လို့၊
လရောင်ကလည်း ပင်လယ်ပြင်ကို နမ်းလို့၊
ဒီအနမ်းတွေအားလုံး အချည်းနှီးပေါ့၊
မင်းက ငါ့ကို မနမ်းဘူး ဆိုရင်တော့။

ပီ၊ ဘီ၊ ရှယ်လီ

O my Luve's like a red' red rose
That's newly sprung in June:
O my Luve's like the melodie
That's sweetly play'd in tune
As fair art thou, my bonnie lass
So deep in luve am I:
And I will luve thee still, my dear
Till a, the seas gang dry:
Till a' the sea gang dry, my dear,
And the rocks melt wi' the sun
I will luve thee still, my dear,
While the sands o' live shall run,
And fare thee wheel, my only Luve;
And fare thee wheel a while?
And I will come again, my Lurve,
Tho' it were ten thousand mile.

R. Burns

- * အို ငါ့အချစ်ဟာ အနီရောင် နှင်းဆီနီလိုပဲ၊
 ရွန်လမှာ ပြိုင်းရရိုင်း ထွက်လာတဲ့ ပွင့်သစ်လေး
 လိုပေါ့၊
 အို ငါ့ အချစ်ဟာ တေးသွားလေးလိုပဲ၊
 ငြိမ့်ငြောင်းသာယာတဲ့ သံစဉ်နဲ့ တီးခတ်လို့ပေါ့။
- * လှပါပေ့ ချောပါပေ့ ငါ့ရဲ့ ချစ်စရာ မိန်းကလေး၊
 ငါဖြင့် အသည်းနှစ်အောင် စွဲချစ်နေမိပြီလေ၊
 မပြယ်တဲ့ အချစ်နဲ့ ချစ်နေမှာပါ အချစ်ကလေး၊
 ပင်လယ်တွေအားလုံး ခမ်းခြောက်သွားတဲ့အထိလေ။
- * ပင်လယ်တွေအားလုံး ခမ်းခြောက်သွားတဲ့အထိပါ
 အချစ်ရယ်၊
 ကျောက်ဆောင်တွေအားလုံး နေရှိန်နဲ့ အရည်ပျော်
 သွားတဲ့အထိပေါ့၊
 မပြယ်တဲ့အချစ်နဲ့ ချစ်နေမှာပါ အချစ်ရယ်၊
 ဘဝဆိုတဲ့ သဲပွင့်ကလေးတွေ ထွက်ပြေးသွားတဲ့
 အထိပေါ့။
- * နှုတ်ဆက်လိုက်ပါရဲ့ အချစ်ဆုံးရယ်၊
 ခဏငယ်လေးအဖြစ် နှုတ်ဆက်လိုက်ပါရဲ့၊
 ပြန်လာခဲ့ဦးမှာပါ အချစ်ဆုံးရယ်၊
 မိုင်ပေါင်း တစ်သောင်း ရှိနေပါစေကွဲ့။ ။

ရောဘတ် ဘန်း

ABSENCE

Being your slave, what should I do but tend
 Upon the hours and times of your desire?
I have no precious time at all to spend
 Nor services to do, till you require:

Nor dare I chide the world-without-end hour
 Whilst I, my sovereign, watch the clock
 for you

Nor think the bitterness of absence sour
 When you have bid your servant once adieu:

Nor dare I question with my jealous thought
 Where you may be, or your affairs suppose,
But like a sad slave, stay and think of nought
 Save, where you are how happy you
 make those:

So true a fool is love, that in your will,
 Though you do anything, he thinks no ill.

W, Shakespeare.

ကော့ကွင်းမှု

- * မင်းရဲ့ ကျေးကျွန်အဖြစ်နဲ့ ငါ့မှာ ဘာများလုပ်စရာ ရှိလို့လဲ
 နာရီတိုင်း အချိန်တိုင်း မင်းရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒတွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့က လွဲရင်လေ
 ငါ့မှာ အဖိုးတန်တဲ့အချိန်ရယ်လို့ ဖြုန်းတီးပစ်စရာ နတ္ထိပါပဲ။
 လုပ်စရာလည်း မရှိပါဘူး၊ မင်း လိုအပ်တဲ့အချိန်ထိ ပေါ့လေ။
- * အဆုံးနာရီမရှိတဲ့ ကမ္ဘာကြီးရယ်လို့ မကျေမချမ်း လည်း မဖြစ်ဝံ့ပါဘူး၊
 ငါ့မင်း ငါ့ချင်း ငါက မင်းအတွက် နာရီကို စောင့်ကြည့် နေရခိုက်မှာလေ၊
 ခွဲခွာခြင်းရဲ့ ရင်နာစရာတွေကိုလည်း ခါးသည်း နာကျည်းစွာ တွေးတော မနေခဲ့ပါဘူး။

မင်းရဲ့ လက်ပါးစေကို မင်းက နှုတ်ဆက်စကား
ပြောသွားခဲ့စဉ်မှာလေ။

* သဝန်တို့အတွေးနဲ့ မေးလဲမမေးရဲခဲ့ပါဘူး၊
မင်းဘယ်မှာလဲ ဘာကိစ္စလဲဆိုတာတွေကိုလေ၊
ဝမ်းနည်းနေတဲ့ ကျွန်တစ်ယောက်လို ထားရာမှာ
နေပြီ။

ဘာမှ မတွေးပါဘူး၊
မင်းဘယ်မှာလဲ ဘယ်လောက်စိတ်ချမ်းသာနေသလဲ
ဆိုတာတွေက လွဲရင်ပေါ့လေ

* အချစ်ဆိုတာ တကယ်မှိုက်မဲတဲ့အရာတစ်ခုပဲ၊ မင်းရဲ့
စိတ်ထဲမှာလေ
မင်းဘာပဲလုပ်နေနေ၊ သူကတော့ဖြင့် အပြစ်မမြင်
နိုင်ပေ။

ဝီလျံ ရှိတ်စပီးယား

LOVES OMNIPRESENCE

Where I as base as is the lovely plain
 And you, my Love, as high as heaven
 above,
 Yet should the thoughts of me your humble
 swain
 Ascend to heaven, in honour of my love,

Were I as high as heaven above the plain,
 And you, my Love, as humble and as low
 As are the deepest bottoms of the main,
 Wheresoe'er you were, with you my love
 sould go,

Were you the earth, dear love, and I the skies,
 My Love should shine on you like to the
 sun,
 And look upon you with ten thousand eyes
 Thill heaven wax'd blind, and till the world
 were done.

Wheresoe'er I am, below, or else above you.
 Where soe 'er you are, my heart shall truly love
 you.

J. Sylvester.

အချစ်နဲ့ နေရာ

ငါက မြေပြင်
 မင်းက မိုးကောင်းကင်ဆိုပါစို့
 မင်းအလိုရှိရင်
 ကောင်းကင်တမ္ဘတ် ကြယ်ကိုဆွတ်ဖို့ တက်လာမှာပေါ့
 အချစ်ကလေး။

ငါက မိုးကောင်းကင်
 မင်းက မြေပြင်ဆိုပါစို့
 သမုဒ္ဒရာကြမ်းပြင်ထိ ရောက်ချင်ရောက်နေပါစေ
 မင်း ဘယ်မှာနေနေ အရောက်လာခဲ့မှာပေါ့
 အချစ်ကလေး။

မင်းကမြေပြင် ငါက မိုးကောင်းကင်ဆိုပါစို့
 အချစ်ကလေး

ငါ့အချစ်က နေရောင်ခြည်လို မင်းကို ပက်ဖြန်း
 လင်းလက်နေမှာပေါ့

မျက်လုံးပေါင်း တစ်သောင်းနဲ့ မင်းကို အမြဲကြည့်
 နေတော့
 မိုးကောင်းကင်ကြီး ကျိန်းစပ်သွားတဲ့အထိ၊ ကမ္ဘာကြီး
 လောင်မြိုက် ပျက်စီးသွားတဲ့ အထိပေါ့။
 ငါ ဘယ်နေရာရောက်နေနေ၊ အထက်ရောက်ရောက်၊
 အောက်ရောက်ရောက် တခြားနေရာတွေရောက်ရောက်
 မင်း ဘယ်နေရာရောက်နေနေ၊ ငါ့အသည်းနှလုံးက
 မင်းကို အမြဲ ချစ်နေမှာပေါ့။

ဂျေ၊ ဆီလ်ဗက်စတား

အခန်း ၂

အချစ် အကြောင်း

The sweetest Joy, the wildest woe is love.

Bailey

အချိုမြိန်ဆုံး ပျော်ရွှင်မှု၊ အကြမ်းတမ်းဆုံး ပူဆွေးမှု
ဟာ အချစ်ပဲ။

Man Loves little and often, woman much and
rarely.

Basta

ယောက်ျားက နည်းနည်းနဲ့ ခဏခဏ ချစ်တတ်
တယ်၊ မိန်းမက များများနဲ့ ရှားရှားပါးပါး ချစ်တတ်တယ်။

Our first and last Love is self-Love

Bovee

ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ အရင်ဆုံးနဲ့ နောက်ဆုံးအချစ်ဟာ
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ချစ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။

The first sight of Love is the last of wisdom.

Antoine bret

အချစ်ရဲ့ နိဒါန်းဟာ အသိဉာဏ်ရဲ့ နိဂုံးဖြစ်တယ်။

Man's Love is of man's life a thing apart.

'Tis woman's whole existance.

Byron

ယောက်ျားရဲ့ အချစ်ဟာ သူ့ဘဝရဲ့ သီးခြား
အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်။

မိန်းမရဲ့ အချစ်ကတော့ သူ့ဘဝတစ်ခုလုံး ဖြစ်
တယ်။

How wise ar they that are but fools in Love.

Joshua Cooke

ပညာ ဘယ်လောက်ရှိရှိ အချစ်နဲ့ တွေ့ရင်တော့
အရူးပဲ။

I have found impossible to carry the heavy burden of responsibility and discharge my duties as king as I would wish to do without the help and support of the woman I Love.

Edward VIII [Later the Duke of Windsor}
in his farewell address, 1936

ကျွန်ုပ်ချစ်တဲ့ မိန်းမရဲ့ အကူအညီ အထောက်အပံ့ မပါဘဲနဲ့ ကြီးမားလေးလံလှတဲ့ တာဝန်တွေနဲ့ ဘုရင့် ဝတ္တရားတွေကို ကျွန်ုပ် ဆန္ဒရှိသလောက် ထမ်းဆောင်နိုင်ဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

[ဝေလမင်းသားရဲ့ နောက်ဆုံး နှုတ်ဆက်စကား]

If you would be Loved, Love and be lovable.

Franklin

အချစ်ခံချင်ရင် ချစ်ပါ။ ချစ်စရာဖြစ်အောင် လုပ်ပါ။

Young men wish: Love, money and health.

One day, they will say: health, money and

love

Paul Gerald

လူငယ်တွေရဲ့ ဆန္ဒ-အချစ်၊ ငွေနဲ့ ကျန်းမာရေး၊

တစ်နေ့ကျတော့ သူတို့ပြောလိမ့်မယ်၊ ကျန်းမာရေး၊

ငွေနဲ့ အချစ်။

Man begins by loving Love and ends by loving a woman.

Woman begins by loving a main and ends by loving Love.

Remy De Gourmont

ယောက်ျားတွေက အစမှာ အချစ်ကို ချစ်တယ်။
အဆုံးကျတော့ မိန်းမတစ်ယောက်ကို ချစ်သွားတယ်။

မိန်းမက အစမှာ ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို ချစ်
တယ်။ အဆုံးကျတော့ အချစ်ကို ချစ်သွားတယ်။

Pray love me little, so you Love me long.

Herrick

နည်းနည်းပဲ ချစ်ပါ။ ဒါမှ ကြာကြာချစ်နိုင်မှာ။

Love's like the measles-all the worse when it comes late in life.

Douglas Jerrold

အချစ်ဆိုတာ ဝက်သက်နဲ့တူတယ်။ ကြီးမှ ဖြစ်လာ
ရင် ပိုဆိုးတယ်။

Greater Love hath no man than this, that a man lay down his life for his friends.

John. XV

ကိုယ့်မိတ်ဆွေများအတွက် ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်လွှတ်
တဲ့လူရဲ့ အချစ်ထက် ပိုကြီးမားတဲ့ အချစ်ဆိုတာ မရှိဘူး။

He who Loves not wine, woman and song.

Remains a fool his whole life long.

အရက်၊ မိန်းမနဲ့ သီချင်းကို မချစ်တဲ့သူဟာ
တစ်သက်လုံး အရူးဖြစ်နေမှာပဲ။

Love is often a fruit of marriage .

Moliere

အချစ်ဆိုတာ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းရဲ့ အသီးအပွင့် မကြာ
ခဏ ဖြစ်တတ်တယ်။

The only victory over Love is flight.

Napoleon

အချစ်ကိုနိုင်ဖို့ တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းက ထွက်
ပြေးခြင်းပဲ။

Love-a grave mental disease.

Plato

အချစ်ဆိုတာ အဆိုးဆုံး စိတ်ရောဂါပဲ။

Everybody in Love is blind

Propertius

ချစ်မိပြီဆိုရင် လူတိုင်းဟာ အကန်းပဲ။

Better is a dinner of herbs where Love is,
than a stollod ox and hatred therewith.

Proverb

အချစ်ရှိတဲ့နေရာမှာ မြက်စားနေရတာက အမုန်းရှိတဲ့
နေရာမှာ အသားစားနေရတာထက် ပိုကောင်းတယ်။

And Love is loveliest when embalm'd in the
tears.

Scott

မျက်ရည်နဲ့ ထုံမွှမ်းထားတဲ့ အချစ်ဟာ ချစ်စရာ
အကောင်းဆုံး ဖြစ်တယ်။

Love sought is good, but given unsought
is better.

Shakespears

အချစ်ကို ရှာတွေ့တာကောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့်
မရှာဘဲရတာက ပိုကောင်းတယ်။

Some pray to marry the man they love.

Some pray to love the man they marry.

Rose Pastor Stokes

တချို့ ချစ်သူနဲ့ညားရဖို့ ဆုတောင်းတယ်။
တချို့က ညားသူကို ချစ်တတ်ဖို့ ဆုတောင်းတယ်။

'Tis better to have loved and lost.
than never to have Loved at all.

Tennyson

ချစ်ခဲ့ဖူးပြီးမှ ဆုံးရှုံးသွားရတာက
လုံးဝ မချစ်ခဲ့ဖူးတာထက်တော့ ကောင်းပါတယ်။

Marriage is a romance in which the hero
dies in the first chapter.

Anonymous

အိမ်ထောင်ရေးဆိုတာ ဇာတ်လိုက်က အခန်းတစ်
မှာပဲ သေဆုံးသွားရတဲ့ အချစ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်တယ်။

It is better for a woman to marry a man who
loves her than a man she loves.

Arab Proverb

မိန်းမတစ်ယောက်အဖို့ ကိုယ့်ကိုချစ်တဲ့သူကို လက်ထပ်
ရတာက ကိုယ်ချစ်တဲ့သူကို လက်ထပ်ရတာထက် ပိုကောင်း
ပါတယ်။

A man finds himself seven years older the
day after his marriage.

Bacon

ယောက်ျားတစ်ယောက်ဟာ မင်္ဂလာဆောင်ပြီး နောက်
တစ်ရက်မှာ သူ့အသက် ခုနစ်နှစ်ပိုကြီးသွားတယ်ဆိုတာ
သိလိုက်ရတယ်။

A woman must be a genius to create a good husband.

Balzac

ယောက်ျားကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးဖို့ မိန်းမတစ်ယောက်ဟာ သိပ်တော်တဲ့ ပါရမီရှင်ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။

To marry once is a duty, twice a folly, thrice is madness.

Dutch Proverb

တစ်ခါအိမ်ထောင်ပြုတာက တာဝန်ဖြစ်တယ်။ နှစ်ခါဆိုရင် မိုက်မဲမှုဖြစ်တယ်။ သုံးခါဆိုရင်တော့ ရူးသွပ်ခြင်းဖြစ်တယ်။

Love is the dawn of marriage, and marriage is the sun set of love.

Definod

အချစ်ဆိုတာ လက်ထပ်ခြင်းရဲ့ အရုဏ်ဦးဖြစ်တယ်။ လက်ထပ်ခြင်းကတော့ အချစ်ရဲ့ နေဝင်ချိန် ဖြစ်တယ်။

Where there's marriage without love, there will be love without marriage.

Fanklin

ညားတိုင်း မချစ်တာရှိနေရင် ချစ်တိုင်းမညားတာလည်း ရှိမှာပဲ။

Keep the eyes wide open before marriage,
and half shut afterward.

Thomas Fuller

အိမ်ထောင်မပြုခင် မျက်စိကို ကျယ်ကျယ်ဖွင့်ထားပါ။
ပြုပြီးရင်တော့ တစ်ဝက်ပိတ်ထားပါ။

The woman cries before the wedding, the
man afterward.

Polish Proverb

မိန်းမက မင်္ဂလာမဆောင်မီ ငိုကြွေးတယ်၊ ယောက်ျား
က ဆောင်ပြီးတော့ ငိုကြွေးတယ်။

Marriage is lottery in which men stake their
liberty, and women their happiness.

Mme. Derieux

အိမ်ထောင်ရေးဆိုတာ ထိထိုးတာပဲ။ ယောက်ျားတွေ
က သူတို့ရဲ့ လွတ်လပ်ခြင်းကို လောင်းကြေးထပ်ရတယ်၊
မိန်းမတွေကတော့ သူတို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို လောင်းကြေး
ထပ်ရတယ်။

အခန်း ၃

အချစ် နဲ့ အကြိုက်

အချစ် အချစ်နဲ့ ပြောနေကြတာတွေ တော်တော်များများကို
လေ့လာဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ အဲဒီ အချစ်ဆိုတဲ့ အရာ
ဟာ တကယ်တော့ အချစ်မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို တွေ့ရ
တယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

အချစ်ဆိုတာ အချစ်မဟုတ်ရင် ဘာလဲ။

အကြိုက်ပါ။

အကြိုက်ကို အများစုက အချစ်လို့ ထင်မှတ်မှားနေကြ
တာပါ။

တချို့က ပိတုံးရောင်ကေသာလို့ခေါ်တဲ့ ဆံပင်လှတာ
ကို ကြိုက်တတ်တယ်။

တချို့က သမင်မငယ်ရဲ့ မျက်လုံးလေးတွေလို ကြည်
လင် ရွန်းလက်နေတဲ့ မျက်လုံးလေးတွေကို ကြိုက်တတ်
တယ်။

တချို့က ကျောက်ဆစ်ရုပ်တုရဲ့နှာတံလို ပေါ်လွင်
ဖြောင့်စင်းနေတဲ့ နှာတံစင်းစင်းလေးတွေကို ကြိုက်တတ်
တယ်။

တချို့က လေးကိုင်းလေးလို ကော့ညွတ်ပါးလွှာနေတဲ့
နှုတ်ခမ်းရဲ့ရဲလေးတွေကို ကြိုက်တတ်တယ်။

တချို့က နှင်းဆီဖူးကလေးလို ငုံ့စုနေတဲ့ နှုတ်ခမ်း
ထူထူကလေးတွေကို ကြိုက်တတ်တယ်။

တချို့က လှော်သစ်တဲ့ ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေလို ဝင်းဝါနေတဲ့
အသားအရည်မှ။

တချို့က ဆည်းဆာရောင်မှာ တောက်စားတတ်တဲ့
ညိုစိမ့်စိမ့်ကလေးမှ။

တချို့က ဆင်မယဉ်သာလို လျှောက်လှမ်းတတ်တဲ့
သွယ်သွယ်မြင့်မြင့်မှ။

တချို့က ဖျစ်ညှစ်ချင်စရာ ဝဝတစ်တစ် ပြည့်ပြည့်
ဖြိုးဖြိုးမှ။

တစ်ယောက်တစ်မျိုး အမျိုးမျိုးကြိုက်တတ်ကြတယ်။

လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေမို့ အကြိုက်တွေချင်းလဲ
မတူနိုင်ကြဘူး။ အသားမည်း အကျည်းတန်မို့ လူရုပ်ကို
အမြင်မခံရဲတဲ့ ပဉ္စပါပီကိုတောင်မှ ကြိုက်တဲ့ စွဲတဲ့သူ
ပေါ်လာသေးတာ မဟုတ်လား။

စလယ်ဝင် ဖင်မဲ (မည်း) ခင်က ကွဲရတယ်ဆိုတဲ့
အဖြစ်မျိုးတွေဟာ အကြိုက်ကို အချစ်လို့ ထင်မိယောင်မှား
ဖြစ်ခဲ့ကြတာကြောင့်ပါ။

အကြိုက်ဆိုတာ ရမ္မက်ကို အခြေခံပါတယ်။
ရမ္မက်ဆိုတာ မီးပါ။

လောင်စာအားကောင်းနေတုန်းမှာ မီးအရှိန်ကောင်းမြဲ
ဖြစ်ပေမယ့် လောင်စာကုန်ခမ်းသွားတာနဲ့အမျှ မီးရှိန်
ကျသွားတတ်ပါတယ်။

အကြိုက်ဆိုတာလည်း ရမ္မက်တွေ ပြင်းထန်နေတုန်း
မှာတော့ အရှိန်ပြင်းတာပါ။ ရမ္မက်သွေးအေးသွားတော့
လည်း အရှိန်ကျသွားတော့တာပါပဲ။

အဲဒီလို အရှိန်ကျသွားတဲ့အခါမှာ ပြဿနာတွေ
အမျိုးမျိုး စပေါ်လာကြပါတော့တယ်။

အကြိုက်ဆိုတာက သဘာဝကိုက မတည်ငြိမ်ပါဘူး။
ပြောင်းလဲတတ်ပါတယ်။ ထွေပြားပါတယ်။ အချို့ ကြိုက်
တယ်ဆိုတာနဲ့ အချဉ်ကို လုံးလုံးမစားဘူး။ အစပ် အခါး

ကို လုံးလုံးမတို့ဘူးလို့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ အချို့ကို ကြိုက်ပေမယ့် အချဉ်နဲ့ အစပ်အခါးကိုလည်း အရသာခံချင်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ပြဿနာတွေ ဝင်ရောက်လာပါတော့တယ်။

မမြင်ရ မနေနိုင်အောင် ချစ်တယ်။

မခွဲနိုင် မခွာရက်လောက်အောင် ချစ်တယ်။

မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံနိုင်အောင် ချစ်တယ် စသဖြင့် ပြောတာတွေလည်း နားမဆန့်အောင် ကြားခဲ့ရဖူးပါတယ်။

မမြင်ရ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်တာ၊

မခွဲနိုင် မခွာရက်ဖြစ်တာ၊

မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံနိုင်တာ

စတာတွေ ဖြစ်ရတာက စွဲလန်းမှုကြောင့်ပါ။ ကိုယ်ကြိုက်တာလေးတွေကို အခြေခံပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ တပ်မက်စွဲလမ်းမှုပါ။ အဲဒါကြောင့် စွဲလမ်းမှုရဲ့ အဓိက အကြောင်းတရားက အကြိုက်သာလျှင် ဖြစ်ပါတယ်။

အကြိုက်ကို အခြေခံတာဖြစ်တဲ့အတွက် စွဲလမ်းမှုဆိုတာလည်း အကြိုက်လိုပါပဲ။ မတည်ငြိမ်ပါဘူး။ ထွေပြားပါတယ်။ ပြောင်းလဲတတ်ပါတယ်။ ပြောင်းလဲနေပါတယ်။

ဒီပြောင်းလဲတတ်တဲ့ သဘောတရား၊ မတည်ငြိမ်တဲ့ သဘောတရားတွေကို နားလည်ထားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီသဘောတရားကို နားမလည်ရင် ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် လှည့်စားပြီး ဘဝပျက်တတ်ပါတယ်။ သူများက ကိုယ့်ကို လှည့်စားတာခံရခြင်းထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားခြင်းက ပိုအန္တရာယ်ကြီးပါတယ်။

လူတွေက အများအားဖြင့် အချိန်တိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားနေတတ်ကြပါတယ်။ တစ်ခုခုကို တပ်မက် စွဲလမ်းနေတာကိုပဲ ချစ်တာ၊ ချစ်တာလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားနေပါတယ်။ ရယူလိုတဲ့၊ ပိုင်ဆိုင်လိုတဲ့ ဆန္ဒမရှိ ပါဘူး။ သန့်ရှင်းဖြူစင်တဲ့ စိတ်နဲ့ ပေးဆပ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒနဲ့ ချစ်တာပါလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စား လိမ်ညာတတ် ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားတာကြောတော့ အဲဒီ လှည့်စားတာကိုပဲ အစစ်အမှန်လို့ ထင်နေတတ်ပါတယ်။

‘မုသားစကား ဆိုတာ ပြောဖန်များရင် ဟုတ်နိုးနိုး ထင်စေတယ်’ ဆိုတဲ့ ဆိုရိုးစကား ရှိပါတယ်။

ကိုယ့်ဟာကိုယ် လှည့်စားနေတာကို ဟုတ်နိုးနိုးနဲ့ အမှန်ထင်သွားရင် တကယ့် အမှန်တရား လောကရဲ့ နိယာမ လူ့သဘာဝကို မသိမြင်နိုင်တော့ပါဘူး။ အဲဒီ အခါမှာ မျက်စိကန်း တစ္ဆေမကြောက် ထင်ရာတွေ

လျှောက်လုပ်တတ်ပါတယ်။ ဘဝပျက်တဲ့အထိ ဖြစ်တတ်
ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် အကြိုက်ကို အကြိုက်လို့ အမှန်အတိုင်း
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မလှည့်စားဘဲ လက်ခံဖို့လိုပါတယ်။

အချစ် အချစ်နဲ့ ပြောနေကြတာတွေ တော်တော်များ
များကို လေ့လာဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တော့ အဲဒီ အချစ်
ဆိုတဲ့အရာဟာ တကယ်တော့ အချစ်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ
တွေ့ရတယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

အခန်း ၄

အချစ်စစ်တမ်း

ဝတ္ထုတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေမှာပါတဲ့ တက္ကသိုလ်နောက်ခံ ဇာတ်လမ်းတွေမှာ ရည်းစားထားတွေချည်းတွေ့နေရတော့ ဒီနေ့ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူကျောင်းသား လူငယ်လေး တွေဟာ ချစ်ရေးကြိုက်ရေး ကိစ္စတွေကို ထမင်းစား ရေသောက် ကိစ္စလောက် သဘောထားပြီး လူတိုင်း တက္ကသိုလ်မှာ ရည်းစားထားနေကြသလား ဆိုတာလေးကို သိဖို့ စစ်တမ်းသဘောမျိုး ကောက်ယူ လေ့လာကြည့်ခဲ့ ပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်စကားပြော သင်တန်းလေးတစ်ခု ဖွင့်လှစ် သင်ကြားနေတာဆိုတော့ စစ်တမ်းကောက်ဖို့ မခက်လှ ပါဘူး။ သင်တန်းမှာ ဆယ်တန်းအောင်ပြီးစ လူငယ်လေး

တွေကအစ ဆရာဝန် အင်ဂျင်နီယာနဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ တက္ကသိုလ်တွေပိတ်ထားတုန်း အားလပ်နေတဲ့ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေ အရွယ်မျိုးစုံ ပညာရည် အဆင့်မျိုးစုံ ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့မြောက်ဖျား၊ ပူတာအို၊ မချမ်းဘောကနေ မြိတ်၊ ကော့သောင်းအထိ အနောက်ဘက် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောကနေ ကျိုင်းတုံ၊ တာချီလိတ်၊ မူဆယ်၊ နမ့်ခမ်း အထိ ဒေသလည်းစုံပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် သင်တန်းတွင်းမှာရှိတဲ့ လူငယ်တွေကို မေးခွန်းလေးတစ်ခုပဲ ရေးပြီးဖြေဖို့ စာရွက်ကလေးတွေ ရေးပေးလိုက်ပါတယ်။ စာရွက်ထဲမှာ အသက် ပညာ အဆင့်အတန်းနဲ့ ကျား မ ဆိုတာပဲ ဖြည့်ခိုင်းပါတယ်။ မေးထားတဲ့မေးခွန်းက ရည်းစား ရှိ မရှိ ဆိုတာ တစ်ခု တည်းပါ။ ဖြေတဲ့သူက ရှိရင် ရှိ၊ မရှိရင် မရှိလို့ ရေးရ ပါတယ်။ မေးခွန်းစာရွက်ထဲမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရေး၊ စာရွက်ကိုလိပ်ပြီးတော့ ဘူးတစ်ခုထဲမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ထည့်ခိုင်းပါတယ်။ နာမည်လည်း မရေးရဘူး၊ ဘာမှလည်း မရေးရဘူးဆိုတော့ ရှက်မနေ ရွံ့မနေဘဲ အမှန်အတိုင်း ဖြေကြလိမ့်မယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအရွယ် လူငယ် လေးတွေ အကြောင်းကိုပဲ သိချင်တာမို့ ဘွဲ့ရပြီးသား အရွယ် လူငယ်တွေကို မမေးတော့ပါဘူး။ ယောက်ျား

ကလေး မိန်းကလေး စုစုပေါင်း အယောက် ၅၀ ကို
ဖြေခိုင်းပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ မိန်းကလေးက ၃၀ ပါပြီး
ယောက်ျားလေးက ၂၀ ပါပါတယ်။

သူတို့ ဖြေထားတဲ့ စာရွက်ကလေးတွေကို ဖွင့်ပြီး
စာရင်းချကြည့်လိုက်တော့ ရှိက ခြောက်ဦးသာရှိပြီး မရှိလို့
ဖြေထားတာက ၄၄ ဦး ရှိတယ်ဆိုတာကို တွေ့ရတော့
အတော်ကြီးကို အံ့ဩသွားမိပါတယ်။

ရုပ်ရှင်တွေ၊ ဝတ္ထုတွေမှာ ပါသလောက်ကြီး မဆိုးသေး
ပေမယ့် သတင်းစာမှာပါတဲ့ လက်ထပ်ပြီးစီးခြင်းကြော်ငြာ
တွေမှာ ဒီနှစ်တွေအတွင်း ပထမနှစ် ဒုတိယနှစ် ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားအရွယ်တွေ လက်ထပ်ထိမ်းမြား ပြုလုပ်ကြတာ
တော်တော်လေး တွေ့လာရသေးတော့ အရွယ်ရောက်တဲ့
ကောလိပ် ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေမှာ သမီးရည်းစား
ထားကြတာ အတော်လေး များလိမ့်မယ်လို့ ယူဆထားခဲ့တဲ့
အတွက် အံ့ဩသွားရတာပါ။

အခု စစ်တမ်းကောက်ကြည့်လိုက်တော့ လူငယ်
လူရွယ်လေးတွေ အများစုဟာ ရုပ်ရှင်ထဲက တက္ကသိုလ်
ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ကြတဲ့
လူရွှင်တော်တွေလို ပေါ့ပျက်ပျက် ဟေးလားဝါးလား
ကလေးတွေ မဟုတ်ကြပါလားဆိုတာကို အသေအချာ
သိရတာပေါ့။

‘ရှိ’ လို့ ပြောထားတဲ့ ခြောက်ဦးကို ကြည့်လိုက်တော့

	ကျား/ မ	အသက်	ပညာအရည်အချင်း
၁	ကျား	၂၃ နှစ်	တတိယနှစ်သမိုင်း
၂	ကျား	၂၅ နှစ်	နောက်ဆုံးနှစ်စက်မှု တက္ကသိုလ်
၃	ကျား	၂၉ နှစ်	နောက်ဆုံးနှစ် အပိုင်း (ခ) ဆေး ၁
၄	ကျား	၂၉ နှစ်	မဟာသိပ္ပံ၊ ကျမ်းပြု ရူပဗေဒ
၅	မ	၂၃ နှစ်	နောက်ဆုံးနှစ် စီးပွား ရေးတက္ကသိုလ်
၆	မ	၂၈ နှစ်	နောက်ဆုံးနှစ် အပိုင်း (ခ) ဆေး ၁

ရှိလို့ ပြောတဲ့အထဲမှာ အသက်အငယ်ဆုံး ယောက်ျားလေးကော မိန်းကလေးကော ၂၃ နှစ် ရှိနေပါပြီ။ ပညာအရည်အချင်းက တတိယနှစ်နဲ့ နောက်ဆုံးနှစ်ဆိုတော့ မကြာခင်မှာ အလုပ်ခွင်ထဲ ရောက်ကြတော့မယ့် ‘လူကြီး ကလေး’ တွေ ဖြစ်နေကြပါပြီ။ မလိမ်မိုး မလိမ္မာ အဆင်ခြင် ကင်းမဲ့ခဲ့တဲ့ ကလေးလေးတွေ မဟုတ်ကြတော့ပါဘူး။

မရှိလို့ဖြေတဲ့ ၄၄ ဦးထဲမှာ အသက်အငယ်ဆုံး ၁၉ နှစ်ကနေပြီး အကြီးဆုံး ၃၂ နှစ်ထိ ပါပါတယ်။ ပထမနှစ်ကနေပြီး ဆေးနောက်ဆုံးနှစ် ရှစ်ဦး၊ စက်မှုနောက်ဆုံးနှစ် ခုနှစ်ဦး၊ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ရပြီး ငါးဦး၊ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရပြီး သုံးဦး၊ ဆရာဝန်ဖြစ်စ နှစ်ဦး၊ အင်ဂျင်နီယာဖြစ်စ တစ်ဦးပါပါတယ်။ ဆေးနဲ့ နောက်ဆုံးနှစ်သမား ၁၅ဦး၊ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရပြီး ရှစ်ဦး၊ ဆရာဝန် အင်ဂျင်နီယာပေါက်စ သုံးဦး၊ စုစုပေါင်း ၂၆ ဦး ရှိလေတော့ ကျန် ၁၈ ဦးက အတန်းငယ် အသက် ငယ်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၆ ဦး အုပ်စုရဲ့ အသက်အငယ်ဆုံးက ၂၈ နှစ်ရှိနေပါပြီ။

ဒီလူငယ်လေးတွေဟာ အသက် ၂၈ နှစ်ရှိတဲ့အထိ ရည်းစားသနာမရှိကြသေးတော့ သူတို့ရဲ့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသား ဘဝတစ်ခုလုံး ဘာလုပ်နေကြပါလိမ့်။

သူတို့တစ်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးမေးမြန်းကြည့်လိုက်တော့ အဲဒီ ၄၄ ဦးစလုံဟာ တက္ကသိုလ်မှာ သင်ယူနေတဲ့ ဘာသာရပ်အပြင် တခြား ပညာတစ်ခု သင်ယူတတ်မြောက်ထားသူချည်း ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိရပါတယ်။ အနည်းဆုံး လူက အင်္ဂလိပ်၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန်၊ ထိုင်း၊ ကိုးရီးယား စတဲ့ ဘာသာစကားတစ်ခုခု သင်ယူထားကြ

ပါတယ်။ တချို့ ဧည့်လမ်းညွှန်သင်တန်း၊ အတွင်ရေးမှူး သင်တန်း၊ ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ NCC သင်တန်း၊ LCCI သင်တန်း စတဲ့ သင်တန်းအောင်လက်မှတ်တွေ နှစ်ခု သုံးခု မကတောင် ရယူထားကြပါတယ်။

ပြီးတော့ ဒါတွေကို ကြည့်လိုက်တော့ လူငယ် လုံမငယ်လေးတွေဟာ ဝတ္ထုတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေထဲကလို တက္ကသိုလ်ကို ရည်းစားထားဖို့သက်သက် ရောက်လာကြ တာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သေချာတာပေါ့။

လူငယ်တွေကို စစ်တမ်းကောက်ကြည့်ပြီးတဲ့အခါ ကျတော့ အိမ်ထောင်သည်ဘဝကို ရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့ တပည့်ဟောင်း ၂၀ကို သူတို့ရဲ့ အိမ်ထောင်ဖက်တွေနဲ့ တက္ကသိုလ်မှာ တွေ့ဆုံချစ်ကြိုက်ခဲ့ကြတာလားလို့ မေး ကြည့်ပါတယ်။ သူတို့အဖြေက

- တက္ကသိုလ်မှာ တွေ့ဆုံချစ်ကြိုက်ခဲ့သူ ၃ဦး
- အရပ်ထဲမှာ တွေ့ဆုံချစ်ကြိုက်ခဲ့သူ ၉ဦး
- အလုပ်ထဲမှာ တွေ့ဆုံချစ်ကြိုက်ခဲ့သူ ၆ဦး
- မိဘပေးစားလို့ ယူခဲ့သူ ၂ဦး

ဖြစ်ကြပါတယ်။

မေးခဲ့သူ ၂၀ဦးစလုံးဟာ တက္ကသိုလ်မှာ ငါးနှစ်က ၁၀ နှစ် အထိနေပြီး ဘွဲ့ရခဲ့ကြသတဲ့ပေါ့။ ဆရာဝန် သုံးဦးနဲ့

အင်ဂျင်နီယာနှစ်ဦးပါပါတယ်။ တက္ကသိုလ်မှာ နည်းပြ၊ လက်ထောက်ကထိက လုပ်နေကြသူ ငါးဦး ပါပါတယ်။

မေးခဲ့တဲ့ ၂၀ ထဲမှာ ယောက်ျားကလေး ၁၀ ဦး၊ မိန်းကလေး ၁၀ ဦးပါ။ မိဘပေးစားလို့ ယူခဲ့သူနှစ်ဦးက အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် ပန်းသေး တရုတ်မလေးတစ်ယောက် နဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အိန္ဒိယနွယ်ဖွား မိန်းကလေး တစ်ယောက်ပါ။

အဲဒီစာရင်းကိုကြည့်လိုက်တော့ တက္ကသိုလ်မှာ တွေ့ဆုံ ချစ်ကြိုက်ခဲ့သူက သုံးဦးသာရှိလေတော့ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကြည့်ရင် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား ၁၀၀ မှာ ၁၅ ယောက်သာ တက္ကသိုလ်တက်နေရင်း တွေ့ခဲ့ ကြိုက်ခဲ့တာပါလားလို့ သိရပါတယ်။ မေးမြန်းခဲ့တဲ့ ဆရာ ဝန် သုံးယောက်ထဲမှာ နှစ်ယောက် ဆရာဝန်နှင့် အိမ် ထောင် ကျတာပါ။ ဒါပေမယ့် ရယ်စရာအဖြစ်က တစ် ယောက်က သူ့အိမ်ထောင်ဖက်နဲ့ဆေးကျောင်းမှာ အတန်း နှစ်တန်းကွာပြီး ကိုးနှစ်တိတိ တစ်ကျောင်းတည်းနေခဲ့ကြ ဖူးပေမယ့် မြင်ဖူးရုံသာရှိပြီး စကားတောင် မပြောဖူးပါဘူး တဲ့။ သူ့ဆေးကျောင်းပြီးလို့ မိဘရဲ့ မင်္ဂလာဈေးက အလှ ကုန်ဆိုင်မှာ ဈေးလိုက်ရောင်းတော့မှ သူ့အိမ်ထောင်ဖက် ဖြစ်မယ့်သူက သူတို့ဆိုင်နဲ့မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ ဆေးဆိုင် ဖွင့်ရောင်းနေတာကို တွေ့ရပြီး ရင်းနှီးသွားရပါတယ်တဲ့။

မင်္ဂလာဈေးမှာ လေးနှစ်လောက် ဆိုင်ထွက်ပြီးမှ သူတို့ လက်ထပ်လိုက်ကြပါတယ်။

နောက်ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကတော့ သူ့အိမ်ထောင် ဖက် ဆရာဝန်ကို ကျောင်းမှာတုန်းက မတွေ့ခဲ့ကြပါဘူးတဲ့။ တစ်ယောက်က ဆေး ၁၊ နောက်တစ်ယောက် ဆေး ၂၊ ပါတဲ့။ ဆရာဝန်ဖြစ်ပြီးလို့ မြောက်ဥက္ကလာပမှာ ဆေးခန်း သွားဖွင့်တော့မှ ညကိုးနာရီလောက် အိမ်အပြန် ဘတ်စ်ကား ပေါ်မှာ စတွေ့ကြတာပါတဲ့။ နှစ်ယောက်စလုံးက မြောက် ဥက္ကလာပမှာ ဆေးခန်းသွားဖွင့်ကြတော့ ညညအပြန်မှာ အမြဲလိုလို ဆုံတတ်ကြတာပေါ့လေ။ အဲဒီလို နှစ်နှစ်လောက် ညတိုင်း ကိုးနာရီ ဆယ်နာရီမှာ မြောက်ဥက္ကလာကပြန်တဲ့ ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ ဆုံကြရင်း ဆုံကြရင်းနဲ့ လက်ထပ်ဖြစ် သွားကြတာပါတဲ့။

ဒီလို မေးမြန်းလေ့လာကြည့်၊ စစ်တမ်းကောက်ကြည့် လိုက်တော့ ဒီခေတ် လူငယ်တွေဟာ ချစ်ရေး ကြိုက်ရေး ရည်းစားထားဖို့ အရေးလောက်ကိုသာ အာရုံစိုက်ပြီး တက္ကသိုလ်မှာ နေနေကြတာမဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိရတာ ပေါ့။

အပြင်ပန်း လေ့လာကြည့်ရုံနဲ့တွင် ဒီအချက်က တော်တော်ကြီးသိသာနေပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန်၊ တရုတ်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန်စတဲ့ ဘာသာစကားသင်တန်းတွေ မှာ

လူငယ်တွေ စည်းကားနေတာ၊ ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊
 စာရင်းကိုင် သင်တန်း၊ အတွင်းရေးမှူးသင်တန်း၊ ဧည့်
 လမ်းညွှန်သင်တန်း၊ တိုဖယ်သင်တန်း၊ ဂျီစီအီးသင်တန်း
 စတဲ့ အမျိုးအစားတွေ မရေမတွက်နိုင်တော့လောက်အောင်
 ကို များပြားတဲ့ သင်တန်းမျိုးစုံတွေမှာ လူငယ်တွေ
 စည်ကားနေတာ စတာတွေကို ကြည့်လိုက်ရင် ဒီနေ့ခေတ်
 လူငယ်လေးတွေ အများစုဟာ ဟေးလားဟားလား
 ပေါ့ပျက်ပျက် သမားတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ မျှော်မှန်းချက်
 ကြီးကြီးမားမားကြီးတွေ ထားပြီး အများကြီးကို ကြိုးစား
 နေကြသူတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။

ဒီနေ့ ကောလိပ်ကျောင်းသား လူငယ်လေး တစ်
 ယောက်ကို ကြည့်လိုက်ပါ။ သူဟာ အနည်းဆုံး သင်တန်း
 နှစ်ခုတော့ တက်နေတယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။
 ဘာသာစကား သင်တန်းတစ်ခုခုနဲ့ ကွန်ပျူတာဖြစ်စေ၊
 အယ်လ်စီစီအိုင် စာရင်းကိုင်သင်တန်းဖြစ်စေ တက်နေပါ
 လိမ့်မယ်။ တချို့ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်စကားတက်လိုက်၊ တရုတ်၊
 ဂျပန်၊ ပြင်သစ် ပြေးတက်လိုက်၊ ပြီးရင် ကွန်ပျူတာ
 ဒါမှမဟုတ် စာရင်းကိုင်သင်တန်း ပြေးတက်လိုက်နဲ့
 တစ်နေ့တစ်နေ့ကို သင်တန်း သုံးခုလောက်ကို တက်နေကြ
 တာပါ။ သူတို့မှာ အားလပ်ချိန်ရယ်လို့တောင် မရှိရှာ
 ကြပါဘူး။ ရည်းစားသနာထားဖို့ သူတို့ခမျာလေးတွေမှာ

စိတ်ကူးယဉ်စရာ အချိန်တောင် လုံလောက်အောင် မရှိကြ ပါဘူး။

ထုံးစံအတိုင်းဆိုရင် လူကြီးသူမ ဆံဖြူသွားကျိုးတွေ ကောလိပ်ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအရွယ် လူငယ်ကလေး တွေကိုတွေ့ရင် သူတို့အရွယ်ပြန်ဖြစ်ချင်စမ်းပါဘိဆိုပြီး သူတို့ကို အားကျနေရ မနာလိုဖြစ်နေရတာပါ။

အခုတော့ ဒီနေ့ လူငယ်လေးတွေ ပြေးဟယ် လွှား ဟယ်နဲ့ လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေရတာတွေ ကြည့်ပြီး သူတို့ အစား မောလိုက်တာ။ ငါတို့ ဒီအရွယ် စောစောရောက် သွားတာ ကံကောင်းတာပဲလို့တောင် အောက်မေ့မိရပါ တော့တယ်။

ဒီစာတမ်းငယ်လေးဟာ လူငယ်နဲ့ အချစ်ပြဿနာကို လေ့လာတင်ပြထားတာ ဖြစ်တော့ ကိုယ့်အယူအဆတွေကို ဖော်ပြရေးသားထားသလို လူကြီးသူမတွေရဲ့ အယူအဆ အဆိုအမိန့်တွေကိုလည်း ထုတ်နုတ်ကိုးကား တင်ပြထားပါ တယ်။ မဟာမြိုင်တောရဆရာတော် ဦးဇောတိက၊ ဆရာကြီး ဦးရွှေအောင်၊ လူထု ဒေါ်ဒေါ်မာတို့ရဲ့ ဟောပြော ရေးသားချက်တွေကို ထုတ်နုတ် တင်ပြထားတာပါ။

လူငယ်တွေရဲ့အကြောင်းကို လူကြီးတွေကချည်း ပြောနေရေးနေလို့ မဖြစ်ပါဘူး။ လူငယ်တွေရဲ့ အကြောင်းကို သူတို့ လူငယ်တွေက ပိုသိမှာပေါ့။ အဲဒီတော့ လူငယ်တွေရဲ့

အသိ၊ အမြင်၊ ခံစားချက်၊ ခံယူချက်တွေကိုသိဖို့ လူငယ်
ကလေးတွေကို

(၁) အချစ်ဆိုတာကို ဘယ်လိုနားလည်သလဲ။

(၂) အချစ်မှာ ဘာအရေးအကြီးဆုံးလဲ။

(၃) ကိုယ့်ဘဝမှာ အချစ်ဟာ ဘယ်လောက်အထိ
အရေးပါတဲ့ နေရာမှာ ရှိသလဲ။

ဆိုတဲ့ မေးခွန်းသုံးခုကို သူတို့ရင်ထဲမှာ ခံစားနေရတဲ့
အတိုင်း၊ သူတို့ယုံကြည်တဲ့အတိုင်း ရေးပြစမ်းပါဆိုပြီး
တာဝန်ပေးရေးခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ အခု သူတို့ရေးတဲ့
သူတို့အမြင်လေးလေးတွေကို သူတို့ရဲ့ ကိုယ်တိုင်ရေးသားချက်
အတိုင်း ဖတ်ကြည့်ကြရအောင်။

အခန်း ၅

လူငယ်တွေရဲ့ အချစ်အမြင်

ဒီအခန်းမှာ မိန်းကလေး သုံးယောက်နဲ့ ယောက်ျားကလေး နှစ်ယောက်ရဲ့ အချစ်အပေါ် သူတို့သိသလို၊ ခံစားရသလို ပြောပြတဲ့ အက်ဆေး လေး ငါးပုဒ်ကို ပြထားပါတယ်။

သူတို့ မြင်တဲ့ ခံစားရတဲ့အတိုင်း ရေးထားတာကို မပြုမပြင်၊ မဖြုတ်မဖြတ် မူရင်းအတိုင်း ထည့်ထားပါတယ်။ လူငယ်လေးတွေရဲ့ စစ်မှန်တဲ့ အမြင်နဲ့ ခံစားချက်တွေကို သိနိုင်အောင်လို့ပါ။

‘ကျွန်မဟာ အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲမှု’ကို ရင့်ကျက် တိုးတက်ခြင်းလို့ ယူဆပြီး လက်ခံကျင့်သုံးလေ့ရှိသူပါ။ ကျွန်မရဲ့ ဘဝတစ်လျှောက် ကျွန်မရဲ့ အတွေးအခေါ်

တွေဟာ ခဏခဏ ပြောင်းလဲအသစ်ဖြစ်ပြီး အဟောင်း အဟောင်းသော အယူအဆ လုပ်ဆောင်ချက်တွေမှာ မရင့်ကျက်ခြင်း၊ အဆင့်နိမ့်ခြင်းကို ပြနေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီအတွေးအခေါ် ပြောင်းလဲမှုတွေဟာ ‘အမှန်တရား’ဆိုတာကို ရောက်တဲ့အခါ အားလုံး ရှင်းလင်းသိမြင်သွားပြီး ရပ်တန့်သွားမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ‘အဆုံးစွန်သော သိမြင်ခြင်း’ဆိုတာ ‘သဗ္ဗညုတ’ လို့ အမည်တပ်တဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီဉာဏ်ကို မရနိုင်ကြတဲ့ ပုထုဇဉ် ကျွန်မအတွက်တော့ ဒီအမြင်ပြောင်းလဲမှုတွေဟာ သေဆုံးချိန်တိုင်ဖြစ်နေဦးမယ် ထင်ပါရဲ့။ ဒီလောက် စကားချီလာရတဲ့ ဆိုလိုရင်းကတော့ ‘အချစ်’ဆိုတဲ့ အပေါ် ကျွန်မရဲ့ နားလည်မှုဟာ အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး နောက်လဲ ပြောင်းလဲချင် ပြောင်းလဲလာဦးမှာ ဖြစ်ကြောင်းပါပဲ။ ဒီလို နားလည်မှု အပေါ် အခြေခံပြီး အချစ်မှာ ဘာအရေးအကြီးဆုံးလဲ၊ ဘာမှာ ဘယ်လောက်အထိ အရေးပါလဲ ဆိုတာတွေဟာ လည်း ပြောင်းလဲသွားပါတယ်။ အချစ်အကြောင်း သိချင်ကြတဲ့ လူငယ်စာဖတ်ပရိသတ်တွေနဲ့ မောင်နှမရင်းချာ၊ သူငယ်ချင်း အရင်းချာ တစ်ယောက်လို သဘောဘာထားပြီး ကျွန်မရဲ့ အမြင်တွေကို ရင်ဖွင့်တဲ့၊ တိုင်ပင်တဲ့၊ ဆွေးနွေးတဲ့ အနေနဲ့ ဒီစာကိုရေးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်

လည်း အချစ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မရှင်းလင်းမှုတွေ ရှိတိုင်း သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးလေ့ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့်တော့ စာအုပ်တွေနဲ့ပါပဲ။ တကယ်လည်း စာအုပ်တွေဟာ ကျွန်မကို အများကြီးအထောက်အကူဖြစ်စေခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်အတွက် စာအုပ်အများစုဟာ လူကြီးစာရေးဆရာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ သူကတော့ လူကြီးကိုး၊ ဒီလိုရေးမှာပေါ့လို့ ဝေဖန်တယ်။ နောက်တော့ ကျွန်မလို လူငယ်တွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ အမြင်တွေကို သိချင်တယ်။ ဘယ်လိုလူတွေ ဘာလုပ်ကြသလဲ၊ ဘယ်လိုစဉ်းစားကြသလဲ စသည် စသည်ဖြင့် ကျွန်မရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို ကိုယ်ချင်းစာပြီး ကျွန်မရဲ့ ရင်းတွင်းဖြစ်ကို ပြောပြ ဆွေးနွေးကြမယ်နော်။

ဒီမှာ ကျွန်မ ပထမဆုံးစပြောချင်တဲ့အရာက ‘အချစ်’ ဆိုတာကို စကြည့်မယ်ဆိုရင် အဲ အချစ်မှ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘယ်အရာကိုပဲ ကြည့်ကြည့် အမှန်တရားကို မြင်အောင် ကြည့်ရမယ်။ အမှန်တရားဆိုတာ တကယ်ဖြစ်နေတဲ့ အရာတွေ၊ ဘယ်ရှုထောင့် ဘယ်အခြင်းအရာကို ကြည့်ကြည့် အစမှ အဆုံးတိုင် မြင်အောင်ကြည့်ပါ။ အစနဲ့ အဆုံး ဆိုတာဟာ စတင်ဖြစ်ပေါ်မှုနဲ့ ပျောက်ပျက် ချုပ်ငြိမ်းမှုပါပဲ။ အစနဲ့ အဆုံးရဲ့ ကြားထဲကဟာတွေကို ဘယ်လို

အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ချန်လှပ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါအရေးကြီးတယ်။ ချန်ခဲ့ရင် အဲဒီနေရာမှာ လည်ပြီ။

ကျွန်မ အသက် ၁၂ နှစ် ၁၃ နှစ် အရွယ်မှာ လူကြီးတွေဟာ ‘ဒီကလေး ဒီအရွယ်နဲ့ ဒီစိတ်တွေ ဝင်ရသလား’ ဆိုတဲ့ အပြောမျိုးတွေ အရမ်းကြောက်တယ်။ ဒီတော့ အချစ်ဟာ ကြောက်စရာ၊ ကိုယ်မတွေ့ရမယ့်အရာ၊ အပြစ်ရှိတဲ့အရာလို့ ယူဆတယ်။ အခြား သူငယ်ချင်းများ အချစ်အကြောင်း စိတ်ဝင်စားရင်လဲ ကဲ့ရဲ့တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း စိတ်မဝင်စားဘူးလို့ ထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ယောက်ျားလေးများ စကြတာကို ကျေနပ်နေတယ်။ အဲဒီအခါ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မလုံဘူး။ ဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လိမ်တာဟာ ဘယ်မှာပေါ်သလဲဆိုတော့ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်မ အရမ်းအသက်ကြီး အရွယ်ရောက်ချင်တာပဲ။ ငါကြီးလာရင် ဆိုပြီး စိတ်ကူးယဉ်တွေနဲ့ပေါ့။ အရွယ်မရောက်သေးဘဲ မစဉ်းစားရဘူးလို့ ထင်ထားတာကိုး။ ဆိုလိုချင်တာက လူတစ်ယောက်ရဲ့ အချစ်ဆိုတာကို စတင်ထိတွေ့ပုံဟာ ဟော်မုန်းဖွံ့ဖြိုးလာချိန်မှာဖြစ်တဲ့ ဖို နဲ့ မသတ္တိကြောင့်ပါ။ ဒီအရွယ်မှာ ကလေးရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုဟာ အချစ်စစ်လို့ ပြောနိုင်မလား။ သူဟာ မေတ္တာစစ်၊ ဘာချစ်၊ ညာချစ်၊ ဘာမှ မသိဘူး။ အနီးစပ်ဆုံး ဆန့်ကျင်ဘက် လိင်အပေါ် စိတ်ဝင်စားတာပဲ။ ဘာမှမသိတဲ့

လူတစ်ယောက်ရဲ့ အမြင်ဟာ သိပ်သိသွားတဲ့လူရဲ့ အမြင်နဲ့ တူနေတတ်ပါတယ်။ ကြားထဲ အလယ်အလတ်ဆိုရင်တော့ သိရှုပ်ရှုပ်နေတော့တာပဲ။ ဥပမာတစ်ခုပြောရရင် သရက်သီး၊ အလွန်မွေးကြိုင်တဲ့ သရက်သီး၊ အရောင်အဆင်းကလဲ ဝင်းဝါနေတယ်။ အဲဒီ သရက်သီးကို မြင်လိုက်၊ အနံ့ရ လိုက်တယ်။ အဲဒီအခါ စားချင်စိတ်ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူရဲ့ သိတဲ့ ဆင်ခြင်တဲ့စိတ်ကြောင့် မစားရဲဘူး။ စားရင် ဝမ်းသွားမယ်လို့ ကြားဖူးထားလို့။ သူစားတဲ့အခါ ဝမ်း သွားချင်သွားမယ်၊ မသွားချင်မသွားဘူး။ ဒါပေမယ့် မစားရင်တော့ သေချာတယ် ဝမ်းမသွားဘူး။ ဒီတော့ သူဟာ စားချင်တဲ့စိတ်သာဖြစ်ပြီး မစားဝံ့တော့ စားတဲ့ ဒုက္ခကိုမခံရဘူးပေါ့။ ကလေးနဲ့အချစ်ဆိုတာလဲ ဒီလိုပါပဲ။

ကျွန်မရဲ့ ရှစ်တန်းအရွယ် မိန်းကလေးကျောင်းပြောင်း တော့ ရှုပ်ခြင်းဟာ ပိုလို့ ရှုပ်ထွေးစပြုလာပါပြီ။ ကျောင်းသူ အများစုဟာ ယောက်ျားလေးများအကြောင်း စိတ်ဝင် စားစွာပြောလေ့ရှိပြီး သူတို့မှာ ယောက်ျားလေး အပေါင်း အသင်းများကြောင့် ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားစွာပြောလေ့ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် မိန်းကလေးချင်း အချစ်တော်ဆိုပြီး သိပ်ချစ် ကြတယ်။ အဲဒီမှာလည်း ယောက်ျား မိန်းမချစ်လိုပဲ။ မေတ္တာစစ်၊ ဘာချစ်၊ ညာချစ်ပေါ့။ အစကတော့ ကိုယ်က သူတို့ကို ကြောင်တယ်လို့မြင်တယ်။ ကြာတော့ ကြောင်

နေတာက ကိုယ်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလိုမြင်ပြီး ငါများ တစ်ခုခု မှားနေသလားလို့ ထင်ပြီး ကောင်မလေးတစ်ယောက်ကိုချစ်တယ်လို့ သူများတွေနဲ့သံယောင်လိုက်ခဲ့သေးတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုတစ်ခုပေါ့။ စာကျက်ရမယ့်တာဝန်ကရှိတော့ သူ့ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှု သိပ်မရှိဘူး။

ဆယ်တန်းအောင်ပြီးနောက်ပိုင်း နည်းနည်းသတ္တိရှိလာတယ်။ အချစ်ဆိုတာကို ရဲရဲစဉ်းစားလာတယ်။ ယောက်ျားလေးများနဲ့ထိတွေ့မှုများလာတော့ အချစ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းတွေ ရင်ထဲမှာပြည့်ကျပ်လာတယ်။ ဒီမှာ လူတစ်ယောက်က သိပ်ချစ်တယ် ဘာညာဆိုတော့ အရမ်းကိုရင်ခုန်တော့တာပေါ့။ အချစ်ပဲလို့ ထင်တာပေါ့။ ထင်တာပဲဆိုတာလဲ သိတယ်။ အမေဟာ ကျွန်မအတွက် အကောင်းဆုံး ဆုံးဖြတ်ပေးမယ်လို့မြင်တယ်။ မေမေ့ကို ပြောတော့ မစဉ်းစားသေးဘူးလို့ ပြောလိုက်တဲ့။ ဒါနဲ့ ဒီလူလဲ ပျောက်သွားပါလေရော။ ကျွန်မလဲ အတော်လေး လွမ်းခဲ့ရပြီး အချစ်စစ်ဆိုတာပဲလို့ ထင်ခဲ့တယ်။ တစ်လလောက်ကြတော့ ပျောက်သွားတာပါပဲ။ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ လှည့်ဖျားမှုကြောင့် ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံတစ်ခုပါ။

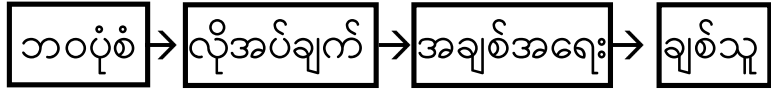
ကျွန်မဟာ ကိစ္စတွေကို လုပ်ဆောင်တဲ့အခါ တစ်ခါတလေ မစဉ်းစားဘဲ စိတ်ထဲပေါ်လာတဲ့အတိုင်း လုပ်ပြီး၊

တစ်ခါတလေ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်လေ့ရှိတယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကလည်း ကိုယ် ပြန်အလိုမကျတာက များပါတယ်။ အထက်ပါ အတွေ့အကြုံအပြီးမှာ အချစ်စစ်ကို သံသယရှိလာတော့တာပဲ။ အဖြေမရမချင်း စဉ်းစားမယ်။ မသိမချင်းဒီစကားလုံး မသုံးဘူးပေါ့။ ဒီလိုစဉ်းစားရင်းပဲ ဟိုလူနဲ့တွေ့လိုက် ခံစားလိုက်၊ ထိန်းချုပ်လိုက် ပျောက်လိုက်။ တွေးလေရှုပ်လေ။ စာအုပ်တွေဖတ်တော့လည်း ဟိုဟာတစ်မျိုး သည်ဟာတစ်မျိုး ကိုယ်လိုရာ ဆွဲရေးကြ၊ ထင်မြင်ချက်၊ ကောက်ချက်အမျိုးမျိုးချကြနဲ့ နောက်ဆုံးရလဒ်ကတော့ ဘာမှမသေချာဘူးဆိုတာပါပဲ။

စိတ်ရဲ့ဖြစ်မှုသဘော၊ ရုပ်ရဲ့ဖြစ်မှုသဘော၊ တရားသဘောပေါ့နော်။ ဒါကို တီးခေါက်မိမှဘဲ ဒီအချစ်ရဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို သဘောပေါက်သွားတယ်။ အချစ်ဆိုတာ အာရုံ ငါးပါးအပေါ် အခြေခံပြီး မိမိ အထူးစွဲလမ်းရာမှာ ဖြစ်တဲ့အရာပါ။ ကိလေသာ စိတ်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုပေါ့နော်။ ဒါကို ကြိုတင်ကာကွယ် တားဆီးလို့ ရပါတယ်။ ကုသလို့လည်း ရပါတယ်။ ရောဂါလို့ သဘောထားရင် စိတ်ရောဂါရဲ့ လက္ခဏာ တစ်စိတ်တစ်ဒေသပေါ့။ ဒီရောဂါဘယ်ကစဖြစ်သလဲဆိုတော့ လူရယ်လို့ စဖြစ်ကတည်းကပဲ။ အာရုံငါးပါးရဲ့ လွှမ်းမိုးမှု၊ တစ်နည်း ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုပေါ့။ ဒါက လက်ခံလွယ်အောင်ပြောတာ။

အမှန်က ပဋိသန္ဓေစိတ်ဆိုတာကိုက ပယောဂမကင်းတဲ့ စိတ်။ ဒီလို သဘောပေါက်ရင် လူ့ဘဝဆိုတာကိုလည်း သဘောပေါက်ရော။ အဲဒီအခါ အရင်ဆုံး စဉ်းစားရမှာက ကိုယ်ဟာ ဘဝကို ဘယ်ပုံစံနဲ့ ရပ်တည်မလဲ ဆိုတာပဲ။ ဒီအပေါ်ကိုလိုက်ပြီး အချစ်ရဲ့ကဏ္ဍက အကျုံးဝင်တယ်။

ဥပမာ ရဟန်းဝတ်မယ်ဆိုရင် သူ့အတွက် အချစ် ဆိုတာ လုံးလုံးအရေးမပါဘူးပေါ့။ သူဟာ ကလေး သရက်သီးရှောင်သလို ရှောင်ရမယ်။ အပျို၊ လူပျိုလုပ်မယ် ဆိုရင် တစ်မျိုး။ ဒီတော့ ကိုယ့်ရဲ့ရပ်တည်မှုကို အရင်ဆုံး မြင်အောင်ကြည့်၊ အဲဒီ လိုအပ်ချက်အပေါ်မူတည်ပြီး ချစ်သူ အပေါ် စွဲလမ်းစိတ်ဖြစ်မှာပဲ။

ဒီလို သဘောပေါက်ပြီဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အနှစ် သာရကို ခံစားရမယ်။ ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ် ဖြစ်မယ်။ အထောက်အပံ့ပြုချင်မယ်။ မိဘကျေးဇူး၊ သူတို့ရဲ့ ဆန္ဒ၊ ကိုယ့်ရဲ့ဆန္ဒ ဒါတွေရှိတယ်။ ဒီလိုအကြောင်းတွေကြောင့် ပုထုဇဉ်ဘဝကို ငြိတွယ်နေကြသေးမယ်ဆိုတဲ့ ကျွန်မတို့တွေ အတွက် အကောင်းဆုံးနည်းတစ်ခုကို ပြောရရင် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ က ပုံပြင်တစ်ပုဒ်လို့ ထင်မလား

ယောက်ျားများ မင်္ဂလာတရားလက်ကိုင်ထား စီးပွားရှာ။
 မိန်းမများ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်း၊ သာသနာတော်ကို
 တတ်နိုင်သလောက် ထောက်ပံ့ကြ။ နိဗ္ဗာန်ဆုပန်ကြ။
 မဟော်သဓာနဲ့ အမရာလို ဘဝပေါ့နော်။ အဲဒီမှာ မဟော်
 သဓာနဲ့ အမရာဟာ ပညာစမ်းတာဟာ မချစ်လို့မဟုတ်ဘူး။
 ချစ်ချင်လို့။ အမရာက မဟော်သဓာကို သည်းခံတာ
 ဟာလည်း တုံးလို့မဟုတ်ဘူး၊ ပညာသိပ်ရှိလို့။ စဉ်းစား
 ကြည့်ကြမယ်။ ဒီလိုဘဝမျိုးဆိုရင် အိမ်ထောင်သည်ဘဝ
 ပေါ့နော်။ ဒီလိုဘဝနဲ့ ရပ်တည်မယ်ဆိုရင် အိမ်ထောင်ပြု
 ရာမှာ လိုအပ်တဲ့အချက်တွေ စဉ်းစားရမယ်။

တူနှစ်ကိုယ်တည်း ဆိုရင်တော့ တဲအိုပျက်မကလို့
 ရွဲယိုရွက်ပေါ်မှာပဲ နေရနေရ၊ စကြဝဠာအပြင်ဘက် သမုဒ္ဒရာ
 ရေအောက် ဘယ်နေရာရောက်ရောက် ဖြစ်တယ်ထား၊
 ထမင်းရည်တော့အမြဲတမ်း သောက်နိုင်ပါ့မလား၊ ရဲရဲတွေး
 နော်၊ ရောဂါတွေရလာရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ လူဖြစ်လာ
 ကတည်းက ဒီခန္ဓာကိုယ်၊ အသိုင်းအဝိုင်းပတ်ဝန်းကျင်၊
 ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံ ဒါတွေဟာ compulsory ပဲ။ မလိုချင်လို့
 ရမလား။ ကလေးဆိုတာလည်း ရှိဦးမယ်။ ယူဖို့ မယူဖို့
 ဒါတွေထားဦး။ သံယောဇဉ်ဆိုတာ ဖြစ်လာရင် ဖြတ်ဖို့
 ခက်တယ်။ ချစ်ပြီးမှဝေးကြရရင် ဒီဒုက္ခကို အနည်းနဲ့အများ
 ခံရမှာပဲ။ မဖြစ်ခင်က ကြိုတင်စဉ်းစားရမယ်။ အချစ်စမယ်

ဆိုရင် အရေးကြီးဆုံးက ချစ်ကြမယ့် လူနှစ်ယောက်ပဲ။ ဒီနှစ်ယောက်အတွက် အရေးအကြီးဆုံးအရာဟာ အပေးအယူမျှမှုပါပဲ။ ကိုယ့်သဘောထား၊ ကိုယ့်လိုအပ်ချက်၊ သူ့သဘောထား၊ သူ့လိုအပ်ချက် အဲဒီလိုအကွက်မိပြီ (အပေးအယူမျှသူတွေပြီ)ဆိုရင် အချစ်စပြီပေါ့။ ‘နှစ်ယောက်ပေါင်းပြီး အင်အားကြီးတဲ့တစ်ဘဝ’ ဒီလိုပြောမလား။ **Synagism** သဘောတရားနဲ့ $1+1=2$ (or) more than 1 ဒီလိုတည်ဆောက်ပြီဆိုရင် ဒီသံယောဇဉ် အဆောက်အအုံကြီး ကြီးမားလာတာနဲ့အမျှ အချစ်ဆိုတဲ့ အနှောင်အဖွဲ့ဟာ နိုင်နင်းစွာထိန်းထားဖို့ သိပ်ကို အရေးကြီးလာတယ်။ အဆောက်အအုံကြီးတာနဲ့အမျှ အပျက်အစီးဒဏ်က ကြီးမှာကိုး။ ဘဝမှာ သိပ်ကိုအရေးပါလာတာပေါ့။ ဒါက စဉ်းစားနည်းတစ်ခု။ ဥပမာပေးတာ။ (အဲဒီလိုဘဝ မဟုတ်ဘဲ အခြား အခြားသော ဘဝပုံစံတွေနဲ့ ရပ်တည်မယ်ဆိုရင်လည်း သက်ဆိုင်ရာဘဝနဲ့ အောင်မြင်စွာ ရပ်တည်ဖို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာအကြောင်း (infromations) တွေ ရယူဖို့လိုတယ်။ နိုင်ငံခြားမှာတော့ ကိုယ်ရေးအကြံပေး (personal consultancy sevice) ဆိုတာ ခေတ်စားတယ်။ ဒီမှာတော့ ဒါမျိုးမရှိဘူး။ စာအုပ်တွေတော့ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓဟောခဲ့တဲ့တရားတွေဟာ အလွန်ပဲပြည့်စုံတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီပိဋကတ် စာပေတွေဟာ သာမန် လူတစ်ယောက်အဖို့

ရှာဖွေထုတ်ယူသုံးစွဲဖို့ ခက်ခဲပါတယ်။ တတ်ကျွမ်းနားလည်သူတွေထံ ချဉ်းကပ်လေ့လာမှ ရနိုင်မှာ။ ဒီတော့ သမိုင်းတစ်ခေတ်ကို ထမ်းပိုးကြမယ့် မြန်မာနိုင်ငံသားလူငယ်များအတွက် တွေ့ကြုံရတဲ့ ပြဿနာတွေ ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ consultancy service တွေ မပေါ်ပေမယ့် အမှန်တရားဆိုတာကို နားလည်ထားရင် ပြဿနာတွေကို လွယ်ကူစွာ ကိုင်တွယ်နိုင်မှာပါ။ အမှန်တရားတွေကို ကြည့်တဲ့နေရာမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မညာမိဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ဒီအကြံဟာ ဗေဒင် ယတြာဆရာတွေကို ထိခိုက်နစ်နာစေမလား။

ဩ သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေနေယျာ
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။

ဒေါ်လီ

အသက် ၂၀ နှစ်

ပထမနှစ် (စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်)

အချစ်အကြောင်း

ရေခဲမုန့် အရာသာကို ရေခဲမုန့်စားဖူးသူမှသာ သိမည်ဟု ဆိုလျှင် ဘိန်းဖြူ၏ အရာသာကို သိအောင် ဘိန်းဖြူ ထိုးစမ်းကြည့်ရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသည်။ လောကတွင် (Everything of something,. Something of everything.) ဆိုသကဲ့သို့ တစ်စုံတစ်ခုစီတိုင်းကို နည်းနည်းချင်း သိထား ရမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ တစ်စုံတစ်ရာကို တော်တော်များများ သိထားသင့်သည့် အရာများလည်းရှိသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ရေခဲမုန့်ကိုမစားဖူးဘဲနှင့် ၎င်း၏ အရာသာကို တိုက်ရိုက် မသိနိုင်သော်လည်း ချိုသည်၊ ခါးသည်ကိုဖြင့် သိဖို့လိုမည် ဟု ထင်သည်။ ရည်းစားမထားဘူးသူ အချစ်အကြောင်း မသိနိုင်ဟု ဆိုလိုသူများကို ဤအတိုင်း ပြောလေ့ရှိပါသည်။

လူသား (အဖိုတစ်ယောက်နှင့် အမတစ်ယောက်ချင်း) တို့၏ အချစ်အကြောင်းကို စဉ်းစားလျှင် လူတစ်ကိုယ် အတ္တတစ်ခုစီ ရှိသကဲ့သို့ သူတို့ ကိုယ်ပိုင်အချစ် တစ်ခုစီ လည်း ရှိကြသည်ဟု ယုံကြည်ထားရပါမည်။ ထို့ကြောင့် လည်း ယခုထက်ထိတိုင် အချစ်ကို အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် လူတန်းစားအသီးသီးက ဖွင့်ဆို၍ မဆုံးနိုင်ဖြစ်နေပါသည်။

အချစ်ကို ဖန်တီး၍ မရသကဲ့သို့ ဖျက်ဆီးရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ အချစ်တစ်ခုအတွက် ငွေကြေး၊ ဓနဥစ္စာ၊ ရာထူး၊ ဂုဏ်သိန် စသည်တို့သည် အဓိကမကျ သကဲ့သို့ လူအများစု ထင်မြင်နေကြသော အကြင်နာ၊ သံယောဇဉ်၊ သစ္စာ၊ နားလည်မှု စသည်တို့သည်လည်း အဓိကမကျပါ။

‘မင်းကို ငါ ကြင်နာပါ့မယ်’၊ ‘မင်းအပေါ် ငါ သစ္စာရှိပါတယ်’၊ ‘မင်းကို ငါ သံယောဇဉ် ရှိပါတယ်’ ဟူသော စကားများကို သူငယ်ချင်းအချင်းချင်း၊ ဆွေမျိုး မိတ်ဆွေအချင်းချင်း ပြောကြား၍ လက်ခံနိုင်ပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဖက် လိင်တို့လည်း ရိုးရိုးသားသားစိတ်နှင့် ပြောမည်ဆိုလျှင် ပြောဆိုနိုင်၍ လက်ခံသူကလည်း ရိုးရိုးသားသားစိတ်ဖြင့် လက်ခံနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ‘မင်းကို ငါချစ်တယ်’ ဟူသော စကားကို မိတ်ဆွေအချင်း

ချင်း ဆွေမျိုးသားချင်း အချင်းချင်း ပြောကြားပါက စောစောကစကားများကဲ့သို့ ရိုးရိုးသားသားဖြင့်လက်ခံကြမည် ဖြစ်သော်လည်း ဆန့်ကျင်ဖက်လိင်ကို ‘မင်းကို ငါချစ်တယ်’ ဟူသော စကားကို ပြောကြားလိုက်ပါက ‘မင်းကို ငါသံယောဇဉ်ရှိတယ်’ ဟူသော စကားမျိုးကို နားလည်သလို နားလည်လက်ခံမည် မဟုတ်ပါ။ မထူးဆန်းသော စကားကို ထူးဆန်းသော ခံစားမှုဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ဖော်နားလည်နေပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဖန်တီး၍လည်းမရ၊ ဖျက်ဆီး၍လည်း မရသည့် စိတ္တဇနာမ်တစ်ခု ဖြစ်သော အချစ်ကို အချစ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

အချစ်မှာ ငွေကြေး၊ ဥစ္စာ၊ ရာထူး၊ ဂုဏ် စသည်တို့ အဓိက မကျဟု ဆိုသည်ကို လူများစု လက်ခံကြမည် ဖြစ်သော်လည်း အချစ်မှာ အကြင်နာ၊ အထူးသဖြင့် သစ္စာ၊ သံယောဇဉ် စသည်တို့ အဓိကမကျဟုဆိုခြင်းဖြင့် အများ သဘောမတူစရာ ဟုထင်ပါသည်။

အချစ်မှာ အရေးအကြီးဆုံးသည် ယုံကြည်မှုဖြစ်ပါသည်။ ယုံကြည်မှုကြောင့် နားလည်မှု ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ နားလည်မှုကြောင့်လည်း ယုံကြည်မှု ဖြစ်လာနိုင်ပသေးသည်။ သို့သော် ‘သဒ္ဓါလွန်တော့ တဏှာကျွန်’ ဟူသောယုံကြည်မှု၏ အဆုံးစွန်စကားကို အတွေ့အကြုံ

ရှိသော လူကြီးများက ပြောကြားလေ့ ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ဗိုလ်ငါးပါးတွင် သစ္စာဗိုလ်သည် အရေး အကြီးဆုံးနှင့် အခြေခံအကျဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယုံကြည်မှု ကြောင့်ဖြစ်သော နားလည်မှုသည် ပိုမိုခိုင်မာသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အချစ်တွင် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည့် ထိုယုံကြည် နားလည်မှုတို့ကမှ သစ္စာ၊ အကြင်နာ၊ သံယောဇဉ် စသည်တို့ကို ဖန်တီး၍ ပေါက်ဖွား ဖြစ်ပေါ် လာစေပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အချစ်က ဖန်တီးခံ၍ ပေါက်ဖွားလာခြင်း မဟုတ်ပါ။ အချစ်ကြောင့် ဖြစ်သော ယုံကြည်မှု၊ နားလည်မှုတို့ကသာ သစ္စာရှိမှု၊ သံယောဇဉ်နှင့် အကြင်နာ စသည်တို့ကို ဖြစ်စေသည် ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

လူရိုး လူကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ရန် ရိုးသား ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်မှုကို စောင့်ထိန်း ကျင့်သုံးရန် လိုပါသည်။ အကျင့်ကောင်းများကို မွေးထုတ်လေ့ကျင့်ယူရ ပါသည်။ သို့သော် ထိုသူသည် လူရိုးလူကောင်းဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ကို သင်္ချိုင်းမြေချပြီးချိန်မှ သတ်မှတ်သိသာနိုင် ပါသည်။

အချစ်မှာ ရိုးသားမှုကို စောင့်ထိန်းသကဲ့သို့ တမင် သက်သက် စောင့်ထိန်းမှု မလိုပါ။ စောင့်ထိန်းရာမှ ရရှိ လာသော လူတို့၏ ယုံကြည်မှုကို အလွဲသုံးစားပြု အယုံ

သွင်းခံရခြင်းကို အချစ်ဟု အမည်တပ်လျှင် သင်္ချိုင်းမြေချ ပြီးချိန်မှ အချစ်(အစစ်) ဖြစ်သည်။ မဖြစ်သည်ကို ပြောကြား၍ ရပေတော့မည်။

အချစ်သည် ဖန်တီး၍လည်း မရ၊ ဖျက်ဆီး၍လည်း မရသော အရာဖြစ်သဖြင့် လွတ်လပ်သည်။ မည်သူမဆို လွတ်လပ်စွာ ချစ်နိုင်သည်။ အချိန်အပိုင်းအခြားနှင့် သတ်မှတ်ထားသော သစ္စာရှိမှု အတိုင်းအရှည်လည်း အဓိကမဟုတ်ပါ။ ချည်နှောင်ထားအပ်သော သံယောဇဉ်လည်း အဓိက မကျပါ။ သစ္စာ၊ သံယောဇဉ်၊ အကြင်နာ ဟူသည် လူတို့ ဖန်တီးနိုင်သော အရာများ၊ ချုပ်တီးထိန်းချုပ် ရသော အရာများ၊ တမင်ဖြစ်ပေါ်စေသော အရာများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအရာများကြောင့် လူအများစုသည် သူတစ်ပါး၏ လှည့်စားမှုကို ခံစားကြရသကဲ့သို့ ထိုယုံကြည်မှုများဖြင့် အချစ်ကြောင့်ဟု ပုံချ ပြောဆိုကြပါသည်။ အချစ်တွင် ယုံကြည်မှုသည် အဓိကကျပါသည်။ ထိုယုံကြည်မှုကသာ လွတ်လပ်စွာ တည်ရှိနေနိုင်ပါသည်။ ထိုယုံကြည်မှုကသာ လွတ်လပ်စွာ တည်ရှိနေနိုင်ပါသည်။

လူတစ်ယောက်သည်
ချစ်နေသေးသရွေ့ သစ္စာ ရှိနေပါသည်။
ချစ်နေသေးသရွေ့ အကြင်နာ ရှိနေပါသည်။

ချစ်နေသေးသရွေ့ သံယောဇဉ် ရှိနေပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ၂၄နာရီကြာ အချစ် ရှိသကဲ့သို့ ၂၄နှစ် ရှည်သော အချစ်များလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ၂၄ နာရီကြာရှည်သော အချစ်ကို အထင်သေးရန် မလိုသကဲ့သို့ ၂၄နှစ်ကြာသော အချစ်ကိုလည်း အထင်ကြီးစရာ မလိုပေ။ ၂၄နာရီအတွင်း ယုံကြည်မှုအပြည့်၊ နားလည်မှု အပြည့်နှင့် အချစ်အပြည့် ရှိသွားဖို့သာ လိုပါသည်။ (အချစ်အကြောင်း ကို အဓိက ရေးလိုသောကြောင့် အိမ်ထောင်ရေးနှင့် ယှဉ်ထိုး နှိုင်းယှဉ် အကျယ်ချဲ့ မရေးလိုပါ။)

၂၄ နှစ်ကြာ သစ္စာရှိမှုကို အချစ်တွင် နှိုင်းယှဉ်၍ လေးစားရန် မလိုပါ။ ၂၄ နှစ်ကြာ ချုပ်တည်း ချည်နှောင် ခံရမှု၊ သို့မဟုတ် မိမိကိုယ်ကို ချုပ်တည်းချည်နှောင်ထား မှုလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဖန်တီး၍လည်း မရ၊ ဖျက်ဆီး ၍လည်း မရသော လွတ်လပ်သည့် အချစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ် လျှင် သစ္စာရှိမှု (သို့) သစ္စာရှိသည်ဟု အခေါ်ခံ၊ အထင်ခံ လိုမှုသည် လွတ်လပ်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ချုပ်တီး ချည် နှောင်မှု တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သုတစာပေထက်ရသစာပေ လွှမ်းမိုး မှုက ပိုသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ရသစာပေတွင်လည်း အချစ်အကြောင်း ရေးဖွဲ့သော စာရေးဆရာ ဦးရေသည်

စုံထောက်၊ ဘဝသရုပ်ဖော်၊ ကလေးဝတ္ထုများ ရေးသူ ဦးရေထက် ပိုမည်ဟု ထင်ပါသည်။ စာအုပ်အငှားဆိုင်များ တွင်လည်း အချစ်ဝတ္ထုများက နေရာအများဆုံး ယူထား ပါသည်။ အချစ်ရုပ်ရှင်ကားများသည်လည်း အခြားသော ရုပ်ရှင်ကားများထက် အရေအတွက် ပိုများပါသည်။ အချစ်နှင့်ပတ်သက်သော ကဗျာစာအုပ်အများအပြားလည်း ထုတ်ဝေကြပါသေးသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် လူအများစုသည် အချစ်ကို အခြားသော အရာများထက် ပို၍ ဦးစားပေး ထားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသလော။ အလွန်အရေးပါသည့် အဆင့်တွင် ရှိသည်ဟု ဆိုရမည်လော။

အမှန်ဆိုရလျှင် အဆိုပါ အချစ်ဝတ္ထု၊ အချစ်ရုပ်ရှင်၊ အချစ်ကဗျာများသည် စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံချိန်တွင် အသုံးပြုသည့် အပန်းဖြေစရာ ပစ္စည်းများပင် ဖြစ်ပါသည်။ လူတို့သည် တစ်ခါတရံ သူတို့နားလည်သော အချစ်ကို ဝတ္ထုများ၊ ရုပ်ရှင်များ၊ ကဗျာများတွင် ရှာဖွေတူးဆွကြ ပါသည်။ သူတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်ရပ်များနှင့် တိုက်ဆိုင်သည့် အခါ ကျေနပ်မှု ရယူကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် လူသားတို့ကောင်းကျိုး ပြုသော ကျေးဇူးရှင်ကြီးများရှိရာ အချစ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးပြုသူ၊ ကောင်းကျိုးပြုသူ များများစားစား ရှိသည်ဟု

မထင်ပါ။ အချစ်ကြောင့် နန်းစွန့်သူ၊ အသက်စွန့်သူ၊ အရှက်စွန့်သူများကို လူများစုက ချီးမွမ်းသြဘာပေးကြသလော။ သို့မဟုတ် လူသားတို့ကောင်းကျိုးကို ရှေးရှု၍ ကျေးဇူးပြုရန် အသက်စွန့်၊ ဘဝစွန့် အနစ်နာခံသူများကို ပို၍ ချီးမွမ်းသြဘာပေးကြသလော။ ဘဝတွင် လူတို့သည် အရာများစွာကို ဆုံးရှုံးရနိုင်သည်။ ရွေးချယ်စရာ အကြောင်းများစွာ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ ထိုအထဲမှာ ဘာကို ရွေးချယ်မည်နည်း။ ထိုအချက်သည် လူ့ဘဝတွင် အလွန်အရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ယောက်သည် လူ့ဘဝတွင် အရေးအကြီးဆုံးအရာ၊ အဆုံးအရှုံး မခံနိုင်သော အရာကို ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်တတ်စွာ သိတတ်ဖို့လိုသည်ဟု ထင်ပါသည်။

လူတစ်ယောက်ဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့တွင် အတ္တတစ်ခု ရှိသကဲ့သို့ အချစ်တစ်ခုလည်း အသေအချာရှိပါသည်။ မချစ်ဘူးသေးသော ကျွန်ုပ်တို့တွင် ယခုထက်ထိ အချစ်သည် ကိုယ့်ဘဝတွင် ဘယ်လောက်အတိုင်းအတာအထိ အရေးပါသည်ဟု မပြောနိုင်သေးပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဝတွင် ပထမဆုံး နေရာမှာ မရှိသည်ကတော့ သေချာပါသည်။ မည်သူမျှ အသေအချာ မပြောနိုင်သော အချိန်တွင် အချစ်က ပေါ်ပေါက်လာပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါတွင် ယုံကြည်မှုအပြည့်

နားလည်မှုအပြည့်ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ ချစ်နိုင်ရန် အသင့်ဖြစ်နေပါသည်။

အချစ်သည် ဖန်တီး၍လည်း မရ၊ ဖျက်ဆီး၍လည်း မရသည့် လွတ်လပ်သောအရာအဖြစ် ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် နားလည်ထားပါသည်။

မောင်ကျော်မင်းသိုက်

အသက် ၂၃နှစ်

တတိယနှစ် အီလက်ထရွန်းနစ်

ရန်ကုန်စက်မှုတက္ကသိုလ်

ရင်တွင်းဖြစ် အချစ်

လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေတဲ့။ လူတိုင်းရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ
ဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆင်ကောင်းဆင်မယ်။ ဒါပေမယ့်
လုံးဝ ထပ်တူမညီနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း အချစ်ရေး
ခံစားချက်မှာ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောဆိုရေးသား
ခံစားနေကြတယ်။

မီးဆိုတာ ပူမှန်း လူတိုင်းသိတယ်။ ဒါပေမယ့်
ကိုယ်တိုင် ကိုင်ထိကြည့်တဲ့သူရဲ့ အသိနဲ့၊ အတွေးသိနဲ့
သိသူရဲ့ အသိဟာ နှိုင်းမရအောင်ကွာပါတယ်။ နောက်
ကိုယ်တိုင်သိနဲ့ သူတစ်ပါးသိဆိုရင်လည်း အတ္တအရ
ကိုယ်တိုင် ထိမိတဲ့ အပူဟာ သူတစ်ပါးအပူထက် ပိုပူ
တယ်လို့ပဲ တစ်ထစ်ချပြောလေ့ရှိတယ်။ ငါ့ရဲ့အချစ်
သည်သာ အမှန်၊ ငါ့ရဲ့ ခံစားချက်သည်သာ အပြင်းဆုံးလို့
မီးထိဖူးသူတိုင်း ပြောတတ်ကြပါတယ်။

ဆာတယ်ဆိုတာကို ဘယ်လိုနားလည်သလဲလို့မေးတဲ့ မေးခွန်းလို့ပဲ။ အချစ်ဆိုတာကို ဘယ်လိုနားလည်သလဲလို့ မေးတဲ့ မေးခွန်းဟာလဲ ဖြေဖို့ အတော်ခွကျပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ်ခံစားချက်တွေကို ရုပ်ပိုင်း ပြောင်းဖြေ ရရင်တော့ ဆာတယ်ဆိုတာ ဆာတာပေါ့။ ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ စွမ်းအင်တွေ အမြဲမပြတ် ဖန်တီးဖို့အတွက် လည်ရတဲ့ လောင်စာတစ်မျိုးပေါ့။ အဲဒီလို အဖြေမျိုးနဲ့ပဲ ဖြေရမှာပါပဲ။

အချစ်ဆိုတာ စိတ်ဓာတ်တစ်မျိုးပါပဲ။ ယောက်ျားနဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ပေါင်းစပ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒ၊ ပေါင်းစပ်နိုင်တဲ့ဆန္ဒပေါ်မှာ အခြေတည်ပြီး ပေါ်ထွက်လာ တဲ့ စိတ်ဓာတ်တစ်မျိုးပါပဲ။ ထပ်လောင်းပြောရရင်တော့ စွမ်းအင်နဲ့တူတဲ့ ‘စွမ်းအင်စိတ်ဓာတ်တစ်မျိုး’ ပါပဲ။ အဲဒီ စွမ်းအင်ကို မဖြစ်ပေါ်ပါနဲ့၊ မဖြစ်ချင်ပါဘူး၊ မဖြစ်နိုင်ပါ ဘူးလို့ ဦးနှောက်က ဘယ်လောက်ငြင်းငြင်း၊ ဘယ်နေရာက ထွက်လာမှန်းမသိတဲ့ အဲဒီချစ်တယ်ဆိုတဲ့ စွမ်းအင်ဟာ အရှိန်အဟုန်ပြင်းပြင်းနဲ့ အားလုံးကို လွှမ်းမိုးသွားတယ်။ ဖြစ်ချင်ပါပြီ၊ ဖြစ်နိုင်ပါပြီလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်လောက် အသိပေးပေး၊ သူကတော့ ထွက်မလာဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီ စွမ်းအင်ကတော့ဖြင့် သူ့စိတ်တိုင်းကျ သူထွက်ချင်တဲ့ အချိန် ထွက်လာပြီး ပျောက်ချင်တော့လည်း ပျောက်နေ ပြန်ရောပဲ။ အဲဒီစွမ်းအင်ကြောင့်ပဲ လူတွေဟာ ပစ္စည်း

အသစ်အဆန်းတစ်ခုကို မက်မောတာထက်ပိုတဲ့ မက်မော နည်းမျိုးနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့အချစ်ဦးတိုင်းအတွက် ရူးခဲ့ကြတာ ချည်းပါပဲ။ အဲဒီစွမ်းအင်ကြောင့်ပဲ ကိုယ့်ရဲ့ချစ်သူအပေါ် မချစ်တော့ဘူး၊ အချစ်စိတ်ကုန်သွားပြီ၊ အိသွားပြီဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်တွေနဲ့ပဲ ကွဲခဲ့ကြရတဲ့ အကွဲပေါင်းလည်း များလှပါပြီ။

အချစ်ဆိုတာ လှိုင်းသဘောဆောင်တဲ့ စိတ်စွမ်းအင် တစ်မျိုးလိုပဲ နားလည်ထားပါတယ်။ လှိုင်းတစ်ခုမှာအနိမ့် အမြင့်ဆိုတာ ရှိတယ်။ ကိုယ်မမြင်ရတဲ့အရာတစ်ခုခံစား သိကိုလွန်နေတဲ့ အရာတစ်ခုကို ပျောက်ကွယ်သွားပြီလို့ ထင်ရင် မှားမှာပေါ့။ သံသယဖြစ်စရာအကောင်းဆုံးနဲ့ ငြင်းပယ်ချင်စရာ အကောင်းဆုံးအရာဟာ ရင်ထဲက ခံစားချက်တွေပါ။ ချစ်သူတွေဟာ လှိုင်းအမြင့်ဆုံးမှာ ချစ်ခဲ့ကြပြီးတော့ လှိုင်းနိမ့်ဆင်းသွားတဲ့အခါ မခံစားနိုင် ကြတော့ဘဲ ကွဲကြတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အသိဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်ပြီး ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့သူတွေကတော့ လှိုင်းရဲ့ အမြင့်ဆုံး ကိုလည်း လိုက်မတက်ဘူး။ လှိုင်းရဲ့ အနိမ့်ဆုံးအထိဆွဲခေါ် သွားတာကိုလည်း မလိုက်ဘူး။ အနိမ့်အမြင့် မကွာရအောင် ထိန်းပြီး သူတို့ရဲ့ အချစ်ကိုလည်း မြစ်တစ်စင်းရဲ့ စီးဆင်းပုံ အတိုင်း စီးဆင်းစေတယ်။ အဲဒါကြောင့် သူတို့ရဲ့ အချစ် ဟာ တည်မြဲတယ်။ သူတို့တွေဟာ ကံကောင်းကြတယ်။

ကွဲသွားတဲ့သူတွေကတော့ ကံမကောင်းကြဘူးပေါ့။ များသောအားဖြင့် တစ်ဖက်သက် စွပ်စွဲချက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက် တွေကြောင့် ကွဲကြတယ်။ တစ်ဖက်သတ် အစွန့်ပစ်ခံရသူ တွေဟာ အချစ်ရဲ့ဒဏ်လိုခေါ်တဲ့ စွန့်ပစ်ခြင်း ဒဏ်တွေကို အလူးအလဲခံကြရတယ်။ အတ္တပိုကြီးလေ ပိုချစ်လေ ပိုခံ ရလေပါပဲ။ ကြာလာတော့လည်း ခံနိုင်ရည်ရှိလာကြ ပါတယ်။ ဒါဟာ အချစ်ကို အချိန်က ကုစားပေးသွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အချိန်ဟာ သူ့ဘာသာသူ ဘယ်သူ့ အတွက်မှမဟုတ်ဘဲ ရှိနေတာပါ။ အချစ်ကို တကယ်ကုစား ပေးသွားတာက အသိဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရားပါပဲ။

အစွန့်ပစ်ခံရသူတွေဟာ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ ခံနိုင်ရည် ရှိလာချိန်မှာ စွန့်ပစ်သူတွေရဲ့ လှိုင်းက ပြန်မြင့်လာရင် နောင်တ တရားတွေနဲ့ ဘဝကို ဖြတ်သန်းကြရတော့မှာပါ။ အစွန့်ပစ်ခံရသူတွေက ခံနိုင်ရည်ရှိလာလို့ ပြန်လှည့်ကြည့် နေမှာ မဟုတ်သလို စွန့်ပစ်သူတွေကိုလည်း စိတ်မတည် ငြိမ်သူ၊ ဖောက်ပြန်သူအမြင်နဲ့ပဲမြင်ပြီး လက်မတွဲသင့်သူ လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့လည်း စွန့်ပစ်သူတွေဟာ စိတ်အလိုလိုက်ကြသူတွေပါ။ အပွင့်လင်း ဆုံး ပြောရရင် ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့သူတွေပါ။ သူတို့အတွက် နောင်တတရားဟာ လက်ဆောင်မွန်ပါပဲ။

ငယ်ရွယ်သူတွေဟာ အချစ်ကို ကိုးကွယ်တတ်ကြတယ်။ သူတို့တွေရဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရားဟာ လူကြီးတွေရဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့စာရင် အပုံကြီးကွာတာမို့ သူတို့ကို အပြစ်မတင်သင့်ပါဘူး။ ပုံမှန်အားဖြင့် အသိဉာဏ်ဟာ အသက်အရွယ်နဲ့ ယှဉ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆင်ခြင်တုံတရား နည်းသေးတဲ့သူတွေအတွက် နောင်တမရအောင် တားတဲ့အကောင်းဆုံး အားဆေးကတော့ ကိုယ်ကျင့်တရားပါပဲ။ အချစ်ဆိုတဲ့ ကဏ္ဍမှာပါတဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားက မများပါဘူး။ သစ္စာရှိမှုနဲ့ မျှတမှုပါ။

ဒီလိုသာ ချစ်ကြသူတိုင်းဟာ ကိုယ့်ချစ်သူအပေါ်မှာ သစ္စာတရားနဲ့ မျှတနားလည်မှုရှိရင် ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ ကောင်းလာကြလိမ့်မယ်။ ကံကောင်းကြသူတွေ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်မှုဟာ ဆင်ခြင်တုံတရားကို အထောက်အကူပြုစေတာမို့ လောကကြီးဟာ ပျော်စရာအတိနဲ့ သာယာလာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါကြောင့် အချစ်မှာ အရေးအကြီးဆုံးဟာ ကိုယ့်ကျင့်တရားပါပဲ။

ကျွန်မအတွက်တော့ ဘဝမှာ အချစ်ဟာ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင် တစ်မျိုးလောက်ပဲ အရေးပါပါတယ်။ သူမပါရင် ဖြစ်သလို သူပါတော့လည်း ပိုပြီး နှစ်သက်စရာကောင်းလာတာပေါ့။ ကျွန်မရဲ့ ဘဝမှာ အချစ်ကိုသာ ရှေ့တန်းတင် အချစ်အတွက်သာ အချိန်ကုန်နေရင် အရက်

အတွက်သာ အသက်ရှင်နေတဲ့ အရက်သမားတစ်ယောက်
ရဲ့ ဘဝတန်ဖိုးနဲ့ လုံးဝ တန်းတူညီနေမှာပေါ့။ အရက်သမား
ဟာ အရက်ကြောင့် ဒုက္ခရောက်သလို၊ လောကမှာ
အသုံးမကျတဲ့သူလို အချစ်ကိုသာ ရှေ့တန်းတင်ရင်
အရက်သမားတစ်ယောက်ရဲ့ သိက္ခာမျိုးနဲ့ပဲ ဘဝကို ကုန်ဆုံး
သွားရမှာပါ။ မထူးပါဘူး။

ကျွန်မကတော့ အချစ်ဟာ ဘဝတစ်ခုလုံး
ဇောက်ထိုးမိုးမျှော် ဖြစ်သွားအောင် အရေးမပါပါဘူး။
အနာဂတ်တိုးတက်မှုလမ်းမှာ အဟန့်အတားဖြစ်ရလောက်
အောင် အရေးမပါပါဘူး။ ကျွန်မအတွက် အချစ်ဟာ
မြစ်တစ်စင်းလိုပဲ စီးဆင်းစေပါတယ်။ အဲဒီမြစ်ထဲမှာတော့
ကျွန်မဟာ ဆန္ဒတရားထက် ဆင်ခြင်တုံတရားကိုသာ
သတိမြဲမြဲထားပြီး ကူးခတ်နေမှာပါ။

အခုပြောနေတဲ့ အချစ်ဟာ နိုင်ငံတကာအချစ် မဟုတ်
ပါဘူး။

ပြည်တွင်းဖြစ် အချစ်
ရင်တွင်းဖြစ် အချစ်ပါ။

မနွေးငယ်သူ

၂၄နှစ်

ဒုတိယနှစ် (ဂုဏ်ထူးတန်း ရူပဗေဒအဓိက)

အချစ်ဆိုတာ ခံစားချက်ပေါင်းချုပ်

သတ္တဝါအားလုံးတွင် လူသားသည် အသိဉာဏ် အမြင့်ဆုံး သတ္တဝါဖြစ်သည်။ သို့သော် သဘာဝပေးတာဝန်များဖြစ်သော အသက်ရှင်ရပ်တည်မှုအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားခြင်း၊ မျိုးဆက်ပြန့်ပွားမှု တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်းတို့တွင်မူ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်သည် အခြေခံအားဖြင့် တူညီပါသည်။ ကွဲပြားသည်မှာ လူသားသည် တွေးခေါ်ကြံဆတတ်သည်။ စိတ်ကူးဉာဏ် ကွန့်မြူးတတ်သည်။ စိတ်ကူးယဉ်တတ်သည်။ ခံစားချက်ကို အလေးဂရုပြုတတ်သည်။ သို့အတွက် လူသား၏ မျိုးဆက်ပြန့်ပွားမှုတာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်းတွင် တိရစ္ဆာန်တို့ကဲ့သို့ မရိုးစင်းတော့ချေ။ ဤတွင် ခံစားတတ်သော လူသားသည် အချစ်ဆိုသော ခံစားချက် အခန်းကဏ္ဍကို ထည့်သွင်းလာကြသည်ဟု ထင်မြင်ပါသည်။

လူသားသည် တွေးခေါ်ပုံချင်း၊ ခံစားတတ်ပုံချင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူကြသလို အချစ်ကိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပုံချင်းလည်း မတူကြပါ။ လူသားတစ်ဦးဖြစ်သော ကျွန်တော်သည်လည်း အချစ်၏ အခြေခံအကျဆုံးသော အချက်ကို အထက်ပါကဲ့သို့ ထင်မြင်နားလည်မိပါသည်။ တစ်ဖန် အချစ်သည် မျိုးဆက်ပြန့်ပွားမှုတာဝန်ထက် သာသည် (ဝါ) လိင်ကိစ္စထက်သာသည် (more than sex) ဟုလည်း ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။ သို့သော် လိင်ကိစ္စကို အခြေခံသည် (based on sex) ဟုလည်း ယူဆမိပါသည်။

ကျွန်တော်အဖို့ အချစ်ဆိုသော အရာသည် ခံစားချက်ပေါင်းများစွာကို ကိုယ်စားပြုထားသည့် နားလည်ရခက်သော ‘ခံစားချက်ပေါင်းချုပ်’ ဖြစ်ပါသည်။ စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖြစ်တတ်ခြင်း၊ မြတ်နိုးတသတတ်ခြင်း၊ ရွှင်ပျမြူးတူးတတ်ခြင်း၊ အရာရာကို ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း၊ ယုယ ကြင်နာတတ်ခြင်း၊ ပီတိကို ဖြစ်စေတတ်ခြင်း၊ လက်ဝါးကြီးအုပ်လိုခြင်း၊ သူ့အလိုသို့ လိုက်တတ်ခြင်း၊ သူ့ရူးကဲ့သို့ စိတ်လှုပ်ရှားခြင်း စသည်ဖြင့် ခံစားချက်ပေါင်းများစွာကို ပေါင်းစုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အချစ်ခံစားချက်၏ ဖမ်းစားမှုကို ခံရသောသူသည် သတိတရားကင်းမဲ့သွားသော သူရူးကဲ့သို့လည်း ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။

ဤတွင် အချစ် စတင်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အဓိကကျသည့်အချက် တုန်လှုပ်လွယ်သော ပုထုဇဉ်စိတ်ကို အာရုံ

တစ်ခုခုက ထိခတ်လိုက်ခြင်း၊ ဖမ်းစားလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ လူအမျိုးမျိုးအတွက်မူ ထိုအာရုံသည် အမျိုးမျိုးဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ရုပ်အဆင်းသဏ္ဍာန် သို့မဟုတ် ပြောပုံ၊ ဆိုပုံ၊ အမူအရာ သို့မဟုတ် မိမိအား အရေးပေး ဆက်ဆံမှု စသဖြင့် အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ထိခတ်လာသည့် အာရုံကို ပညာသတိ ကွပ်ဖိနိုင်ခြင်း မရှိလျှင် စွဲလမ်းတမ်းတခြင်း၊ သို့မဟုတ် မြတ်နိုးတသခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရယူပိုင်ဆိုင်လိုခြင်း စသည့် ခံစားချက် ပြင်းပြင်း တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာမည်။ ထိုကဲ့သို့ ထိခတ်လိုက်သည့် အာရုံ တစ်ခုခုကြောင့် ခံစားချက်ပြင်း ပေါ်လာခြင်းကိုပင် အချစ်အစပျိုးခြင်းဟု ကျွန်တော် ယူဆပါသည်။

တချို့က အချစ်သည် ‘ရယူခြင်း မဟုတ်၊ ပေးဆပ်ခြင်း’ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ကျွန်တော့အနေဖြင့်မူ ‘ရယူလိုသော ခံစားချက်’ဟု ယူဆပါ၏။ အကြောင်းမှာ စွဲစွဲလမ်းလမ်းဖြစ်ခြင်းသည် ရယူပိုင်ဆိုင်ခြင်းကို ဖြစ်စေပါသည်။ အကယ်၍ ထိုစွဲလမ်းခြင်းသည် ရယူပိုင်ဆိုင်ခြင်း မဟုတ်လျှင် ကွေကွင်းရသောအခါ အဘယ်ကြောင့် ဝမ်းနည်းကြပါသနည်း။

ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း အင်္ဂါရုပ်အားလုံးသည် စိတ်ခံစားချက်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ဘဝတွင် ရုန်းကန်ရာ၌ စိတ်ခံစားချက်ကိုသာ ရှေ့တန်း

တင်၍ မရစကောင်းပါ။ အသိပညာဖြင့်သာ တွက်ချက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ထုတ်တတ်သော အဝန်းအဝိုင်းတွင် မိမိ၏ အချစ်ခံစားချက်သည် အသွားသာရှိ၍ အပြန်မရှိသောအခါ ပကတိအားဖြင့် နှစ်လိုဖွယ်ဖြစ်သောအချစ်သည် မိမိအား စိတ်ဒုက္ခဝေဒနာကိုလည်း ပေးတတ်ပြန်ပါသည်။ တစ်ဖန် နှစ်ဦးနှစ်ဝ ချစ်ခြင်းမျှသည် ထားဦးတော့ အချင်းချင်း နားလည်တတ်ခြင်း မရှိလျှင်လည်း ပျက်စီးတတ်ပါသည်။ တစ်ဖက်ကတင်းလျှင် တစ်ဖက်ကလျော့၍ မလျော့လွန်း မတင်းလွန်း ညီမျှသည့် အပေးအယူသည် နားလည် တတ်ခြင်းအပေါ်တွင် လုံးဝ မူတည်ပါသည်။

မည်သို့ဆိုစေ၊ လူသားသည် ပျော်ရွှင်မှု ရလိုရငြား ငြိမ်းအေးမှုရလိုရငြားဖြင့် အချစ်ကို ခံစားတတ်ကြခြင်း၊ တစ်ဖန်ရှာဖွေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကြင်နာတရားသည် ထိုသို့ အချစ်ကို ခံစားတတ်သော လူသား၏ စိတ်မနော တွင်သာ ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါသည်။ ထိုချစ်ကြင်နာမှုကြောင့် ပင် သာယာပျော်ရွှင်သော မိသားစုပေါ်ထွက်နေသည်။ မြို့ရွာများ ဖြစ်တည်နေကြသည်။ လူလူချင်း ဆွေမျိုး တော်ကြ၍ လူ့မျိုးနွယ်စုကို တိုးပွားစည်ပင်စေကြသည်။ တစ်ဖန် ထိုသို့ ချစ်တတ်သော စိတ်နှလုံးကြောင့်ပင် လူသားသည် အရိုင်းအစိုင်းဘဝမှ ယဉ်ကျေးလာရသည် ဟုလည်း ယူဆပါ၏။

သို့သော် အချစ်ကြောင့် ဘဝပျက်သွားရသူများလည်း ရှိသည်။ အချစ်ကြောင့် ရူးသွပ်သွားရသူများလည်း မနည်းပါ။ သို့ဆိုလျှင် အချစ်သည် မရှိမကောင်း၊ ရှိမကောင်းသည့် အရာပေလော။ ကျွန်တော် စဉ်းစားမိရသလောက် အချစ်စတင်ဖြစ်တည်ရသည့် မနောဓာတ်ခံသည် အရေးကြီးသည်ဟု ထင်ပါသည်။ အကယ်၍ စိတ်မနောသည် အရမ်းကို တုန်လှုပ်လွယ်၊ ထိခတ်လွယ် ခဲ့လျှင် အချစ်ခံစားချက်နောက်သို့ မိုးမမြင် လေမမြင် ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်တတ်ကြသည်။ အချစ်က လွဲ၍ ဘာမှ မမြင်တတ်ကြတော့။ ဤတွင် အချစ်ကြောင့် လောကကြီး သာယာရမည့်အစား အချစ်၏ တနွတ်တိုး နိုင်လှသည့် မိုက်မဲမှုက အခန့်မသင့်လျှင် ဘဝကို ဖျက်ဆီးတတ်ပါသည်။ လောင်မြိုက်စေတတ်ပါသည်။

ထိုအခါတွင်တော့ ‘အချစ်သည် ပူလောင်တတ်သော မီးတောက်’ ဟု ဆိုကြပါတော့မည်။ တကယ်တော့ အချစ်သည် သူ့အလိုလိုအားဖြင့်တော့ မပူလောင်တတ်ပါ။ အချစ်၏ လိုအပ်ချက်ကို လက်တွေ့တွင် ဖြည့်ဆည်းမပေးနိုင်၍သာ ပူလောင်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကြိုတင်ကာကွယ်တတ်လျှင်ရသည်ဟု ကျွန်တော်ဆိုဝံ့ပါသည်။ အချစ်၏ ပထမခြေလှမ်းဖြစ်သော ‘တိမ်းညွတ်မှု’ စတင်ဖြစ်ပေါ်ကတည်းက ‘မိမိ စိတ်ဝင်စားသည့် အချစ်ခရီးသည် တကယ်

လက်တွေ့တွင် ဖြောင့်ဖြူးမည်လား၊ သို့မဟုတ် စိတ်ကူး ယဉ် သက်သက်ပေလား' စသဖြင့် ဘက်ပေါင်းစုံက တွေး ခေါ်ပြီး အသိတရားကဝင်ချွန်းအုပ်ပေးရပါမည်။ ကျွန်တော် ဤသို့ဆိုခြင်းသည် ဘဝတစ်လျှောက်လုံးအတွက် ကြင်ဖော် ရွေးချယ်ဖို့ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ကျွန်တော်သည်လည်း ဘဝတစ်လျှောက်လုံးအတွက် မစဉ်းစားဘဲ တစ်ခဏတာ အတွက်သာကြည့်ပြီး အချစ်ခံစားချက်ကို မည်သည့်အခါမျှ စွဲစွဲလမ်းလမ်းကြီး အဖြစ်မခံခဲ့ပါ။ ပညာသတိဖြင့် ကွပ်ဖိ ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။ စိတ်နှလုံးကို မည်သို့ ထိန်းချုပ်သနည်းဟူမူ အသက်ငယ်သော်လည်း လူငယ် မပီသသည့် ကျွန်တော်သည် အဘိဓမ္မာထဲမှာ စိတ်၏ အကြောင်းကို မတောက်တခေါက်သိဖူးပြီး မိမိ၏ စိတ်ကို အသိပညာဖြင့် ပုံသွင်းသောအကျင့် အနည်းငယ် လုပ်ဖူး သောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်အတွက် အချစ်၏ အရေးအကြီး ဆုံး အချက်ကိုဆိုရပါမူ ဘက်ပေါင်းစုံမှ ထောင့်စေ့အောင် စဉ်းစားပြီး လက်တွေ့တွင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ချေ ရှိသော စိတ်ကူးယဉ်မဟုတ်သည့် အချစ်မျိုးကို ရွေးချယ် တည်ဆောက်တတ်မှုပင် ဖြစ်ပါ၏။ တစ်ဖန် ကိုယ့်အချစ်ကို အသာနောက်ထားပြီး သူချစ်ကိုသာ ဦးစွာစောင့်တတ်သည့် သဘော (ဝါ) သူက ချစ်လာသည်ကိုသာ ကိုယ်က

ပြန်လည်တုံ့ပြန်တတ်သည့် သဘောမျိုးလည်း ဆောင်ပါသည်။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်က ‘အသိတရားဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးမှ မွေးဖွားလာသောအချစ်သည် အချစ်မစစ်’ဟု ဆိုလာခဲ့ပါလျှင် ကျွန်တော်တည်ဆောက်မည့် အချစ်မျိုးသည် အချစ်မစစ်နိုင်ပါတော့အံ့။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ကျွန်တော်ကတော့ ထိုသို့ပင် ချစ်တတ်ပါသည်။ တကယ်တော့ အချစ်သည် လေးလံလှသည့် ဘဝ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို မသိလိုက် မသိဘာသာဖြင့် မြူးတူးစွာ သည်ပိုးနိုင်စွမ်းသော အင်အားတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် မသိနားမလည်မှု အမှောင်တိုက်အတွင်း ဘဝဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို ထမ်းရင်း ပျော်ရွှင်မြူးထူးနေရမည့် မိုက်မဲခြင်းကို တကယ်တော့ ကျွန်တော် မလိုလားပါ။ တစ်ဖန် အသိပညာဖြင့် ချွန်းအုပ်၍ ဘဝတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲရသော ကျွန်တော်သည် အသိတရားက ဆုံးမတိုင်း မနာခံတတ်ဘဲ တစ်ခါတရံ လွတ်ထွက်သွားလေ့ရှိသည့် အချစ်ဆိုသော ခံစားချက်မျိုးကိုလည်း မကြုံကြိုက်လိုပါ။

သို့သော် ‘ဘဝသည် ဓားသွားထက်မှ ပျားရည်ကို လျက်ရခြင်း’ဟု လူတော်တော်များများက လက်ခံကြသော်လည်း မည်သူသည် မလျက်ဘဲ နေနိုင်ပါမည်နည်း။ ပုထုဇဉ်လူသား ကျွန်တော်သည်လည်း လူပီသရမည်မဟုတ်ပါလား။ ‘လူသည် အချစ်နှင့် ကင်းမနေနိုင်’ ဟု

ဆိုကြပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် အချစ်ဆိုသော ကဏ္ဍသည် ကျွန်တော်၏ ဘဝတွင် တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အရေးတကြီး ပါဝင်လာမည် ဖြစ်ပါ၏။

အရေးတကြီးပါဝင်လာမည် ဆိုခြင်းမှာ အချစ်ကို ရှေ့တန်းတင်လို၍တော့ မဟုတ်ပါ။ ဘဝတစ်ခု ပြည့်စုံသာယာစွာ တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် လူသားတစ်ဦးအနေဖြင့် ဘဝကြင်ဖော်သည် များစွာ အရေးပါလှပါ၏။ မတူသောဘဝနှစ်ခု ပေါင်းစည်းရမှာဖြစ်ပြီး ထိုဘဝနှစ်ခု ဟန်ချက်ညီညီ လှုပ်ရှားရုန်းကန်တတ်မှလည်း ဘဝခရီးသည် ဖြောင့်ဖြူးနိုင်မည်ဖြစ်ပါ၏။ ထိုဘဝနှစ်ခုတစ်သားတည်းကျအောင် ပေါင်းစည်းရသည့် ကဏ္ဍတွင်တော့ အချစ်နှင့် နားလည်တတ်ခြင်း အပေးအယူသည် အလွန်အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆမိပါသည်။ ဘဝ၏ လေးလံသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို အချစ်ဆိုသော စွမ်းအင်ဖြင့် မသိလိုက်မသိဘာသာ မပင်မပန်း သိမ်းကျုံး၍ ထမ်းရမည်မဟုတ်ပါလား။

ကျော်သီဟ

၂၁နှစ်

ပထမနှစ်၊ စက်မှုတက္ကသိုလ်

ချစ်တယ်ပြောရင် ပျော်တယ်

အချစ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ လူတချို့ကတော့ အချစ်ဆိုတာ ပေးဆပ်ခြင်း၊ ရယူပိုင်ဆိုင်လိုခြင်း အမျိုးမျိုး အချစ်ဆိုတဲ့ စကားနှစ်လုံးကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနေကြတာပဲ။ ကျွန်မကတော့ အချစ်ဆိုတဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တိတိကျကျ မသိပါဘူး။ လူအမျိုးမျိုးကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်နေတဲ့ အချစ်ကို ကျွန်မ မယုံဘူး။ ကျွန်မ အပေါင်းအသင်း မှာကော အပြင်မှာကော အချစ်ဆိုတာကို အမြဲကြားနေရတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အရမ်းချစ်ပြီး ဘာကြောင့် ကွဲရသလဲ။ ချစ်လို့လက်ထပ်ပြီးမှ လင်မယား ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်းတွေ ဘာကြောင့် သတင်းစာတွေမှာ ပါရသလဲ။ အဲဒါ အချစ်လား။ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံမှာမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွေမှာပါ လင်မယားကွာရှင်းအကြောင်း

များလာတာတွေဟာ ဘာကြောင့်လဲ။ အဲဒီ အချစ်ကြောင့် လား။ ကျွန်မအမြင်ကို ပြောရရင်တော့ အဲဒီလူတွေဟာ တကယ် ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ဘဝကို လုံးဝ မစဉ်းစားဘဲ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် နားလည်မှုမယူပါဘဲစိတ်ကူး ယဉ်မှုတွေနဲ့ပဲ အချစ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့လို့ပဲ။

ကျွန်မ အထင်ပြောရင်တော့ ငယ်ရွယ်တဲ့လူတွေဟာ အချစ်သီချင်းတွေ၊ အချစ်ဝတ္ထုတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေ အဲဒါတွေကို ဖတ်ပြီး အဲဒီအထဲမှာပါတဲ့ အချစ် အကြောင်းတွေက သူတို့ကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ဖို့အတွက် ဖန်တီးနေ တာလို့ ကျွန်မထင်တယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တွေ့ကြတယ်၊ ပြီးတော့ ချစ်သွားကြတယ်။ အစပိုင်း တွေမှာ ငယ်သူတွေ အရမ်း ပျော်ရွှင်နေကြတယ်။ အဲဒါကို အချစ်လို့ထင်တယ်။

ကျွန်မကတော့ အချစ်မှာ နားလည်မှုဟာ အရေးကြီး ဆုံးလို့ ထင်တယ်။ ပထမဆုံး တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် စိတ်ဝင်စားဖို့ အတွက်က လူတစ်ယောက်ရဲ့ သွင်ပြင် လက္ခဏာနဲ့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်က ပထမဆုံးဆွဲဆောင်နိုင်တဲ့ အချက်ပဲ။ ပြီးတော့ ဒီလူက ဘယ်လိုလူမျိုးလဲ၊ ဘာလဲ ဆိုတာ ပထမလေ့လာသင့်တယ်။ လူအများစုက အဲဒီ အချစ်ဆိုတာကိုပဲ အဓိကသော့ချက်အဖြစ် အရူးအမူး ဖြစ်ကြတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်အရမ်းချစ်ပြီး

နားလည်မှုမရှိရင် ဒီအိမ်ထောင်တစ်ခုဟာ ကြာရှည်တည်မြဲ နိုင်ပါ့မလား။ အဲဒီ နားလည်မှုဆိုတာကော တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တွေ့တွေ့ချင်း နားလည်မှုရမှာလား။ ကျွန်မ ကတော့ နားလည်မှုရဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ရဲ့ စိတ်ခံစားမှု တွေကို ကြီးထွားရှင်သန်အောင် ပြုလုပ်ရမယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်စလုံး မျှဝေခံစားရမယ်။ ဥပမာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ကိုယ်သိ အတွေ့အကြုံတွေကို မျှဝေရမယ်။ ပျော်ရွှင်တဲ့ အချစ်မှာလည်း နှစ်ယောက်စလုံး ပျော်ရွှင်မှုကို ခံစားမယ်။ ကိုယ့်ဝါသနာတွေ၊ စိတ်ဝင်စားတဲ့ဟာတွေကို နှစ်ယောက်စလုံး ခံစားမယ်။ စိတ်မကောင်းစရာတွေ၊ ဒုက္ခတွေနဲ့ ကြုံတွေ့လာရရင်လည်း နှစ်ယောက်စလုံး ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းမယ်။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အကူ အညီပေးမယ်။ ဖေးမမယ်။ ထောက်ခံမယ်။ တစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ကို တစ်ယောက်က နားလည်အောင်ကြည့်ပြီး အဲဒီ အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သံယောဇဉ် ခံစားချက်လိုတယ်လို့ ထင်တယ်။ အဲဒီလိုမျိုး နားလည်မှု၊ ခံစားမှုကိုမှ အချစ်လို့ ထင်တာပဲ။ အချစ်ဆိုတာက လူတစ်ယောက်က ကိုယ့်ကို နာနာကျင်ကျင်ဖြစ်အောင် အရှက်ရအောင်လုပ်ရင် ကိုယ်က အဲဒီလူကို မုန်းမိမှာပဲ။ သံယောဇဉ်ကတော့ လူတစ်ယောက် ကို လွယ်လွယ်ပေးလို့ မရသလို လွယ်လွယ်ကူကူလည်း မဖြတ်နိုင်ဘူးလို့ ထင်တယ်။ ဒါကြောင့် အချစ်ဆိုတာ လူတွေကို အပေါ်ယံပဲ ဆွဲဆောင်နိုင်တာလို့ ထင်တယ်။

ကျွန်မ ဘဝမှာတော့ ပညာရေးသာအရေးကြီးဆုံးပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်မက ကျောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်နေလို့ပေါ့။ အချစ်ဆိုတဲ့အရာဟာ လူ့ဘဝတစ်ခုမှလုံးမှာ အရမ်း အရေးကြီးတယ်လို့ ကျွန်မကတော့ မထင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ အချစ်ဆိုတာကို လူတိုင်း မရှိမဖြစ် လိုအပ်တာပဲ။ လူတိုင်းဟာ အချစ်ဆိုတာကြီးနဲ့ ကင်းလို့ တော့ မရဘူးလို့ ထင်တယ်။ အသက်ကြီးကြီး၊ ငယ်ငယ် အချစ်ကိုလိုတာပဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ် ချစ်တယ်လို့ပြောရင် ဘယ်သူ မဆို ပျော်ကြတာပဲ။ ကျွန်မလည်း လူသားတစ်ယောက် ဆိုတော့ အချစ်ဆိုတာကို လိုအပ်တာပေါ့။ အဲဒီ အချစ် ဆိုတာကြီးဟာ ကျွန်မကိုဘဝတစ်ခုလုံးမှာ တစ်စိတ် တစ် ဒေသတော့ နေရာယူထားတာသေချာတယ်။ ဒါကြောင့် အချစ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးနှစ်လုံးဟာ ကွယ်ပျောက်မသွား တာပေါ့။ အချစ်ကို မလိုအပ်ဘူးလို့ထင်တဲ့ လူကော ရှိလား။

ခင်စုယဉ်
 ၂၂ နှစ်
 တတိယနှစ်

အခန်း ၆

မြင့်မြတ်တဲ့ အချစ်

အသက်ပေးပြီးချစ်တယ်။

အသက်ထက်ပိုချစ်တယ်

ဆိုတဲ့စကား လူတိုင်း ကြားဖူးမှာပါ။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ
ပြောဖူးချင်လည်း ပြောဖူးမှာပါ။

တကယ်တော့ ဒါမမှန်ပါဘူး။ ပျားရည်ဆမ်းတဲ့
မုသားစကားပါ။ လောကမှာလူသားဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ
အချစ်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ငှါကိုယ်သာ အချစ်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်။
ငါပြီးမှ ငါမိ၊ ငါ့ဖ၊ ငါ့သား၊ ငါ့မယား၊ ငါ့ဆွေ၊ ငါ့မျိုး၊
ငါ့တိုင်းပြည်ဆိုတာတွေ လာပါတယ်။ မိဘသားမယား၊
အဆွေအမျိုး၊ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးဆိုတာလည်း ‘ငါ’ ကို
အခြေခံပြီးမှ လာတာပါ။ ငါ့မိ ငါ့ဖ၊ ငါ့သား ငါ့မယား၊

ငါ့ဆွေ ငါ့မျိုး၊ ငါ့လူမျိုး ငါ့တိုင်းပြည်၊ အားလုံး ‘ငါ’နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။

အဖြူစင်ဆုံး အမြင့်မြတ်ဆုံးလို့ ဆိုရတဲ့ မိဘက သားသမီးကိုချစ်တဲ့အချစ်လည်း တကယ်တော့ ‘ငါ’ ပါပါတယ်။ ငါ့သား ငါ့သမီးဆိုတဲ့ဆန္ဒ ပါပါတယ်။

ဒီနေ့ခေတ် မိဘတွေက သားသမီးတွေကို ဂုဏ်ထူး တွေ တသီတတန်းကြီးနဲ့ စာမေးပွဲအောင်စေချင်တာ ဆေးတို့၊ စက်မှုတို့ ဝင်စေချင်တာ၊ နောက်ဆုံး ‘ဆင်စီးပြီး မြင်းရုံတာကို မြင်ချင်တာ’ စတာတွေအားလုံးဟာလည်း ‘ငါ’ ကို အခြေခံတာပါပဲ။

တချို့ အတ္တလွန်ကဲတဲ့ မိဘများဆိုရင် ကိုယ့် သားသမီးက ဆေးကျောင်းမှာလို့ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားချင်တဲ့ စိတ်ကတောင် များနေတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ တကယ် သာ ငါဆိုတဲ့ အတ္တကို အရင်းမခံ အလေးမထားဘူးဆိုရင် ကိုယ်မနှစ်မြို့နိုင်တာ၊ သဘောမကျတာကို လုပ်ရုံကလေးနဲ့ သားသမီးကို သားသမီးအဖြစ်မှ စွန့်လွှတ်တယ်ဆိုတာ မျိုးတွေ လုပ်စရာအကြောင်းမရှိပါဘူး။ ‘ငါ’ မကြိုက်ဘူး၊ ‘ငါ’ သဘောမတူဘူးဆိုတဲ့ ‘ငါ’ အခြေခံကြောင့် ဒီလို ဖြစ်လာတာပါ။

ပျဉ်းမနား မဟာမြိုင်တောရဆရာတော် ဦးဇောတိက ရဲ့ ‘မေတ္တာတရား’ ဆိုတဲ့ ဟောကြားချက်ထဲမှာ

‘မိဘနဲ့သားသမီး သဘောထားအယူအဆ အတူတူ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဆရာနဲ့တပည့် သဘောထား အယူအဆ အကြိုက်အတူတူမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သူ့စရိုက်၊ သူ့ဝါသနာ၊ သူ့ဗီဇ၊ သူ့အထုံ၊ သူ့ပါရမီနဲ့သူ့လာကြတာပါ၊ သူ့သဘောနဲ့သူ့ ကြီးပွားပါစေ၊ သူ့ဝါသနာပါတာ၊ သူ့သဘောကျတာ သူ့လုပ်ပါစေ’

‘တချို့မိဘတွေဟာ သားသမီးကို ချစ်တော့ ချစ်ကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မချစ်တတ်ကြဘူး၊ ကိုယ့်သားသမီးက ဆရာဝန်လိုင်းကို ဝါသနာမပါဘဲနဲ့ မိဘက အတင်းအကျပ် ဒါမလုပ်မနေရဆိုပြီးတော့ လုပ်ခိုင်းတယ်၊ တချို့သားသမီးတွေက မိဘကျေနပ်ပါစေတော့ ဆိုပြီးတော့ မိဘအကြိုက်ကို လိုက်လုပ်ပေးတယ်၊ အင်မတန် သြဇာအာဏာကြီးတဲ့ တစ်ချက်လွတ် အမိန့်ကြီးနဲ့ အာဏာပေးတဲ့ မိဘကိုမလွန်ဆန်နိုင်လို့ လုပ်ရတာလဲရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဆရာဝန်ဘွဲ့ရတဲ့အခါမှာ ဝမ်းသာသလားဆိုတော့ ဝမ်းမသာဘူးတဲ့၊ သူတို့လိုချင်လို့ လုပ်ပေးလိုက်တာပဲတဲ့။ ဒီအလုပ်ကို လုပ်ချင်လားဆိုတော့ မလုပ်ချင်ဘူးတဲ့၊ ဝါသနာမပါဘူးတဲ့၊ အချိန်တွေ အများကြီးပေးရတယ်၊ အချိန်ဆိုတာ ဘဝပဲ၊ ဘဝကိုပါ ပေးလိုက်ရတာပဲ၊ ကိုယ့် ဘဝရဲ့ အကောင်းဆုံးအချိန်တွေ ကုန်ခါကျမှ နောက်တစ်ခုကို ထပ်လုပ်ဖို့ဆိုတာ အချိန်သိပ်မပေး

နိုင်တော့ပါဘူး၊ ဒီလိုလူတွေ အများကြီးရှိပါတယ်၊ ဒါဥပမာတစ်ခု အနေနဲ့ ပြောတာပါ’

‘ကိုယ့်သားသမီးကို ချစ်တယ်ဆိုရင် ဘယ်အချက် သူ့မှာ အားသာတယ်ဆိုတာ ကြည့်ရမယ်၊ သူ လုပ်ချင်တဲ့ကိစ္စဟာ ဂုဏ်သိက္ခာမထိခိုက်ဘူး၊ ကျန်းမာ ရေး မထိခိုက်ဘူး၊ အသက်အန္တရာယ် မဖြစ်ဘူးဆိုရင် လုပ်ပါစေ၊ ခွင့်ပြုနိုင်ရမယ်နော်၊ မိဘနဲ့ အကြိုက်ချင်း မတူသော်လည်းဘဲ ကျေကျေနပ်နပ် ခွင့်ပြုနိုင်ရမယ်၊ သူတို့ဟာသူတို့ ကိုယ်ပိုင်အစွမ်းအစ အရည်အချင်းနဲ့ ကြီးပွားတိုးတက်ပါစေ’

‘တကယ်တမ်း စဉ်းစားကြည့်ရင် လူတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်က ဘယ်အချိန်မှာ တကယ်အချစ်ခင်ဆုံး ဖြစ်မလဲဆိုတာတော့ သူလဲ သူ့အားသူကိုးနိုင်တဲ့သူ၊ ကိုယ်လဲ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးနိုင်တဲ့သူ၊ သူမရှိလဲ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ ပြည့်ပြည့်စုံစုံနေသွား နိုင်တဲ့သူ၊ ကိုယ်မရှိလဲ သူ့ဘဝသူ အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ ကျေကျေနပ်နပ် ချမ်းချမ်းသာသာနေသွားနိုင်တဲ့သူ ဒီလိုလူနှစ်ယောက်ရဲ့ ချစ်ခြင်းသာလျှင် တစ်ယောက် ကို တစ်ယောက် တကယ် အစစ်အမှန်ချစ်တယ်လို့ ပြောလို့ရမယ်၊ သားသမီးနဲ့မိဘ၊ ဆရာနဲ့ တပည့်၊

သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း၊ လင်မယားချင်း စတဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေမှာ တစ်ဦးစီဟာ သီးခြား ကိုယ်ပိုင် ဘဝရရှိမှ အကောင်းဆုံးဆက်ဆံရေး ဖြစ်မယ်’ လို့ ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော်က

‘မေတ္တာဆိုတာ အကျိုးကိုလိုလားခြင်း’ ဖြစ်တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ပြပါတယ်။ ဆရာတော်စကား အပြည့်အစုံက

‘ပါဠိစာပေထဲမှာ မေတ္တာဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို တွေ့ရတယ်။ ဘယ်လိုတွေ့လဲဆိုတော့ ‘အကျိုးကိုလိုလားခြင်း’ တဲ့။ မြန်မာလိုတော့ မေတ္တာဆိုတာ ချစ်ခြင်းလို့ ဘာသာပြန်တယ်။ အဲဒါ အမှန်တော့ မေတ္တာရဲ့ သဘာဝကို ဖော်ပြတာမဟုတ်ဘူး။ စကားလုံး တစ်လုံးကို နောက်ထပ်စကားလုံး တစ်လုံးနဲ့ ပြောင်းပေး လိုက်တာပဲ ရှိပါတယ်’ လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ငါ့သဘော၊ ငါ့ဆန္ဒ၊ ငါ့အကြိုက်ဆိုတဲ့ ‘ငါ’ ဆိုတာ ပါနေသေးသရွေ့ တကယ်စစ်မှန်တဲ့ အချစ်၊ မှန်ကန်တဲ့ မေတ္တာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

စစ်မှန်တဲ့ မေတ္တာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ။

ဆရာတော်ဦးဇောတိကရဲ့ ဟောပြောချက်ထဲမှာ

‘တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မေတ္တာထားတယ်ဆိုတာမှာ စောစောကပြောသလိုပဲ သူ့ကို ကျန်းမာစေချင်တယ်၊ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့ နေထိုင် စားသောက်စေချင်တယ်၊ ဉာဏ်ပညာ ကြီးစေချင် တယ်၊ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းစေချင်တယ်၊ ဒါ့အပြင် (Spiritual growth)လို့ ခေါ်တဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့ စိတ်ဓာတ် ရင့်ကျက်မှု၊ တိုးတက်မှု၊ လေးနက်မှု၊ မြင့်မြတ်မှု ရှိအောင်လည်း အထောက်အကူပေးရဦးမယ်၊ အဲဒါ ဟာ တကယ်စစ်မှန်တဲ့ မေတ္တာရဲ့ ဦးတည်ချက် လမ်းဆုံးပဲလို့ ဆိုရမယ်နော်။

‘မေတ္တာရဲ့ တကယ့်ပန်းတိုင်ဟာ မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာရေးပါတဲ့၊ အဲဒီတော့ မိဘတွေက သားသမီးတွေကို ချစ်ကြ ပါတယ်၊ ပညာတွေ သင်ပေးတယ်၊ ဘွဲ့တွေရစေ ချင်တယ်၊ အလုပ်တွေ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လုပ်စေ ချင်တယ်၊ ဒါတွေအားလုံး ကောင်းပါတယ်၊ လိုအပ် ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် စိတ်ဓာတ်နဲ့ အသိဉာဏ် ရင့်ကျက်မှု၊ မြင့်မြတ်မှုကို အထောက်အကူပေးဖို့ အရေးမပါလာရင် တကယ် အဆင့်မြင့်တဲ့ မေတ္တာလို့ မပြောနိုင်သေးဘူး’ လို့ ဟောပြောသွားခဲ့ပါတယ်။

ဒီ ဆယ်နှစ်အတွင်းမှာ အထူးကျော်ကြားခဲ့ပြီး၊ ဘာသာရေးစာအုပ်တွေနဲ့ လက်ပွန်းတတီးမရှိလှတဲ့ ခေတ်

ပညာတတ် လူငယ် လူလတ်တွေတောင် လက်ကမချနိုင်
အောင် စွဲခဲ့ကြရတဲ့ ‘ဗုဒ္ဓ လောကသားတို့၏ အနှိုင်းမဲ့
ကျေးဇူးရှင်’ ဆိုတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကို ပြုစုခဲ့တဲ့ ဆရာကြီး
ဦးရွှေအောင်ကလည်း ချစ်ခြင်းမေတ္တာအကြောင်းကို
ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးသားသုံးသပ်ပြသွားတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဆရာကြီး ဦးရွှေအောင်ရဲ့ သုံးသပ်ချက်က ဒီလိုပါ။

‘မေတ္တာကို ‘ချစ်ခြင်း’ ဟူ၍ မြန်မာပြန်ဆိုကြ၏။
ချစ်ခြင်းကို ‘ကော်စေး’နှင့် နှိုင်း၍ ဥပမာပြကြ၏။
အရာဝတ္ထုများကို ကော်စေးဖြင့်ကပ်ထားသောအခါ
ထို အရာဝတ္ထုများသည် ဖရိုဖရဲမပြိုကွဲဘဲ တစ်စည်း
တစ်လုံးတည်း ရှိကြ၏။ ထိုသဘောအတိုင်းပင်
လောကကို ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲမသွားရလေအောင် မေတ္တာ
ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရ၏။

အမှန်အားဖြင့် လောကကို မေတ္တာဖြင့် ဖွဲ့စည်း
သောအခါ လောကသည် သိပ်သည်း၏။ တစ်ခု
တည်း မဟုတ်သော်လည်း တစ်ခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်၏။
မေတ္တာ၏ တရားကိုယ်မှာ ‘အဒေါသ’ ဖြစ်၍ အဒေါသ
ဖြင့် ဖွဲ့စည်းလျှင် လောကသည် သိပ်သည်း၍
ဒေါသဖြင့်ဖွဲ့စည်းလျှင် လောကသည် ဖရိုဖရဲဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် လောက မပြိုကွဲရေးအတွက် မေတ္တာကို
လိုအပ်၏။ လောက သိပ်သည်းခြင်းဟူသည်မှာ

ငြိမ်းချမ်းခြင်းဖြစ်၍ လောက ဖရိုဖရဲဖြစ်ခြင်းဟူသည် မှာ ဆူပွက်ခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် လောက၌ ငြိမ်းချမ်းခြင်း စိုးမိုးအောင် ပြုနိုင်ရန် တစ်ဦးက တစ်ဦးအပေါ် မေတ္တာထားရခြင်း ဖြစ်၏။ မေတ္တာထားမှု အားကောင်းလေ လောက သည် ငြိမ်းချမ်းလေဖြစ်၏။ တစ်ဦးက တစ်ဦးအပေါ် ချစ်နိုင်လေ လောကသည် သာယာလေဖြစ်၏။ လောက သာယာလေ ဒုလ္လဘတရားတော်နှင့်အညီ လောက၌ လူဖြစ်ရကျိုး နပ်လေဖြစ်၏။

ချစ်ခြင်းမေတ္တာသုံးမျိုး

လောက၌ လက်တွေ့အားဖြင့်လည်း ချစ်ခြင်း မေတ္တာ သုံးမျိုးကို တွေ့ရ၏။ ချစ်သူအချင်းချင်း ချစ်သော ချစ်ခြင်းမေတ္တာကတစ်မျိုး၊ မိသားစု အချင်း ချင်း ချစ်သော ချစ်ခြင်းမေတ္တာကတစ်မျိုး၊ မြင့်မြတ် သော သူများက လောကအပေါ် ချစ်သောချစ်ခြင်း မေတ္တာက တစ်မျိုးဖြစ်၏။

ထိုသုံးမျိုးတွင် ချစ်သူအချင်းချင်းချစ်သော ချစ်ခြင်း မေတ္တာဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နှောင်ဖွဲ့သောအခါ ချစ်သူနှစ်ဦးတို့၏ စည်းလုံးမှုသည် ခိုင်မြဲ၏။ အသွင် သဏ္ဍာန်အရ နှစ်ဦးဖြစ်သော်လည်း အနှစ်သာရအရ

တစ်ဦးတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ချစ်ခြင်း
 မေတ္တာပျောက်ပြီး ဒေါသရောက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်
 နက် ချစ်သူနှစ်ဦးတို့၏ စည်းလုံးမှုသည် ပျက်လေ
 တော့၏။ အနှစ်သာရသည် ပျက်စီးလေတော့၏။
 ထိုအခါ ချစ်သူဘဝသည် ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲလေ၏။ ချစ်သူ
 ဘဝ ပြိုကွဲခြင်းသည် မိသားစုဘဝ ပြိုကွဲမှုကို
 ဖန်တီးတတ်၏။

မိသားစုအချင်းချင်း ချစ်သော ချစ်ခြင်းမေတ္တာဖြင့်
 မိသားစုကို နှောင်ဖွဲ့သောအခါ မိသားစု၏ စည်းလုံး
 မှုသည် သိပ်သည်း၏။ မိသားစုသည် အသွင်သဏ္ဍာန်
 အရ အများဖြစ်သော်လည်း အနှစ်သာရအရ တစ်ခု
 တည်းကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ မိသားစုအတွင်း၌
 မေတ္တာပျောက်၍ ဒေါသရောက်ပြီဆိုလျှင် မိသားစု၏
 စည်းလုံးမှုသည် ပျက်လေတော့၏။ အနှစ်သာရသည်
 ပျက်လေတော့၏။ ထိုအခါ မိသားစုဘဝသည်လည်း
 ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲလေ၏။ မိသားစုဘဝ ပြိုကွဲခြင်းသည်
 နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားရေးဘဝပြိုကွဲမှုကို ဖန်တီး
 တတ်၏။ ထို့ကြောင့် မိသားစုအတွင်း အချင်းချင်း
 ချစ်ခင်ခြင်းသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားရေး
 ဘဝကို သာယာငြိမ်းချမ်းအောင် ပြုတတ်ပါ၏။

ပါရမီမေတ္တာ

မြင့်မြတ်သူက လောကအပေါ် ချစ်သော ချစ်ခြင်း မေတ္တာကို 'ပါရမီမေတ္တာ' ဟူ၍ ဆို၏။ ပါရမီမေတ္တာဖြင့် လောကအပေါ် ချစ်နေခြင်းကိုပင် 'လူစင်စစ်က ဗြဟ္မာဘဝဖြင့် နေခြင်း' ဟူ၍ ဆို၏။

ဤကဲ့သို့ ပါရမီမေတ္တာဖြင့် ချစ်တတ်သူများရှိရာ နိုင်ငံ၌ လူဖြစ်ရခြင်းသည် လူ့ဘဝကို အရတော်စွာ ရခြင်းဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနိုင်ငံ၌ အမျိုးသားရောဘဝသည် ဓမ္မတာအရ ငြိမ်းချမ်းနိုင် သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ပါရမီမေတ္တာသည် အသွင် သဏ္ဍာန်အားဖြင့် အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာဖြစ်နေသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို အနှစ်သာရအားဖြင့် တစ်ခုတည်း ကဲ့သို့ဖြစ်အောင် စုစည်းနိုင်စွမ်း ရှိပါ၏။

အမှန်အားဖြင့် လောကအပေါ် ဗြဟ္မာတို့၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာဖြင့် ချစ်တတ်သူများကသာ မိမိတို့၏ ပါရမီမေတ္တာဖြင့် မိသားစုကိုလည်း ထိန်းနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် လောကပါလနတ်များသည် လောက အတွက် ပါရမီမေတ္တာဖြင့် ချစ်တတ်သူများကို အစဉ်တောင့်တ၏။ မျှော်လင့်၏။ လူများ၊ နတ်များ၊ ဗြဟ္မာများကလည်း တောင့်တ၏။

အမှန်အားဖြင့်လည်း ပါရမီမေတ္တာဖြင့် လောကကို
 ချစ်တတ်ရန်မှာ ခဲယဉ်းသော်လည်း လုပ်၍မရကောင်း
 သော အရာမဟုတ်။ လုပ်၍ရကောင်းသည်ပင်ဖြစ်၏။
 ကမ္ဘာ အသချေအနန္တအတွင်း၌ ဤကဲ့သို့သော
 ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှေ့ကလည်း ရှိခဲ့ဖူး၏။ နောင်လည်း
 ရှိဦးမည်ပင်ဖြစ်၏။ ယခုလည်းရှိအောင် လုပ်၍ရ၏။
 တကယ်တမ်း လုပ်ချင်သည့်စိတ် ရှိလာဖို့သာလို၏။
 အမှန်အားဖြင့် မိမိတို့၏ ပဋိသန္ဓေသည် ညံ့လှသည်
 မဟုတ်။ ဒုလ္လဘ- တရားနှင့်အညီရသော ပဋိသန္ဓေ
 ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်၏ အကျိုး-ကုသလဝိပါက် ဖြစ်၏။
 ထို့ကြောင့် စွမ်းအင် ရှိသည်ကား အမှန်။ စွမ်းအင်ကို
 အသုံးပြုတတ်ရန်သာ လိုပါ၏။

လောကကို သာယာငြိမ်းချမ်းစေသော ချစ်ခြင်း

လူတို့သည် မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံအရ တစ်မျိုး
 မျိုးသော အချစ်ဖြင့် ချစ်ခဲ့ဖူးသူများချည်း ဖြစ်ကြ၏။
 ချစ်ခြင်း၏ ကောင်းမြတ်သောအရာသာကို ခံစားဖူး
 ကြသည်ချည်း ဖြစ်ကြ၏။ တကယ်တမ်း ချစ်ပါက
 မိမိချစ်ရသူအတွက် မိမိက အနစ်နာခံခြင်း၌လည်း
 ကောင်းမြတ်သော အရာသာကို ခံစားဖူးသည်ချည်း
 ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာဖြင့် လောကကို

သာယာငြိမ်းချမ်းအောင် ဖန်တီးနိုင်ကြောင်းမှာ အထူး
 သက်သေပြစရာ မလိုသော အမှန်သစ္စာ ဖြစ်၏။
 ထိုအမှန်သစ္စာသည် ချစ်သူချစ်မေတ္တာ၌လည်း
 သူ့နည်းနှင့်သူမှန်၏။ မိသားစုချစ်မေတ္တာ၌လည်း
 သူ့နည်းနှင့်သူ မှန်၏။ လောကချစ်မေတ္တာ၌လည်း သူ့
 နည်းနှင့်သူ မှန်၏။ အချစ်ဟူသမျှအားလုံး၌
 သူ့နည်းနှင့်သူ မှန်ပါ၏။ သို့ရာတွင် မှန်ပုံချင်းမှာမူ
 ခြားနား၏။

ချစ်သူနှစ်ဦး၏ ချစ်မေတ္တာ

ချစ်သူချစ်မေတ္တာ၌ မိမိချစ်ရသူအတွက်သာ ရည်စူး
 ၏။ အခြားသူများအတွက် မရည်စူး။ အကန့်အသက်
 ရှိ၏။ အခြားသူများ သေလိုသေ၊ ရှင်လိုရှင်၊ ဘာမျှ
 ကိစ္စမရှိ။ မိမိ၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာသည် မိမိချစ်ရသူ
 ကိုသာ လွှမ်းခြုံ၏။ ကာကွယ်၏။ အသက်ပေး၏။
 ဤလောက၌ မိမိချစ်ရသူမှ တစ်ပါး အခြားလူပေါင်း
 အသင်္ချေရှိ၏။ ထိုအသင်္ချေသော လူပေါင်းများစွာ
 တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို မရည်စူးသည့်အပြင် ထို
 အသင်္ချေသော လူပေါင်းများစွာအနက်မှ မိမိ
 လက်လှမ်းမီသလောက် ကုန်ကြမ်းပြု၍ မိမိချစ်ရသူ
 အတွက်သာ ပံ့ပိုး၏။ ထိုအခါ မိမိချစ်ရသူနှင့် အခြား
 လူများအကြားသို့ ပဋိပက္ခသည် ပေါ်ပေါက်တော့၏။

ပဋိပက္ခပေါ်ပေါက်လေလျှင် ငြိမ်းချမ်းမှုသည်
 ထိုဒေသ၌ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မည်နည်း။
 ထို့ကြောင့် ချစ်သူချစ်ကို 'တဏှာပေမ' ဟူ၍ ဆိုခြင်း
 ဖြစ်၏။ ထိုအချစ်တွင် တဏှာအရင်းခံ၏။ တဏှာ
 အရင်းခံသော အချစ်မျိုးကို တိရစ္ဆာန်လောက၌ပင်
 တွေ့ရတတ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတဏှာပေမ အချစ်
 မျိုးဖြင့် လောကကို သာယာငြိမ်းချမ်းအောင် လုပ်နိုင်
 စွမ်း မရှိ။

မိသားစု ချစ်မေတ္တာ

မိသားစုအချစ်၌လည်း မိမိတို့၏ မေတ္တာသည်
 မိသားစု နယ်နိမိတ်အတွင်း၌သာ ရှိ၏။ မိသားစု
 နယ်နိမိတ်ကို မကျော်လွန်။ အမှန်အားဖြင့် မိသားစု
 နယ်နိမိတ်၏ အပြင်ဘက်၌ မိသားစုပေါင်းများစွာ
 ရှိ၏။ လူပေါင်းများစွာရှိ၏။ ထိုသို့ရှိသော်လည်း
 မိသားစုမေတ္တာသည် ထိုမိသားစုများ၊ ထိုသူများနှင့်
 မဆိုင်။ အကန့်အသတ်ရှိ၏။ အကန့်အသတ်ရှိသဖြင့်
 ပဋိပက္ခသဘောကို ဆောင်၏။ ပဋိပက္ခသဘောကို
 ဆောင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ငြိမ်းချမ်းမှုသည်
 ဖြစ်ရိုးမရှိ။ ထို့ကြောင့် မိသားစု၏အချစ်ကို 'ဂေဟ
 သီတပေမ' ဟူ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ 'ဂေဟ

သိတပေမ- ဟူသည် မိသားစုအပေါ် အမှီပြုသော
အချစ်' ဟူ၍ အနက်ရ၏။

ထိုအချစ်တွင် လောဘ အရင်းခံ၏။ လောဘ
ဟူသည် အကုသိုလ်ဖြစ်လေရာ အကုသိုလ် အရင်းခံ
သော ချစ်ခြင်းမေတ္တာဖြင့် လောကကို သာယာ
ငြိမ်းချမ်းအောင် လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိ။

လောကချစ် ပါရမီချစ်

လောကအချစ်၌သာ အကန့်အသတ်မရှိ၊ အားလုံး
ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် လောကချစ်ကို ပါရမီချစ်ဟူ၍
ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ မြင့်မြတ်သူများသာ ထိုအချစ်မျိုးဖြင့်
လောကကိုချစ်တတ်၏။ လောကကို ထိုအချစ်မျိုးဖြင့်
ချစ်တတ်သောကြောင့်သာ မြင့်မြတ်သူများ ဖြစ်ကြ
ရခြင်းဖြစ်။ အကန့်အသတ်မဲ့ ချစ်ခြင်းနှင့် မြင့်မြတ်
ခြင်းသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြောင်းအကျိုး
သဘောဖြင့် ဆက်သွယ်သည် မဟုတ်။ မျက်နှာပြင်
သို့မဟုတ် ရှုထောင့်၊ သို့မဟုတ် ဂုဏ်သဘောမျိုးသာ
ဆက်သွယ်ခြင်းဖြစ်၏။

ပါရမီချစ်ကို လောကရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် အကန့်
အသတ်မဲ့ သဘောကို တွေ့ရ၏။ သူလည်း အချစ်ခံရ
သူဖြစ်၏။ ငါလည်း အချစ်ခံရသူဖြစ်၏။ အားလုံး

အချစ်ခံရသူချည်း ဖြစ်ကြ၏။ မည်သူမျှ ကွက်၍ မကျန်ခဲ့။ အားလုံးပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် အကန့်အသတ်မဲ့ဟူ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ရှုထောင့်မှ ကြည့်လျှင် မြင့်မြတ်ခြင်းကို တွေ့ရ၏။

ထို့ကြောင့် အကန့်အသတ်မဲ့ခြင်းနှင့် မြင့်မြတ်ခြင်း သည် ပါရမီမေတ္တာ၏ ရှုထောင့်နှစ်မျိုး၊ သို့မဟုတ် မျက်နှာပြင်နှစ်မျိုး၊ သို့မဟုတ် ဂုဏ်နှစ်မျိုးသာဖြစ်၏။ အကြောင်းအကျိုးအနေဖြင့် တစ်ခုစီ သီးခြားမဟုတ်။

ပါရမီမေတ္တာသည် ချစ်သူချစ် မေတ္တာကိုလည်း ထိန်းကျောင်းနိုင်၏။ အမှန်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်သို့ ဓမ္မတာအရ လူသားတိုင်း၌ အချစ်သည် ရှိ၏။ ချစ်သူချစ်လည်း ရှိ၏။ မိသားစုချစ်လည်း ရှိ၏။ လောကချစ်လည်း ရှိ၏။ သို့ရာတွင် လောကချစ်ကား အားအနည်းဆုံး ဖြစ်၏။ ဗီဇသဘောမျိုးလောက်သာ ရှိ၏။

အမှန်အားဖြင့် ဗီဇရှိလျှင် အပင်ပေါက်လာအောင် ပျိုးထောင်၍ရ၏။ ထို့ကြောင့် လူတိုင်းသည် ပါရမီ ချစ်ဖြင့် လောကကိုချစ်၍ ရသည်ဟူ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်၏။

အနှစ်သာရနှင့် အသွင်သဏ္ဍာန်

ပုထုဇဉ် ဟူသမျှ၌ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ‘ငါ’ ဟူ၍ ပြောတတ်သော ဓမ္မအစုသည်ရှိ၏။ ယင်းကို ‘အတ္တ

ဝါဒ’ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ အတ္တဝါဒဟူသည်မှာ မိမိခန္ဓာ ကိုယ်ကို ‘ငါ’ဟူ၍ ပြောတတ်သော ဓမ္မ-ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ယင်းဓမ္မမှာ တရားကိုယ်အားဖြင့် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ပင်ဖြစ်ကြ၏။

ထို့ကြောင့် အတ္တဝါဒအရ ငါသည် တဏှာဖြင့် စွဲသောအခါ ‘ငါ’၊ မာနဖြင့်စွဲသောအခါ ‘ငါ’၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲသောအခါ ‘ငါ’ဟူ၍ သုံးမျိုးဖြစ်လာ၏။ ယင်းကို ‘ပပဉ္စ’ဟူ၍လည်းခေါ်၏။ ပပဉ္စဟူသည်မှာ ချဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ လောကကို အနှစ်သာရနှင့် အသွင် သဏ္ဍာန်ဟူ၍ ခွဲလိုက်လျှင် နှစ်ပိုင်းရ၏။

ထို့ကြောင့် လောက၏ အနှစ်သာရမှာ တဏှာ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ သို့မဟုတ် ‘ငါ’ဖြစ်၏။ ယင်းသည် အသွင် သဏ္ဍာန်အားဖြင့် ၃၁ ဘုံ ဖြစ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် လောကကို အနှစ်သာရ ရှုထောင့်မှ ပြောလျှင် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပပဉ္စတရားသုံးပါး၊ သို့မဟုတ် ‘ငါ’ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ အသွင်သဏ္ဍာန် ရှုထောင့်မှ ပြောလျှင် ၃၁ဘုံ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

လူဟူသည် လောကသားပင် ဖြစ်လေရာ လူ၌ လောကသည် အနှစ်သာရအားဖြင့်လည်း ပါဝင်၏။ အသွင်သဏ္ဍာန်အနေဖြင့်လည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် လူ၏ လုပ်ငန်းဟူသမျှ၌လည်း ကာယကံမှု၌ပင်

ဖြစ်စေ၊ ဝစီကံမှု၌ပင် ဖြစ်စေ၊ မနောက်မှု၌ပင် ဖြစ်စေ
လောကသဘောသည် ဓမ္မတာအားဖြင့် ပါဝင်သည်
ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် လောကသဘောအရ ပုထုဇဉ်တို့သည်
ကာယကံမှုကိုလည်း ငါ ဟူ၍ ပြောတတ်၏။
မနောကံမှုကိုလည်း ငါ ဟူ၍ ပြောတတ်၏။
ဤသည်မှာ ဓမ္မတာ ဖြစ်၏။ ဤဓမ္မတာအရပင်
ချစ်သူမေတ္တာ၌လည်း ငါ ပါဝင်၏။ မိသားစု
မေတ္တာ၌လည်း ငါ ပါဝင်၏။ လောကချစ်မေတ္တာ
၌လည်း ငါ ပါဝင်၏။ ထိုသို့ ငါ ပါဝင်ရာတွင်
အနုလောမနည်းဖြင့် ပါဝင်သည်လည်း ရှိ၏။ ပဋိ
လောမနည်းဖြစ် ပါဝင်သည်လည်း ရှိ၏။ အနုလောမ
နည်းဖြင့် ပါဝင်ခြင်းကို အစုန်နည်းဟူ၍ ဆိုရ၏။
အစုန်နည်းဖြင့် ငါ ပါဝင်သောအခါ ငါသည် ပွား
သည်ထက် ပွားလာ၏။ ပဋိလောမနည်းဖြင့် ငါ
ပါဝင်ခြင်းကို အဆန်နည်းဟူ၍ ဆိုရ၏။ အဆန်
နည်းဖြင့် ငါ ပါဝင်လာသောအခါ ငါသည် ပါးသည်
ထက် ပါးလာ၏။

မေတ္တာသုံးမျိုးနှင့် ပါရမီချစ်

ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၌ ‘ငါ’ အပွားဆုံး ပါဝင်သောအခါ
ချစ်သူဖြစ်လာ၏။ ‘ငါ’ အပါးဆုံး ပါဝင်သောအခါ

လောကချစ်ဖြစ်လာ၏။ မိသားစု၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ဌ်ကား ငါသည် အလယ်ဗဟို၌ ရှိ၏။ ပွားရာဘက် သို့လည်း ရှေးရှုနိုင်၏။

ထို့ကြောင့် မိသားစု ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို ကောင်း သော မေတ္တာပြုယှက် အဖြစ်လည်း ထုတ်၍ရ၏။ မကောင်းသော မေတ္တာပြုယှက်အဖြစ်လည်း ထုတ်၍ ရ၏။ လောကအတွက် ဘေးဖြစ်လျှင် မကောင်း၊ လောကအတွက် ဆေးဖြစ်လျှင် ကောင်း၏။

မေတ္တာသုံးမျိုးတွင် ချစ်သူမေတ္တာသည် အစွန်း ရောက် မေတ္တာဖြစ်၏။ ယင်း၌ မိမိချစ်သူ အသာစံရေး သာ ပါဝင်သဖြင့် လောဘစွန်းသို့ ရောက်၏။ အခြား သူများအပေါ် အဟန့်အတား ပြုသဖြင့် ဒေါသစွန်းသို့ ရောက်၏။ မိသားစု ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၌လည်း ထိုနည်း အတူပင် မိမိ၏ မိသားစုအတွက်သာ ဖြစ်လျှင် လောဘစွန်း ရောက်၏။ အခြား မိသားစုများအပေါ် ငဲ့ညှာ ထောက်ထားခြင်း မရှိလျှင် ဒေါသစွန်းသို့ ရောက်၏။ အစွန်းရောက် အချစ် ဟူသမျှသည် လောကအတွက် အန္တရာယ်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လောကကို အန္တရာယ်ပြုခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် အစွန်းရောက် အချစ်မျိုးများအပေါ် လောကချစ်ဖြင့် ထိန်းကျောင်းရ၏။

လောကချစ် ဟူသည်မှာ ယင်း၌ ငါ ပါးသည်ထက် ပါး၍ လာသော အချစ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် လောကချစ်ကို ပါရမီချစ်ဟူ၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

ချစ်သူချစ်၌လည်း ငါ ပါး၍ ပါး၍ လာသည်နှင့် အမျှ ယင်းအချစ်သည်လည်း ပါရမီအချစ် ဖြစ်လာ ၏။ ထိုနည်းအတူ မိသားစု အချစ်၌လည်း ငါ ပါး၍ ပါး၍ လာသည်နှင့်အမျှ ယင်းအချစ်သည် လည်း ပါရမီအချစ် ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ပါရမီချစ်၌ ချစ်သူချစ်လည်း ပါ၏။ မိသားစုချစ် လည်း ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် အချစ်သုံးမျိုး ကွဲပြား သွားသည်မှာ ငါ အထူအပါးကို လိုက်၍ သုံးမျိုး ကွဲပြားသွားခြင်း ဖြစ်၏။ ငါ ပါးသွားသည်နှင့်အမျှ ချစ်သူချစ်နှင့် မိသားစုချစ် တို့သည် ပါရမီချစ် အဆင့်သို့ ဝင်ရောက်လာ၏။

သို့ရာတွင် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုမှု၏ အားကြီး သော အထောက်အပံ့ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းအနေဖြင့်မူ ချစ်သူချစ်က မိသားစု အချစ်ထက် ပို၍ အားကောင်း ၏။ မိသားစု အချစ်က လောကချစ်ထက်ပို၍ အား ကောင်း၏။

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အလောင်းတော်
 ဘဝများက ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ပါရမီများကို ဖြည့်ကျင့်
 တော်မူရာ၌ မိမိ၏ ချစ်သူနှင့် မိသားစုတို့ကို ချစ်သူ
 ချစ်နှင့် မိသားစုချစ် အဆင့်မှ လောကချစ် အဆင့်သို့
 တက်လှမ်းရာ၌ ပါရမီဖြည့်ဖက်များနှင့် အားယူခြင်း
 ဖြစ်လေ၏။

လောကကို တကယ် ချစ်တတ်ဖို့သာ လို၏။
 တကယ်သာ ချစ်တတ်ရိုးမှန်ပါလျှင် မိမိချစ်ရသော
 လောကအတွက် အနစ်နာခံဖို့ဆိုသည်မှာ ဘာမျှ
 ဝန်လေးသော လုပ်ငန်းမဟုတ်။ အနစ်နာခံနိုင်ခြင်း
 ပင်လျှင် ဒါနပါရမီသဘော ဖြစ်၏။ မိမိချစ်ရသော
 လောကမှ ဘာကိုမျှ မမျှော်လင့်ဘဲ ချစ်ရသဖြင့်
 ယင်း၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရုံ
 သက်သက်ဖြင့် ကျေနပ်နိုင်ခြင်းသည်လည်း ဘာမျှ
 ဝန်လေးသော လုပ်ငန်း မဟုတ်။ ဘာကိုမျှ မမျှော်ကိုး
 ဘဲ စေတနာသန့်သန့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းသည်
 ပင်လျှင် နေက္ခမ္မပါရမီ သဘောဖြစ်၏။

ထိုအခါ အခြားပါရမီများသည်လည်း မိမိတို့၏
 ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၌ အလိုအလျောက်ပါဝင်
 လာမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လောက၏ အကျိုးစီးပွား
 အတွက်ဆောင်ရွက်ရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချလိုက်ပါလျှင် ယင်း

သန္နိဋ္ဌာန် ခိုင်မြဲရေးအတွက် လောကအပေါ် တကယ် တမ်း ချစ်တတ်သောစိတ်ကို ထားရှိဖို့လည်း လိုအပ်ပါ ၏။ တကယ်ချစ်မှ ချစ်ရသူအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် ချထားသော သန္နိဋ္ဌာန်သည် ခိုင်မာ၏။ သန္နိဋ္ဌာန်ခိုင်မာ လာလျှင် အခြား ပါရမီများသည်လည်း မခက်မခဲဘဲ ဖြစ်လာနိုင်၏။

ဘာကိုမျှ မမျှော်ကိုးဘဲ အနစ်နာခံခြင်းသက်သက် သည် အသွင်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် ဘာအကျိုးမျှမရှိဘဲ ရူးသွပ်မိုက်မဲခြင်း သဘောမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ် ထင်ဖွယ် ရှိ၏။ အမှန်အားဖြင့် ထိုအထင်သည် အလွန်မှားသော အထင်ဖြစ်၏။

လုပ်ငန်းတစ်ခုကိုလုပ်ရာ၌ ဘာကိုမျှ မမျှော်ကိုးဘဲ မိမိ၏ ကာယအား၊ ဉာဏအား၊ ဓနအားတို့ကို အတတ်နိုင်ဆုံးသုံးစွဲပြီး အနစ်နာခံ၍ ဆောင်ရွက် ခြင်းသည် အလွန်ကြီးမားသောအကျိုးကို ရခြင်းလည်း မည်၏။ အလွန် ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း မည်၏။ ထိုကြီးမားသော အကျိုးကို ရယူခြင်းဟူသည်ကား လောဘကို သတ်နိုင် ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဤလောက၌ လောဘကို သတ်နိုင်ခြင်းလောက် ကြီးမားသော အကျိုးကို ရခြင်းဟူသည် မရှိပေ။

မြတ်စွာဘုရားသည် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း
 တို့ ကာလပတ်လုံး ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ကျင့်တော်
 မူခြင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း လောဘကို
 သတ်နိုင်ဖို့၊ ဝေနေယျသတ္တဝါများအားလည်း လောဘ
 ကို သတ်နိုင်အောင် သင်ကြားပေးဖို့သာ ဖြစ်၏။
 အခြား ရည်ရွယ်ချက်ဟူ၍ မရှိ။

ထို့ကြောင့် လောဘကို သတ်နိုင်ခြင်းသည် အလွန်
 ကြီးမားသော အကျိုးကို ရခြင်းမည်၏ဟူ၍ ဆိုခြင်း
 ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ထိုအမြင်မျိုးဖြင့် မိမိ၏ လုပ်ငန်းကို
 မြင်နိုင်ခြင်းသည်လည်း သာမညဉာဏ်ဖြင့် မြင်နိုင်
 ခြင်းမျိုး မဟုတ်။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တို့ဖြင့်သာ အမှန် အကန် မြင်နိုင်ခြင်းမျိုး
 ဖြစ်၏။

အခြားဉာဏ်မျိုးဖြင့် ထိုအမြင်မျိုးကို မြင်နိုင်သည်
 ဆိုလျှင် ထိုအမြင်မျိုးသည် မှန်းဆအမြင်မျိုးသာ
 ဖြစ်နိုင်၏။ တိုက်ရိုက် အမြင်မျိုး မဖြစ်နိုင်ချေ။
 အကယ်၍ မှန်းဆအမြင်မျိုးပင်ဖြစ်စေဦးတော့ ထိုမျှ
 လောက် မှန်းဆနိုင်သော အမြင်ဉာဏ်မျိုးသည်
 အလွန် ထက်မြက်သော အမြင်ဉာဏ်မျိုးမှတစ်ပါး
 အခြား အမြင်ဉာဏ်မျိုး မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့်
 ရူးသွပ်မိုက်မဲခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ တကယ်ကို ပညာ
 ရှိခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရခြင်းဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် လောဘကို သတ်နိုင်ခြင်းသည် ဓမ္မအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းသည် သန္တိသုခကို ရခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဤ လောက၌ သန္တိသုခလောကံ ငြိမ်းချမ်းသော ချမ်းသာ ဟူသည် မရှိကောင်းပေ။ ထို့ကြောင့် သန္တိသုခကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ နိမ့်ကျ သူများ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းမှာ ပေါ်လွင်ပါ၏။

ဗုဒ္ဓ ဒေသနာတော်အရ ဆိုလျှင် သန္တိသုခကို ရကြသူများသည် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဖြစ်ကြ၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှသည် လူနတ် ဦးခိုက်ပူဇော် ကြသူများသာ ဖြစ်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့်လောဘကို ကုန်အောင် မပြုနိုင်ကြသေးစေကာမူ လောဘကို ပါး သည်ထက်ပါးအောင် ပြုနိုင်ကြသူများသည်ပင် လူ နတ် ဦးခိုက်ပူဇော်ထိုက်သူများ ဖြစ်ကြလေပြီ။

လောဘကို ပါးသည်ထက် ပါးအောင် ပြုတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆိုရလျှင် အလောင်းတော်၏ ကိုယ်ခန္ဓာကို မဆိုထား နှင့်ဦး ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်စပ်သော ဝတ်လဲတော်ကို ဃဠိ ကာရဗြဟ္မာက အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ‘ဒုဿစေတီ’

တည်၍ ပူဇော်၏။ အလောင်းတော်မင်းသား၏ ဆံတော်ကို သိကြားမင်းက တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ‘စူဠာမဏိစေတီ’တည်၍ ပူဇော်၏။ အလောင်းတော်မင်းသား၏ သက်မဲ့ဖြစ်သော အရာဝတ္ထုများသည်ပင် နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ပူဇော်အထူးကို မည်မျှ ခံယူတော်မူထိုက်သည်ကို မှန်းဆ၍ သိနိုင်ပါ၏။

အမှန်အားဖြင့် ဤအကျိုးမှာ မမျှော်ကိုးပါမှ ရနိုင်သော အကျိုးများဖြစ်လေ၏။ သာမန်လက်တွေ့အားဖြင့်လည်း အလိုနည်းက အရများ၍ အလိုကြီးက အရနည်းကြောင်းကို မည်သူမျှ မငြင်းကြ။ ထိုသို့ပင် ရသော်လည်း ရခြင်း၌ တပ်မက်မှုမရှိ။ တပ်မက်မှုမရှိလေ ရလေ၊ ရလေ တပ်မက်မှုမရှိလေ ဖြစ်ပါ၏။

မေတ္တာပြယုဂ် စွမ်းအားများ

မမျှော်ကိုးခြင်း ဟူသည်မှာလည်း တကယ်ချစ်မှသာ ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာသည် ပါရမီမြောက်လေ စွမ်းအားကြီးမားလေ ဖြစ်၏။ စွမ်းအားကြီးမားသော ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို ပါးစပ်က ရွတ်ဆိုနေရုံမျှနှင့်တော့ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် လုပ်၍မရ။ လက်တွေ့ ကျင့်ကြံခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် လုပ်၍ရကောင်း၏။ ကျင့်စတွင်

မေတ္တာသည် စွမ်းအင်နည်းပါးမည်ဖြစ်သော်လည်း ကျင့်ပါများသောအခါ မေတ္တာသည် တဖြည်းဖြည်းချင်း စွမ်းအင်ကြီးမားလာမည် ဖြစ်၏။ မေတ္တာ စွမ်းအား ပြုယုဂ်များကို ကျမ်းဂန်များ၌ ဖော်ပြထားလေရာ တိကနိပါတ်၊ သေယျဇာတ်၊ စတုတ္ထနိပါတ်၊ ဧကရာဇဇာတ်နှင့် မဟာနိပါတ်၊ သုဝဏ္ဏသာမဇေတိတို့သည် ထင်ရှားကြ၏။ ထိုဇာတ်တို့တွင် သေယျဇာတ် အကျဉ်းမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

သေယျဇာတ်

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြု၏။ တစ်နေ့တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အပြစ်ရှိသော အမတ်တစ်ယောက်ကို အပြစ်အားလျော်စွာ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်လိုက်၏။ ထိုအမတ်သည် ကောသလမင်းထံ သွား၍ ခစားပြီးလျှင် ဗာရာဏသီပြည်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူပါလျှင် အလွယ်နှင့် ရမည်ဟူ၍ လျှောက်ထား၏။ ထိုလျှောက်ထားချက်အတိုင်း ကောသလမင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်၏။ မင်းနှင့်တကွ အမတ်များကို ထောင်သွင်း အကျဉ်းချ၏။ ဗာရာဏသီမင်းသည် ရန်သူဖြစ်သော ကောသလမင်းကို အာရုံပြု၍ မေတ္တာပွား၏။

ဗာရာဏသီမင်း၏ မေတ္တာသည် ဈာန်အဆင့်သို့
ရောက်၏။ အလွန်အားရှိ၏။

ထိုအခါ ကောသလမင်းသည် မနေနိုင်မထိုင်နိုင်
အောင် ပူလောင်ခြင်း ဝေဒနာကို ခံစားရ၏။
ဗာရာဏသီမင်းကို တောင်းပန်ဝန်ချပြီး တိုင်းပြည်ကို
ပူလောင်ခြင်းဝေဒနာသည် ငြိမ်း၏။ ဤဇာတ်မှာ
'မေတ္တာစွမ်းအင်ပြ' ဇာတ် ဖြစ်၏။ ဤဇာတ်တော်အရ
မေတ္တာလက်နက်သည် အခြား လက်နက်များထက်
ပိုမို၍ အစွမ်းထက်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

အခန်း ၇

အချစ်ကို တားဆီးလို့ရသလား

‘ချောင်းဆိုးခြင်းနဲ့ ချစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အရာနှစ်ခုဟာ ဘယ်လိုမှ တားဆီးလို့မရဘူး’

သိုးဆောင်းလူမျိုးတို့ရဲ့ ဆိုးရိုးစကားတစ်ခုပါ။ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာပြီး အချိန်တန်အရွယ်ရောက်တဲ့ အခါမှာ သဘာဝအလျောက် အချစ်စိတ်ဆိုတာ ရှင်သန်နိုးကြားလာရတယ်။ အဲဒီအခါမှာ စမ်းသပ်ကြည့်ချင်တတ်ကြတယ်။ ဒါဟာ ဓမ္မတာပဲ။ လူမှ မဟုတ်ဘူး၊ တခြားသက်ရှိ သတ္တဝါတွေလည်း အလားတူပဲ။ ဒါကြောင့် အချစ်ရှာတာ၊ ရည်းစားထားတာဟာ ဒုစရိုက်ပြစ်မှုကြီးတစ်ခု မဟုတ်ဘူးလို့လည်း ပြောလေ့ရှိပါတယ်။

မှန်ပါတယ်။ ရည်းစားထားတာဟာ ဒုစရိုက်ပြစ်မှုကြီးတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ တားဆီးချုပ်ချယ်လို့ မရပါဘူး။

တားဆီးချုပ်ချယ်ခြင်းလည်း မပြုထိုက်ပါဘူး။ ပြင်းပြတဲ့ ဆန္ဒတစ်ခုကို တားဆီးချုပ်ချယ်လို့ရှိရင် တွန်းကန်ပွင့်ထွက် သွားမှာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီအကြောင်းတွေကို ကဗျာဆရာတွေ စာရေးဆရာတွေ ရေးသားဖွဲ့နွဲ့ခဲ့ကြတာကို ရှေးပဝေသဏီ ကနေ ခုထိပါပဲ။ ဖတ်လို့ ကုန်နိုင်တယ် မရှိပါဘူး။

တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအရွယ် လူငယ် လေးတွေနဲ့ နေ့စဉ် ထိတွေ့နေရသူတစ်ဦး ဖြစ်လေတော့ လူငယ်တွေရဲ့ ချစ်ရေးကြိုက်ရေး ကိစ္စတွေကို လူငယ်တွေ ကိုယ်တိုင်က ဖွင့်ဟတိုင်တည်တာမျိုးတွေ၊ မိဘအုပ်ထိန်း သူတွေက အဆုံးအမပြုပေးဖို့ အကူအညီ တောင်းတာမျိုး တွေ မကြာခဏ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရလေ့ ရှိပါတယ်။

အဲဒီအခါမျိုးမှာ ကျောင်းသားအရွယ် လူငယ် တွေကို ဆွေးနွေးအကြံပေးလေ့ရှိတာကတော့ ကိုယ့်ဘဝမှာ ဘာ အရေးအကြီးဆုံးလဲဆိုတာကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် သေသေ ချာချာ သိရဲ့လားလို့ ပြန်သုံးသပ်ကြည့်ပါဆိုတဲ့ စကား ဖြစ်ပါတယ်။ လောကကြီးမှာ ဇာတိအမျိုးမျိုး၊ ဘဝ အထွေထွေနဲ့ လူတွေ အများကြီးရှိနေရတာ မှန်ပေမယ့် တကယ် ဆန်းစစ်ကြည့်ပြီး အမျိုးအစားခွဲခြား သတ်မှတ် ကြည့်မယ်ဆိုရင် လူအမျိုးအစားနှစ်မျိုးပဲရှိတယ်လို့ သဘော ရပါတယ်။

တချို့က လူ့ပြည်ကိုရောက်ရှိလာတဲ့ တစ်ခဏဆိုတဲ့ အချိန်ကလေးအတွင်းမှာ သူ ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း သိရှိဖို့ ခြေရာလက်ရာလေးတွေ ချန်ထားရစ်ခဲ့တဲ့လူမျိုး။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ လူ့ပြည် လူ့လောကထဲကို မထင်မရှားလေး ဝင်ရောက်ခဲ့၊ မထင်မရှားလေး နေထိုင်ခဲ့၊ မထင်မရှားလေး ထွက်သွားခဲ့တဲ့ လူမျိုးပါ။ လူ့ပြည်မှာ ရောက်ရှိ နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ဘာအမှတ်အသားလေးမှ ချန်မထားရစ်ခဲ့လို့ ဘယ်သူမှ မသိလိုက်ကြရပါဘူး။

ပထမတစ်မျိုးက Somebody လို့ခေါ်တဲ့ သူ့နယ် သူ့ပယ်မှာ ထူးထူးချွန်ချွန် ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက် ရှိတဲ့လူ။

ဒုတိယအမျိုးအစားကတော့ Nobody လို့ ခေါ်တဲ့ ဘာတစ်ခုမှ ထူးထူးချွန်ချွန် ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက် မရှိဘဲ သူလိုငါလို လူတကာလိုလူ။

ပထမအမျိုးအစားကို ‘လူတစ်လုံးသူတစ်လုံးဖြစ်တဲ့ လူလို့ မြန်မာစကားမှာ ခေါ်လေ့ရှိပါတယ်။

ဒုတိယအမျိုးအစားကိုတော့ ‘အနုညာတ’ အညတရ လူစားမျိုးလို့ ပြောလေ့ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို လူနှစ်မျိုးနှစ်စားမှာ ကိုယ်က ဘယ်အမျိုး အစားမှာ ပါချင်သလဲ။ လူတိုင်း ထူးချွန်ထင်ရှားချင်ကြတယ် ချည်း မဟုတ်လားလို့ ထင်စရာရှိပါတယ်။ မဟုတ်ပါဘူး။

လူများစုက ထူးထူးချွန်ချွန်ဖြစ်ဖို့ရာ ပင်ပန်းကြီးစွာကြိုးစားအားထုတ်ရတာတွေ၊ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံရတာတွေကို မလုပ်ချင်ကြပါဘူး။ အေးအေးဆေးဆေး သက်သောင့်သက်သာနဲ့သာ နေချင်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်လည်း လူ့လောကမှာ သူလိုငါလိုလူစားမျိုးတွေက အများစုဖြစ်နေကြတာပေါ့။

ထူးချွန်ထင်ရှားတယ်လို့ဆိုရာမှာ ပလေတိုဖြစ်ဖို့၊ နပိုလီယံဖြစ်ဖို့၊ ဟဲမင်းဝေးဖြစ်ဖို့၊ ပီကာဆိုဖြစ်ဖို့၊ ကနေဒီဖြစ်ဖို့၊ ဒိုင်ယာနာဖြစ်ဖို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်ရပ်တည်ခဲ့တဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင် နယ်ပယ်မှာ ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်ဖို့ကို ဆိုလိုတာပါ။ ကျောင်းဆရာလုပ်ခဲ့ရင် ဆရာလုပ်ငန်းမှာ အောင်မြင်ဖို့၊ ဆရာဝန်လုပ်ရင် အောင်မြင်တဲ့ ဆရာဝန်ဖြစ်ဖို့၊ ရှေ့နေ၊ စာရင်းကိုင် စသဖြင့်လုပ်ရင်လည်း အောင်မြင်တဲ့ ရှေ့နေ၊ စာရင်းကိုင်ဖြစ်ဖို့၊ ယုတ်စွအဆုံး အကြောင်းမလှလို့ သူခိုးဓားပြ ဖြစ်ခဲ့ရရင်တောင်မှ နောက်လိုက်မဖြစ်ဘဲ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ဖို့ဆိုလိုတာပါ။

နယ်ပယ်တစ်ခုခုမှာ ထူးချွန် အောင်မြင်ဖို့ဆိုရင် သမံကာလျှံကာ ကြိုးစားအားထုတ်မှု လုပ်ရုံနဲ့တွင် မရပါဘူး။ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်ကို တကယ် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်

ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် တတ်သိနားလည်မှ ခေါင်းဆောင်
နေရာကို ရနိုင်ပါတယ်။ ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်မှုရှိဖို့ လိုအပ်ချက်
တစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။ လုပ်ကိုင်နေရတဲ့အလုပ်ကို တကယ်
စိတ်ပါလက်ပါနဲ့ စိတ်ရောလူရော မြှုပ်နှံပြီး လုပ်နေဖို့
ဆိုတာပါပဲ။

ထူးထူးချွန်ချွန်ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက် ဖြစ်ဖို့
မျှော်မှန်းချက်မရှိတဲ့ မောင်အညတရ၊ မယ်အညတရတွေ
အတွက်တော့ ထွေထွေထူးထူး ပြောဆိုဆွေးနွေး အကြံ
ပေးစရာ လိုမယ် မဟုတ်ပါဘူး။

‘လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး’ ဖြစ်ချင်သူတွေကိုတော့
လေးလေးနက်နက် ဆွေးနွေးအကြံပေးအပ်ပါတယ်။ အဲဒါ
ကြောင့် လာရောက်တိုင်ပင် နှီးနှောတတ်တဲ့ လူငယ်လေး
တွေကို

‘အချစ်ဆိုတာ တားဆီးမရဘူးဆိုတာ အကြွင်းမဲ့
မှန်ကန်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ထိန်းချုပ်ထားလို့တော့ ရပါ
တယ်’ လို့ ပြန်ပြီး ဆွေးနွေးပြပါတယ်။

ကိုယ့်ဘဝရဲ့ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို မရောက်
သေးခင်ဆိုရင် ‘ထိန်းချုပ်’ ကို ထားသင့်တယ်လို့လည်း
သဘောရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ‘ပန်းတိုင်’
ကို မရောက်ခင် အချစ်ကို တွေ့ပြီဆိုရင်တော့ ‘ပန်းတိုင်’ကို

မရောက်နိုင်တော့ဘူး ဆိုတဲ့ဘက်က ရာခိုင်နှုန်းအများကြီး သာသွားပြီလို့ ဆိုနိုင်တာကြောင့်ပါ။

လူငယ်လူရွယ်တို့ရဲ့ သဘာဝအရ အချစ်ဆိုတာကို စတင်တွေ့လိုက်ပြီ ဆိုတာနဲ့ အရူးအမူးဖြစ်သွားတတ် ပါတယ်။ အချိန်ရှိသမျှ (အချိန်မရှိရင်လည်း ကြိဖန်ပြီး အချိန်လုပ်ယူပြီးတော့) အချစ်အကြောင်းချည်း တွေးနေချင် ပါတော့တယ်။

လူငယ်ရဲ့ သဘာဝဟာ ကမ္ဘာကြီးကို စူးစမ်းလေ့လာ ချင်တယ်။ လူတွေရဲ့အကြောင်းကို သိချင်တယ်။ လူ စည်စည်ကားကား ရှိရာနေရာတွေကို ဝင်တိုးချင်တယ်။

ဒါပေမယ့် ချစ်သူတွေ့သွားပြီဆိုရင်တော့ ကမ္ဘာကြီးကို စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ လူတွေနဲ့ ဝေးဝေးနေချင်တယ်။ ကိုယ့်ချစ်သူနဲ့ ကိုယ်နဲ့နှစ်ယောက်တည်းပဲ တစ်ကမ္ဘာ တည်ပြီး နေချင်တယ်။ အချစ်ဆိုတဲ့အရာဟာ လူတစ် ယောက်ကို ကမ္ဘာကြီးနဲ့ ကင်းကွာအောင်လုပ်ထားတဲ့ တံတိုင်းကြီး ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ တံတိုင်းကြီးအတွင်းမှာ ရှိတဲ့ ကိုယ်နဲ့ ကိုယ့်ချစ်သူအကြောင်းကလွဲပြီး တံတိုင်းကြီး အပြင်က လူတွေအကြောင်း၊ ကမ္ဘာလောကကြီးအကြောင်း ဘာတစ်ခုမှ စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။

လူတွေအကြောင်းစိတ်မဝင်စား၊ ကမ္ဘာလောကကြီး အကြောင်း ဘာမှ မသိဘူးဆိုတဲ့ သူဟာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး မှ ထူးချွန်ပေါက်မြောက်တဲ့ Somebody ဖြစ်မလာနိုင် ပါဘူး။ လူတစ်ယောက်ဟာ တစ်ချိန်တည်းမှာ အလုပ်နှစ်ခု ကို မစွမ်းဆောင်နိုင်ပါဘူး။ လုပ်ခဲ့ရင်လည်း နှစ်ခုစလုံးမှာ မအောင်မြင်နိုင်ပါဘူး။

ချစ်သူလည်းရှာမယ်၊ ပန်းတိုင်ကိုရောက်အောင်လည်း လုပ်မယ်ဆိုတဲ့သူဟာ နောက်ဆုံးတော့ နှစ်ခုစလုံး ဆုံးရှုံး လက်လွတ်သွားတတ်ပါတယ်။

ရည်းစားထားရင်းနဲ့ ဘွဲ့ရအောင်လုပ်ခဲ့သူတွေ ရေ တွက်လို့ မရအောင်ကို အများကြီးရှိပါတယ်လို့ ထောက်ပြ နိုင်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဘွဲ့ရတဲ့သူတွေ အထောင် အသောင်း ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဘွဲ့ရတဲ့သူတွေ အထောင်အသောင်းမှာ ‘လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး’ လို့ သတ်မှတ်ခံရတဲ့သူ ရာဂဏန်းပြည့်အောင်မှ ရှိပါရဲ့လားလို့ ပြန်ဆန်းစစ်ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။

လူငယ်ကျောင်းသားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောနေတာ ဆိုတော့ လူငယ်တွေနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ ပညာရေးလောက၊ အတိအကျပြောရရင်တော့ ကျူရှင်လောကအကြောင်းလေး နမူနာပြပါရစေ။ ကုန်လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်နှစ်ခုအတွင်းမှာ

တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ အောင်မြင်ကျော်ကြားသူ ကျူးရှင်ဆရာရယ်လို့ လက်နှစ်ဖက်ပြည့်အောင်မှ ရေတွက် လို့ ရပါ့မလားလို့ တွေးမိပါတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ကျူးရှင်ဆရာလုပ်နေသူတွေ ထောင်ပေါင်းများစွာ ရှိနေပါ တယ်။

မြန်မာစာလောကဆိုပါတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်နှစ်ဆယ် အစိတ်တုန်းကလည်း တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ မသိသူမရှိလောက်အောင် ကျော်ကြားထင်ရှားတာဆိုလို့ နှစ်ယောက်သာရှိတယ် ထင်ပါတယ်။ ဂုဏ်ထူးဦးသိန်းနိုင် နဲ့ ဆရာဒိုးပါပဲ။

သင်္ချာဆိုရင် လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်နှစ်ဆယ် အစိတ်လောက် က ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ ဦးသာရဲ့ အရှိန်အဝါနဲ့ ကျော်ကြားမှုကို လိုက်မိသူမရှိဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်စာဆိုရင်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့တဲ့သူဆိုလို့ ဟိုးအရင်အနှစ်နှစ်ဆယ် တုန်းကလည်း ဦးသာနိုး၊ ဘဝသစ် ဦးအောင်ကျော်၊ နေအုပ်(စိန်ပေါလ်)၊ ဦးမြင့်ဆွေတို့လောက်သာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အခုလည်း ဦးသာနိုး၊ ဘဝသစ်ဦးအောင်ကျော်၊ နေအုပ် (စိန်ပေါလ်)၊ ဂုဏ်ထူးဦးအောင်ခိုင်တို့လောက်ပါပဲ။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်သူတွေဘာပဲပြောပြော၊ သူတို့ နယ်ပယ်မှာတော့ ထူးချွန်ထင်ရှားသူတွေပါ။ Somebody ပါ။ အနှစ်နှစ်ဆယ် အစိတ်ကြာသည့်တိုင်အောင် ထိပ်တန်း မှာ ရှိနေကြတယ်ဆိုတော့ သူတို့အလုပ်ကိုသူတို့ တကယ် ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ကြတယ်ဆိုတာ သံသယ ရှိစရာ မလိုတော့ပါဘူး။

ဒီလိုနေရာကို ရောက်ဖို့အတွက် ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အေးအေးဆေးဆေး သက်သောင့်သက်သာလေးနေပြီး လုပ်လာခဲ့ကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ဘဝတစ်ခုလုံး စိတ်ရောကိုယ်ပါ သူတို့အလုပ်ထဲ မြှုပ်နှံပြီး လုပ်ခဲ့ကြလို့သာ ဒီလို နိုင်ငံကျော်ကြီးတွေ အဖြစ်ကို ရောက်လာခဲ့ကြတယ် ဆိုတာ တွေးကြည့်ရုံနဲ့ သိနိုင်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ‘လူတစ်လုံးသူတစ်လုံး’ ဖြစ်ချင်တဲ့ လူငယ်တွေဟာ ကိုယ့်ရဲ့ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို မရောက် ခင်မှာ အဲဒီ ပန်းတိုင်ကိုရောက်ဖို့ တစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံစူးစိုက်ပြီး ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ အာရုံတွေများရင် များသလောက် စူးစိုက်မှု လျော့နည်း သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ စူးစိုက်မှု လျော့နည်းရင် ကျွမ်းကျင် ပိုင်နိုင်မှုလည်း လျော့သွားမှာပါ။ အဲဒီတော့ ထူးချွန် ပေါက်မြောက်တဲ့ ‘လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး’ (Somebody) ဖြစ်လာနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။

‘ချောင်းဆိုးခြင်းနဲ့ ချစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အရာနှစ်ခုဟာ ဘယ်လိုမှ တားဆီးလို့ မရဘူး’

ဆိုတဲ့သဘာဝတရားကို အကြွင်းမဲ့ လက်ခံပါတယ်။

‘ရည်းစားထားတာဟာ ဒုစရိုက်ပြစ်မှုကြီးတစ်ခု မဟုတ်ဘူး’လို့လည်း အပြည့်အဝ ယုံကြည်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့်

‘အချစ်ဆိုတာ တားလို့မရပေမယ့် ထိန်းချုပ်လို့တော့ ရပါတယ်။ ကိုယ့်ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို မရောက်ခင် မှာ ထိန်းချုပ်လို့တော့ ထားသင့်ပါတယ်’ လို့ ပြောချင် ပါတယ်။

အခန်း ၈

ဘဝတူမှ အချစ်ဖြစ်လာနိုင်

‘ချစ်ခြင်းအစ မျက်စိက’

‘Love at first sight’

ဒီစကားကို ဝတ္ထုရေးဆရာတွေ ရေးလေ့ရှိပါတယ်။
‘မြင်မြင်ချင်းပဲ ရင်ထဲမှာလှုပ်ရှားပြီး သူဟာ ကိုယ့်ချစ်သူ
ဖြစ်ရမယ့် သူပဲဆိုတာ သိလိုက်တယ်’ ဆိုတာမျိုး ဝတ္ထု
တွေမှာ ရေးတတ်ကြပါတယ်။

မျက်စိနဲ့မြင်ပြီး ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်ဆိုကတည်းက
ဒါဟာ အချစ်မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ အချစ်ဆိုတာက
ရုပ်ရည်ရူပကာ ပေါ်မှာ ပေါ်ပေါက်လာတာ မဟုတ်ပါဘူး။
စိတ်နှလုံးထဲမှာ သန္ဓေတည်ပြီး ဖြစ်ပေါ်ကြီးထွားလာတာ
ပါ။ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန် အသွင်အပြင်ကြောင့် ဖြစ်လာရတာ
က အကြိုက်ပါ။

အချစ်ဆိုတာ ရုတ်တရက် ချက်ချင်းကြီး ထပြီး ပေါ်ပေါက်လာလို့ မရပါဘူး။ ကြိုက်တာတွေ၊ ခင်မင်တာတွေ၊ တွယ်တာ တာတွေ၊ မြတ်နိုးတာတွေ၊ လေးစားတာတွေ တဖြည်းဖြည်း တစ်စစ စုပုံလာပြီးတော့မှ ဖြစ်လာနိုင်တာမျိုးပါ။

လူငယ်နှစ်ဦး ချစ်သူအဖြစ် ရောက်ရှိလာကြတဲ့ အခါမျိုးမှာ ဘာကြောင့် ချစ်သူဖြစ်လာရသလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုးကို မေးကြည့်ဖူးပါသလား။ များသောအားဖြင့် တော့ မေးကြည့်လေ့ မရှိကြပါဘူး။ ကာယကံရှင် ချစ်သူနှစ်ဦးကိုယ်တိုင်လဲ ‘တို့ဘာကြောင့် ချစ်သူဖြစ်လာကြတာလဲ’ ဆိုတာကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်မေးကြည့်ခဲလှပါတယ်။ စိတ်သဘောထားချင်း၊ ဝါသနာချင်း၊ အကြိုက်ချင်း တူတဲ့အတွက် ချစ်သူတွေ ဖြစ်လာကြတယ်လို့ပဲ ယေဘုယျ မှတ်ယူထားတတ်ကြပါတယ်။

သာယာကြည်နူးစရာကောင်းတဲ့ အချစ်မျိုးဖြစ်ဖို့ အတွက် ဘာအရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို လက်တစ်ကမ်းမှာရှိနေတဲ့ ကောလိပ်ကျောင်းသူ ကျောင်းသားအရွယ် လူငယ် လုံမငယ်လေးတွေကို မေးမြန်းတီးခေါက် ကြည့်မိပါတယ်။ သစ္စာရှိဖို့၊ အနစ်နာခံဖို့၊ ရယူလိုမှု အဓိကထားဘဲ ပေးဆပ်ခြင်းကို အဓိကထားဖို့ အပြန်အလှန်နားလည်မှုရှိဖို့ သူ့အကြိုက် ကိုယ့်အကြိုက်

မျှမျှတတဖြစ်အောင် လိုတိုး ပိုလျှော့လုပ်တတ်ဖို့ စတဲ့အဖြေ တွေကို အားလုံးကပဲ ပြောနိုင်ကြပါတယ်။

မှန်ပါတယ်။ သူတို့အဖြေအားလုံးဟာ အရေးပါတဲ့ အချက်တွေချည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချက်တွေနဲ့ ပြည့်စုံ ညီညွတ်ဖို့ ချုပ်ပြီးတော့ တစ်ခုတည်း ပြောကြည့်စမ်းပါ ဆိုတော့ သူတို့ တော်တော် စဉ်းစားရကျပ်သွားပါတယ်။ ဘာကြောင့် စဉ်းစားရကျပ်သွားသလဲဆိုတော့ တစ်ခါမှ ဒီလောက် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားမကြည့်ခဲ့ဘူးလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အချစ်အကြောင်းကို လေးလေးနက်နက် စူးစူးစမ်းစမ်း စဉ်းစားဆင်ခြင် မကြည့်ဘူးပဲနဲ့ ချစ်သူတွေ အဖြစ် လွယ်လွယ်လေးရောက်သွားခဲ့ကြတာတွေများလို့ လွယ်လွယ်လေး ကွဲကြ ကွာကြ ဖြစ်ကြရတာပေါ့။

အထက်မှာပြောခဲ့တဲ့ အချက်တွေနဲ့ ညီညွတ် ပြည့်စုံဖို့ ချုပ်ပြီးကြည့်လိုက်ရင် ‘တူညီမှု’ ဆိုတဲ့ အချက် တစ်ခုတည်းနဲ့ ပြည့်စုံလုံလောက်မယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

သစ္စာရှိတာချင်းတူဖို့၊ ကိုယ်ကျိုးမကြည့်တာချင်း တူဖို့၊ အကြိုက်ချင်း၊ ဝါသနာချင်း၊ စရိုက်ချင်းတူဖို့ စတဲ့ တူညီဖို့လိုအပ်တဲ့ အချက်တွေအားလုံးရဲ့ အချုပ် ကတော့ ‘ဘဝတူချင်းမို့’ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဘဝချင်း မတူခဲ့ရင် အမြင်ချင်း၊ ခံယူချက်ချင်း၊ ဝါသနာချင်း၊ အကြိုက်ချင်း၊ စရိုက်ချင်း တူညီဖို့ ဖြစ်နိုင်ခဲ့လို့ပါ။

အိမ်ရှေ့မင်းသားနဲ့ ဆင်းရဲသူမ အရပ်သူလေးနဲ့ ချစ်ကြ ညားကြတာတွေ ဒီခေတ်မှာ အများကြီးရှိနေပါပြီ။ ဟိုရှေးရှေးတုန်းကလည်း မာဒင်နဲ့ သူဌေးသမီး ဇာတ်လမ်း မျိုးတွေ ရှိခဲ့တာပါပဲလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ဇာတ်လမ်းတွေဟာ ပျော်ရွှင်စွာ ညားကြလေသတည်းနဲ့တွင် အဆုံးသတ်မသွားဘူး ဆိုတာတွေ ဆက်ပြီးကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။ ‘ပျော်ရွှင်စွာ ညားကြလေသတည်း’ ဆိုတာထက် ‘ညားပြီးနောက် သက်ဆုံးတိုင် ပျော်ရွှင်စွာ နေကြလေ သတည်း’ ဖြစ်ဖို့က ပိုအရေးကြီးပါတယ်။

နှစ်ဆယ်ရာစုနောက်ပိုင်းရဲ့ အကျော်ကြားဆုံး အချစ် ဇာတ်လမ်းဖြစ်တဲ့ အိမ်ရှေ့စံ ချားလ်မင်းသားနဲ့ ဒိုင်ယာနာ မင်းသမီးတို့ရဲ့ ဇာတ်လမ်းဟာ အကောင်းဆုံး သာဓကပါ။ သူတို့နှစ်ဦးဟာ ဓလေ့ထုံးစံတွေက အတင်းအကျပ် ပေးစား လို့ ယူခဲ့ကြရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်ပိုင် ဆန္ဒနဲ့ ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်ပြီး ယူခဲ့ကြတာပါ။ ဒါပေမယ့် အိမ်ထောင်သက် အခါမလည်ခင်မှာပဲ ‘မျက်စိချင်း မတိုက်မိ’တဲ့ အဖြစ်တွေ ကြားလာရပါတယ်။ တစ်ယောက် နဲ့ တစ်ယောက် အကြိုက်ချင်း၊ စရိုက်ချင်း၊ ဝါသနာချင်း မတူတာတွေက များလွန်းတော့ ညှိယူလို့ကို မရနိုင် လောက်အောင် ရှိခဲ့ကြပါတယ်။

ချားလ်မင်းသားက ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘုရင်လုပ်ဖို့ ပုံသွင်းပျိုးထောင်ခံခဲ့ရသူဖြစ်တယ်။ ရာဇဏ္ဍန္တနဲ့နေတတ်ဖို့ လေ့ကျင့်ခဲ့ရသူဖြစ်တယ်။ ဝမ်းသာလို့လည်း လူမြင်ကွင်းမှာ ဟက်ဟက်ပက်ပက် မရယ်ရဘူး၊ ဝမ်းနည်းလို့လည်း မျက်ရည် မထွက်ရဘူး၊ ဒေါသထွက်လို့လည်း တောက်မခေါက်ရဘူးတဲ့လေ။

ဒိုင်ယာနာကတော့ မှူးမျိုး မတ်နွယ် ဆိုပေမယ့် လူသာမန်တွေရဲ့ ကျောင်းမှာနေ၊ လူသာမန်တွေကြားမှာ ကြီးပြင်း၊ လူသာမန်တွေလို အလုပ်လုပ်တဲ့ လူသာမန် မိန်းကလေးလေ။

ချားလ်မင်းသားက အင်္ဂလိပ် လူ့မလိုင်ခဲတွေရဲ့ပုံစံ ပိုလိုကစား၊ မြင်းပွဲသွားတာမျိုးကလွဲရင် လူတွေနဲ့ ‘ထွေးရော ယှက်တင်’ နေထိုင်တာမျိုးမရှိပါဘူး။ ကျေးလက်က လူသူအလှမ်းဝေးတဲ့ ကျေးလက်စံနန်းတော်သွားပြီး တောကြက်၊ ရေဘဲနဲ့ ယုန် ပစ်ချင် ပစ်နေမယ်။ သူစားရတဲ့ ဝေလနယ်သွားပြီး တောင်ပေါ်ရှုခင်းတွေကို ပန်းချီဆွဲချင် ဆွဲနေမယ်။ တောင်အာဖရိက တောကြီး မျက်မည်းထဲ သွားပြီး ခြင်္သေ့တွေ ပစ်ချင်ပစ်နေမယ်။

ဒိုင်ယာနာကတော့ ရော့ခ်ဂီတကို ကြိုက်တယ်။ ရိုးလင်းစတုန်းကို ကြိုက်တယ်။ ဘီးတဲလ်ကို ကြိုက်တယ်။ ဘက်ကင်ဟမ် နန်းတော်ကြီးထဲက ကပွဲခန်းမကြီးထက်

ညကလပ်တွေက ကပွဲကြမ်းပြင်ကို ပိုကြိုက်တယ်။ ခမ်းနား
ထည်ဝါတဲ့ ပွဲတော်ဝတ်စုံတွေထက် ကုန်တိုက်တွေမှာ
ချုပ်ပြီးသားရောင်းတဲ့ အပေါစား ဂျင်းဘောင်းဘီ၊ အင်္ကျီ
တွေကို ပိုကြိုက်တယ်။

ဒါတောင်မှ သူတို့နှစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝနောက်ခံက
သိပ်အများကြီး ကွာဟလှတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပဒေသရာဇ်
နောက်ခံချင်းတူပါတယ်။ ရှင်ဘုရင်လူတန်းစားနဲ့ နယ်စား
ပယ်စား လူတန်းစားပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကြီးပြင်းလာရတဲ့
ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေချင်းက မတူတော့ လူချင်းလည်း
မတူနိုင်ကြတော့ပါဘူး။

အဲဒီ မတူတဲ့ ဘဝပတ်ဝန်းကျင်က မတူတဲ့အကြိုက်
တွေ၊ စရိုက်တွေကို ညှိယူဖို့ နှစ်ဦးသား ခက်ခက်ခဲခဲ
ကြိုးစားရှာကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့်

နှစ်ဦးစလုံး ဘဝပျက်ကြရတာပါပဲလေ။

သူတို့တွင်လားဆိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်
တော်ဝင် မိသားစုကြီးထဲက ညီမတော်မင်းသမီးကြီး
မာဂရက်နဲ့ ကြင်ယာတော် ဓာတ်ပုံဆရာ အမ်စထရောင်း၊
သမီးတော်ကြီး အန်းနဲ့ ကြင်ယာတော် မတ် ဖိလစ်၊
ပြီးတော့အင်ဒရူးမင်းသားနဲ့ ကြင်ယာဖာဂူဆင်တို့ အားလုံး
ဟာလည်း မတူတဲ့ ဘဝနှစ်ခုကို ပေါင်းစည်းဖို့ကြိုးစား
ကြရင်းနဲ့ အပိုင်းထဲကို လေးထောင့်တုံးထည့်ဖို့ ကြိုးစားတဲ့

သူလို စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ နောက်ဆုံးတော့ ‘လှေကွဲစီး’
အဖြစ်မျိုး ကြုံကြရတော့တာပါပဲ။

ဘဝချင်းမတူရင် ခံစားချက်ချင်း မတူနိုင်ဘူး။ အမြင်
ချင်း မတူနိုင်ဘူး။

ခံစားချက်နဲ့ အမြင်မတူညီရင် ခံယူချက်ချင်း မတူ
နိုင်ဘူး။

ခံယူချက်ချင်းမတူတဲ့ ဘဝနှစ်ခုကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ
ပေါင်းစပ်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။

ငြိမ်းချမ်းစွာ သဘောကွဲလွဲခွင့်တို့၊ ငြိမ်းချမ်းစွာ
ယှဉ်တွဲနေထိုင်မှုတို့ဆိုတာက မိတ်ဖြစ်ဆွေဖြစ် ဆက်ဆံဖို့
အတွက်ပါ။ အချစ်ရေး အိမ်ထောင်ရေးဆိုတာက ဘဝ
နှစ်ခုကို တစ်ခုတည်း တစ်သားတည်းဖြစ်သွားအောင် ပေါင်း
စပ်တာပါ။ အဝိုင်းကို အဝိုင်းချင်း၊ လေးထောင့်ကို
လေးထောင့်ချင်း ထပ်ပါမှ တစ်ချပ်တည်း အဖြစ်ကို
ရောက်မှာပါ။

အတွေးအခေါ်တို့ ခံယူချက်တို့ဆိုတာကို အသာထား
ပါဦး။ အသေးအဖွဲ သာမန်ကိစ္စလေးတွေလို့ ထင်ရတဲ့
အကြိုက်ကလေးတွေ၊ စရိုက်ကလေးတွေ မတူကြတာ
တောင်မှ တစ်သက်လုံးကိစ္စဆိုရင် လိုတိုးပိုလျှော့လုပ်ဖို့
တယ်ပြီး မလွယ်လှဘူးဆိုတာ လက်တွေ့ကြုံမှ သိရတတ်
ပါတယ်။ ခေတ္တခဏ သဘောဆိုရင်တော့ သူ့အကြိုက်ကို

ကိုယ်ဆောင်၊ ကိုယ့်အကြိုက် သူလိုက်လို့ ဖြစ်တာပေါ့၊ တစ်သက်လုံးစာဆိုရင်တော့ ‘လူ့အတ္ထု’ဆိုတာ တော်တော် ထိန်းချုပ်ရခက်တဲ့ အရာပါ။ လစ်ခနဲ ဖြစ်သွားတာနဲ့ အမောက်ကလေးက ထောင်ထောင်ပြီး ထလာတတ်ပါတယ်။

လူဆိုတာ မွေးကတည်းက ကိုယ်နေထိုင်ကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ ဘဝရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတွေက ပုံသွင်းပေးလိုက်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်လာတာပါ။ အောက်ပြည်အောက်ရွာမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာခဲ့ရတဲ့သူက ငါးပိရေကျိုကိုမှ ခံတွင်းတွေ့ပေမယ့် အထက်အညာဒေသက လူတွေကျတော့ ငန်ပြာရည်ဖျော်ကလေးနဲ့မှ စားလို့ မြိန်တတ်ပါတယ်။ ရှမ်းပြည် ရှမ်းရွာက လူတွေအဖို့တော့ ပဲပုတ်ကိုသာ ကြိုက်ကြမှာပေါ့။

လူတွေလို့ ပြောရတာက ကျယ်ပြန့်လွန်းအားကြီးပါတယ်။ ကိုယ့်မိသားစုလေးတစ်ခုကိုပဲ နမူနာထားပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ မိသားစုမှာ အဖေက အညာသား မြန်မာစစ်စစ်ဆိုတော့ ဆီပြန်ဟင်းကြိုက်တယ်၊ ပဲကြိုက်တယ်။ အမေက ရှမ်းပြည် ရှမ်းရွာမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သူဆိုတော့ ဆီပေါလောနဲ့ဟင်း မကြိုက်တတ်ဘူး။ မုန်ညင်းကြိုက်တယ်၊ ဆီတိုဖူး (ဆီတိုဟူး) ကြိုက်တယ်။ ရန်ကုန်မှာ မွေးဖွားခဲ့ကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ သားသမီးတို့ကျတော့

မုန့်ဟင်းခါး ကြိုက်တယ်။ ကြေးအိုးကြိုက်တယ်၊ ကော်ပြန့် ကြိုက်တယ်၊ ဝက်သားပေါင်းကြိုက်တယ်။

အဲဒီလို အကြိုက်မတူတာတွေဟာ မနက်အိပ်ရာက ထလို ကော်ဖီစားပွဲထိုင်တာနဲ့ မြင်တွေ့နေရပြီဖြစ်တယ်။ အညာသားအဖေက မနက်စောစောကို ပဲပြုတ်နဲ့ နံပြား၊ ပဲထပ်တစ်ရာ၊ ကောက်ညှင်းပေါင်းနဲ့ အကြော်၊ ဆီထမင်းနဲ့ ပဲပြုတ်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင် အညောင့်ပေါက်အောင် ဖောက်ပြီးမှ ပြုတ်ထားတဲ့ အညောင့်ကလေးတွေ တန်းလန်းနဲ့ ပဲပြုတ်ကို ထမင်းပူပူနဲ့ နှမ်းဆီရွဲရွဲလေးဆမ်းပြီး ထွေးသွားအောင် နယ်ထားတဲ့ ထမင်း၊ ဒါမှမဟုတ် ပဲပြုတ်နဲ့ ထမင်းကြမ်းကြော် စတာတွေကို ကြိုက်တတ်တယ်။ မရနိုင်လို့သာ၊ ရများရရင် မုန့်ပြားသလက် အဖြူနဲ့ မြန်မာဘယာကြော် ကလေးနဲ့တောင် စားချင်စိတ် ဖြစ်လာတတ်သေးတယ်။ သားသမီးတွေကတော့ မနက်တိုင်း မုန့်ဟင်းခါးကိုသာ စားချင်တတ်ကြတယ်။ အီကြာကွေးသာ ကြိုက်တတ်ကြတယ်။ အမေလုပ်သူကတော့ ခရမ်းချဉ်သီးကို ပုစွန်ခြောက် ကလေးနဲ့အရည်ကျချက်ထားပြီး နန်းကြီးမုန့်တီဖတ်နဲ့ ပဲမှုန့်ကလေးထည့်ပြီး မုန့်ဟင်းခါးလို သောက်ပြီးစားရတဲ့ ရှမ်းမုန့်တီကို ကြိုက်တတ်မြဲဖြစ်ပါတယ်။ ရှမ်းမုန့်တီဆိုတာက ငါးရှားပြီး ခရမ်းချဉ်သီးပေါ်တဲ့ တောင်ပေါ်ဒေသရဲ့ မုန့်ဟင်းခါးပေါ့။ အဲဒီ ရှမ်းမုန့်တီထဲမှာ ပဲပုတ်ကိုမီးကင်ပြီး

ထောင်းထားတဲ့ ပဲပုတ်မှုန့်ကလေးနဲ့ ကြက်သွန်မြိတ်၊ နံနံပင် နိုင်းချင်း ထည့်စားရတာကို မုန်းဟင်းခါးထက် ပိုနှစ်သက်တတ်တယ်။

ထမင်းစားချိန်ကျတော့ အညာသားအဖေက ပဲနပ် အိုးကပ်ကလေးရယ်၊ ဥသျှစ်ရွက် ရောထားတဲ့ မန်ကျည်း ရွက် ချည်ရည်ရယ်၊ ငရုတ်သီးခြောက်ကို ကြော်ပြီးမှ ကြက်သွန်ဖြူနိုင်နိုင်နဲ့ ထောင်းထားတဲ့ ငရုတ်သီးထောင်း ရယ်၊ ငါးဖန်းမငါးပိကောင်ကို ခရမ်းချဉ်သီးများများနဲ့ ချက်ထားတာရယ်မျိုးကို ကြိုက်တတ်တယ်။ အမေကတော့ ပဲပုတ်စေ့ဟင်း၊ မုန်လာဥချဉ်ရည်၊ ဖကလာလေးလို့ ရှမ်းလိုခေါ်တဲ့ မုန်ညင်းပွင့်လေးတွေပါတဲ့ မုန်ညင်းအညွန့် ကလေးတွေလို အရိုးပါထည့်ပြီး ကောက်ညှင်းမှုန့် ထည့်ကြော်တဲ့ မုန်ညင်းအစေးကြော်ကို နှစ်သက်တတ် တယ်။ ရန်ကုန်သား၊ ရန်ကုန်သူ သားနဲ့သမီးတို့ကတော့ ပုစွန်နဲ့ ကြက်သား၊ ဝက်သား၊ ဘဲကင်၊ ယိုးဒယားဟင်းချို စတာတွေကိုမှ ကြိုက်တတ်ကြတယ်။

မိသားစုလေးတစ်ခုတည်းမှာတောင် စားတာ သောက် တာလို သာမန် ကိစ္စလေးတွေမှာအထိ အကြိုက်ချင်း မတူညီကြတာတွေ ရှိတတ်လေတော့ သွေးမတော် သား မစပ်တဲ့ သူစိမ်းပြင်ပြင် နှစ်ဦးအကြားမှာ ကွဲပြားခြားနား မှုတွေ ပိုပြီး ကြီးမားမှာပေါ့။

ချစ်သူရည်းစားရယ်၊ လင်ရယ်၊ မယားရယ်ဆိုတာ တကယ်တော့ သူစိမ်းတွေပါ။ ‘အရင်းနှီးဆုံး သူစိမ်း’ ပေါ့လေ။ နှစ်ဦး သဘောကိုက်ညီလို့ အတူနေထိုင်ကြ စဉ်မှာတော့ အဖေ အမေထက် ပိုချစ်တဲ့ အရင်းနှီးဆုံးသူ နှစ်ယောက် ဖြစ်ပေမယ့် သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင် တော့လို့ ကွဲကွာသွားကြပြီဆိုတာနဲ့ ချက်ချင်းပြန်ပြီး သူစိမ်းပြင်ပြင် ဖြစ်သွားတော့တာပဲလေ။

အဲဒီ သူစိမ်းပြင်ပြင် နှစ်ဦးဟာ နောက်ခံ ဘဝ အခြေချင်းလည်း အလွန်အမင်း ကွာခြားနေတယ်ဆိုရင် အကြိုက်တွေ၊ စရိုက်တွေ၊ အမြင်နဲ့ ခံယူချက်တွေလည်း အများကြီး ကွာခြားနေမှာပါ။

သစ္စာရှိမှုတို့၊ ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ဘဲ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံလို မှုတို့၊ ရယူလိုခြင်းမရှိဘဲ ပေးဆပ်လိုစိတ်သာ ရှိမှုဆိုတာ တွေက ချစ်မိမှ ဖြစ်လာရတဲ့ အရာတွေပါ။ ချစ်မိဖို့ဆိုတာ ကလည်း ချက်ချင်း လက်ငင်း မြင်မြင်ချင်း ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ပါဘူး။

မြင်မြင်ချင်း ဖြစ်တာတဲ့စိတ်က အကြိုက်ပါ။ အချစ် မဟုတ်ပါဘူး။ အချစ်ဆိုတာက စရိုက်တူတာ၊ အကြိုက် တူတာ၊ အမြင်ချင်းတူတာ၊ ခံယူချက်ချင်းတူတာ စတဲ့ ‘တူညီမှု’တွေကို အခြေပြုပြီးမှ ဖြည်းဖြည်းချင်း ဖြစ်တည် လာရတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မြင်ဖူးတွေ့ဖူးခြင်းတောင် မရှိကြဘဲ မိဘတွေပေးစားလို့ အိမ်ထောင်ကျလာကြပြီးတဲ့နောက် ‘ထင်းပုံခေါင်းချ’ အချိန်ရောက်တဲ့အထိ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကြင်ကြင်နာနာနဲ့ သာယာအေးချမ်းစွာ နေသွားကြတဲ့ အိမ်ထောင်မျိုးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြပြီးမှ အကြိုက်ချင်းညီ၊ စရိုက်ချင်းညီ၊ အမြင်ခံယူချက်ချင်းညီကြလို့ တစ်ဦးကို တစ်ဦး ချစ်ခင် တွယ်တာစိတ်တွေ ဖြစ်တည်လာကြရတာမျိုးပါ။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မမြင်ရ မနေနိုင်လောက်အောင် ချစ်တယ်လို့ ယူဆပြီး အိမ်ထောင်ပြုလိုက်ကြပေမယ့် တစ်လနှစ်လအတွင်းမှာ တကျက်ကျက်နဲ့ဖြစ်လာ၊ နောက်တော့ စလယ်ဝင် ဖင်မမဲ (မည်း) ခင်မှာ ကွဲသွားကြတာမျိုး တွေလည်း အများကြီး ရှိပါတယ်။ ‘အကြိုက်’ ကို ‘အချစ်’လို့ ထင်ကြတဲ့ ရလဒ်ပါ။ အတူတကွ တရင်းတနှီး နေတဲ့အခါကျတော့မှ ‘တူညီမှု’ မရှိတာတွေ တဖြည်းဖြည်း သိလာကြပြီး တကျက်ကျက်ဖြစ်ကြရတာပါ။

နောက်ခံ ဘဝအခြေခံချင်းက သိပ်မကွာခြားရင်တော့ ‘တူညီမှု’ မရှိတာတွေ သိပ်မကြီးမားနိုင်ဘူးပေါ့။ အဲဒီလို အိမ်ထောင်မျိုးဆိုရင်တော့ ‘သစ္စာရှိမှု’ ‘နားလည်မှုရှိမှု’ ‘လိုက်လျောစိတ်ရှိမှု’ စတဲ့ အချက်တွေကို အခြေခံပြီး လိုတိုးပိုလျှော့ လုပ်ရင်းနဲ့ ချစ်ခင် တွယ်တာစိတ်တွေ

ခိုင်မြဲသထက် ခိုင်မြဲလာပြီး ‘ရာသက်ပန်ရိုးမြေကျ’ သာယာ
ချမ်းမြေ့တဲ့ အိမ်ထောင်ရေး ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ဘဝနောက်ခံ အခြေခံချင်းဟာ တောင်ဝင်ရိုးစွန်းနဲ့
မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းလောက် ခြားနားနေရင်တော့ အကြိုက်
တွေ၊ စရိုက်တွေ၊ ခံယူချက်တွေဟာ ဘယ်လိုမှ ညှိယူလို့
ရနိုင်စရာ မရှိပါဘူး။

ချားလ်မင်းသားနဲ့ ဒိုင်ယာနာမင်းသမီးတို့ဟာ မတူတဲ့
ဘဝနှစ်ခုကို တစ်သားတည်း၊ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်အောင်
‘ညှိ’ ယူဖို့ အစွမ်းကုန် ကြိုးစားခဲ့ကြတာပါ။ သူတို့နှစ်ဦးတွင်
သာမက မယ်တော်ဘုရင်မကြီးနဲ့ ဘွားတော်ဘုရင်မကြီး
အပါအဝင် တော်ဝင် မိသားစုအားလုံးက ဝိုင်းပြီး ကြိုးစား
ပေးခဲ့ကြတာပါ။ ချားလ်မင်းသားကို အိမ်ထောင်ပျက်
တစ်ခုလပ်ဘုရင် ဖြစ်မသွားစေချင်ကြဘူးလေ။

ခွဲခွာနေရရင် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် တမ်းတမ်း
တတများ ဖြစ်လာလေမလားဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ သူတို့
နှစ်ယောက်ဟာ တရားဝင် ကွာရှင်းခြင်း မပြုလုပ်သေးဘဲ
ခွဲခွာနေကြည့်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မရတော့ပါဘူး။
ရေစက်ကုန်ပြီဆိုတာ နှစ်ဦးစလုံး သိလိုက်ကြပါတယ်။
အဲဒီတော့မှ တရားဝင်ကွာရှင်းလိုက်ကြတာပါ။

ချားလ်မင်းသားဟာ တကယ်တော့လူဆိုး တစ်ယောက်
မဟုတ်ပါဘူး။ ညီတော် အင်ဒရူးမင်းသားလို ပေါ့ပျက်ပျက်

တောင် မနေတတ်ပါဘူး။ ‘မ’ မှု ပွေရှုပ်တာမျိုးလည်း မရှိပါဘူး။ ‘ကမီလာ’နဲ့ ဇာတ်လမ်းရှိတာဟာ ပွေရှုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒိုင်ယာနာနဲ့ မတွေ့ခင်ကတည်းက တွေ့ခဲ့ကြတာပါ။ နောက်တော့ ဒိုင်ယာနာနဲ့ စိတ်ညစ်စရာတွေ များသထက်များလာလေတော့ ‘ပခုံးကိုမှီပြီး ရင်ဖွင့်စရာ လူတစ်ယောက်’အဖြစ် ပြန်ပြီး ဆက်ဆံခဲ့တာပါ။

‘ဒိုင်ယာနာ’ဟာလည်း မူလက ပေါ့ပြက်ပြက် လျှပ်ပေါ် လော်လီတဲ့ မိန်းကလေးမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့အတွက် ဟေးလားဝါးလား ပျော်ပျော်ပါးပါး နေနိုင်တဲ့ မိန်းကလေးဖြစ်ပေမယ့် မနေခဲ့ပါဘူး။ မူကြိုကျောင်းဆရာမလေးလုပ်ပြီး ဣန္ဒြေရရ နေခဲ့ရှာတာပါ။

အပိုင်းထဲကို လေးထောင့်တုံးကြီး ဇွတ်အတင်း ရိုက်သွင်းဖို့ကြိုးစားသလို မတူတဲ့ ဘဝနှစ်ခုကို ဇွတ်အတင်း ပေါင်းစည်းဖို့ ကြိုးစားမိတဲ့အတွက် ဘဝပျက်ခဲ့ရရှာသူလေးပါ။

ဘဝချင်းမတူရင် ခံစားချက်ချင်း မတူနိုင်ဘူး။ အမြင်ချင်း မတူနိုင်ဘူး။

ခံစားချက်နဲ့အမြင် မတူရင် ခံယူချက်ချင်း မတူနိုင်ဘူး။ ခံယူချက်ချင်း မတူတဲ့ ဘဝနှစ်ခုကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ပေါင်းစည်းလို့ မရနိုင်ပါဘူး။

တကယ်တော့ ဘဝချင်းမတူရင် ‘အချစ်’ ဆိုတာ ဖြစ်တည်လို့ကို မလာနိုင်ပါဘူးလို့တောင် ကောက်ချက်ချ ရနိုင်လောက်တယ် ထင်ပါတယ်။

အချစ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လူထုဒေါ်ဒေါ်မာ က ‘ထည်လဲ ထည်ချွတ် မလုပ်ရတဲ့ ကိစ္စကြီး’ ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးနဲ့ လူငယ်တွေကို သတိပေးထားတာလေးလည်း ဖတ်ကြည့်ကြပါဦး။

‘ခုခေတ် လူငယ်တွေ အချစ်ဆိုတဲ့စကားကို အသား ပေးလွန်းအားကြီးလာတာ တွေ့ရတယ်။ အချစ်သည် သာလျှင် အရာရာကို ဆုံးဖြတ်ရမယ်လို့လည်းဆိုလာ ကြတယ်။ အဲဒီ အချစ်ဆိုတာဟာ ဘယ်လောက် ကြီးမားခိုင်ခံ့ သန့်ရှင်းလာပါသလဲလို့ စဉ်းစားရင် ကိလေသာ၊ ပေမ၊ တဏှာရာဂ စိတ်နဲ့ အချစ်လား၊ လူနဲ့လူချင်း ထောက်ထောက်ထားထား ငဲ့ငဲ့ညှာညှာ အနစ်နာခံပြီးမှချစ်ရတဲ့အချစ်လားဆိုတာကို မစဉ်းစား ကြဘူး။

လင်နဲ့မယား မတူညီတာရှိလို့ စိတ်သဘောထား ကွဲနေရင် တို့လူမျိုးက အချစ်ဆိုတာကို များပြားတဲ့ ဝိသေသတွေနဲ့ ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ လင်မယားဆိုတာ ကွဲချင်ရင်တောင်မှ ‘တစ်ကြောင်းမထောက် တစ် ကြောင်းထောက်ရသေးတယ်’ စဉ်းစားနော်၊ လွယ်

လွယ် မဆုံးဖြတ်နဲ့လို့ သတိပေးရတယ်။ ‘ဟဲ့ လင် မယား ဆိုတာ တစ်ထုံ မကြင်၊ တစ်ထုံကြင်ရတယ်။ မင်းတို့နှစ်ယောက် တစ်ယောက်အတွက် တစ်ယောက် အနာခံခဲ့တာတွေ မေ့မပစ်နဲ့’ လို့လည်း သတိပေးကြတယ်။

‘ကိုယ့်လင်စုံမယားဖက် မွေးထားတဲ့ သားသမီး ကလေးတွေ လူ့လောကအလယ်မှာ မျက်နှာငယ် အောင် မလုပ်ရဘူး’ လို့လည်း တားမြစ်ရသေးတယ်။

အိမ်ထောင်ရေးကို အလေးအနက်ထားကြတဲ့ လူ့အဆောက်အအုံတွေမှာတော့ **Broken Family** ဆိုတဲ့ အိမ်ထောင်ကွဲတွေ၊ အိမ်ထောင်ပျက်တွေက အလွန်များပြီး အဖေနဲ့ အတူမနေရ၊ အတူမကြီး ပြင်းရ၊ ပထွေးနဲ့နေရတဲ့ ကလေးတွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိကြပြီး ပထွေးက မယားပါသမီးသတ်မှု၊ သမီးက မအေသတ် မှုတို့ဆိုတဲ့ မကြားဝံ့မနာသာ ရာဇဝတ်မှုမျိုးတွေ ကြားနေရတာလည်း ခဏခဏ ဟုတ်လား။

အမေတို့ မြန်မာစကားမှာ ‘အိမ်ထောင်ပျက်တယ်၊ အိမ်ထောင်ကွဲတယ်’ဆိုတာ ကိုယ်တည်ဆောက်ထား တဲ့ လူ့ဘောင်လောကထဲက ကိုယ့်အိမ်ထောင်တစ်ခု တကယ်ပဲ ပျက်စီးပြိုကွဲသွားရတာကို ခေါ်တာပါ။ အဲဒီအဖြစ်ဟာ လူ့အနေနဲ့ မတားဆီးနိုင်တဲ့ သေခြင်း

တရားက နှိပ်စက်မှသာ မလွဲမရှောင်သာလို့ ဖြစ်ရတာမျိုး ဖြစ်ပါစေ။ လူ့အနေနဲ့ ရှောင်နိုင် လွှဲနိုင်တာကို ရှောင်လွှဲရတယ်။ ကိုယ့်မှာက ကိုယ့်လင်မယားကို အမှီပြုပြီး ဖြစ်ပွားလာတဲ့ သားသမီး၊ လူသားလေးတွေ ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား။ မိစုံဖစုံရှိရဲ့နဲ့ စုံစုံညီညီ အတူမနေရတဲ့ သားသမီးများရဲ့ဘဝကို လေးလေးနက်နက် ဘာမှ မစဉ်းစားဘဲ လုပ်ချင်ရာ မလုပ်ရဘူး။ လူမပြောထားနဲ့ ငှက်တောင်မှ ဥမကွဲ သိုက်မပျက် ရှိရအောင် ကြိုးစားရတယ် မဟုတ်လား။

ခုခေတ်မှာ လူငယ်တွေ အိမ်ထောင်ရေးကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် စဉ်းစား၊ ခေတ္တခဏပေါ်ပေါက်လာတဲ့ စိတ်အလိုကို သတိနဲ့ မထိန်းဘဲ လုပ်ချင်ရာလုပ်ပြီး တော့ ကွဲကြပြဲကြ၊ နောက်အိုးနောက်အိမ် လွယ်လွယ် ပြုကြနဲ့ သူများနိုင်ငံတွေက အကျင့်ကို ဟုတ်နိုးနိုး ကောင်းနိုးနိုး လုပ်နေကြတာ အလွန်ပေါများနေပါတယ်။ တို့ လူ့အဆောက်အအုံက ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာတွေကို အတူမယူရပါဘူး။

ပြီးတော့ တို့က ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေလေ။ အဲဒီတော့ သေခြင်းတရားဆိုတာကို အစဉ် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ရတာပါ။ အသက်အရွယ်ကြီးလာရင် ကြီးတာနဲ့အမျှ အဲဒီ သတိက ရှိရတယ်။ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေ

ကိုလည်း အသက်ကြီးလာရင် ကြီးတာနဲ့အမျှ လျော့ရတယ်။ အသက်ကကြီးလာပါရဲ့။ အဲဒီ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေကို မလျော့ပေါ့ဘူးဆိုရင် ‘အသက်ကြီးပေမယ့် ရာဂမီးကို မငြိမ်းသတ်ဘူး၊ စိတ်ကို မထိန်းသိမ်းပဲကိုး’ လို့ အပြစ်တင်တယ်။ ကွယ်ရာမှာ ‘ရာဂအိုးကြီး၊ သေခါနီးပြီ၊ ရိက္ခာယူတုန်း’လို့ ကဲ့ရဲ့သင်္ဂြိုဟ် စကားတင်ဆိုတယ်။ ဒါဟာ တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပုံစံပဲ။

ပြီးတော့ အချစ် အချစ်ဆိုပြီး သူ့အိုး သူ့အိမ်မှန်း မသိ မဆင်မခြင် ငြိကြ၊ စွန်းကြ၊ ဖြစ်ကြ၊ ပျက်ကြ တာတွေလည်း ရှိသေးတယ်။ လူတစ်ယောက် ငါးပါး သီလလောက်မှ မမြဲဘူး၊ သူတစ်ပါးအိမ်ရာကို ပြစ်မှား ဖျက်ဆီးတယ်။ အဲဒါ လူ့ကျင့်ဝတ်က သွေဖည်မှုကြီးပဲဆိုပြီး တို့လူ့ဘောင်က ခွင့်မပြုဘူး။

ဒီကိစ္စမှာ မိန်းကလေးကို ပိုပြီးတောင် အပြစ်ဆိုပါသေးတယ်။ သူများအိမ်ထောင်ကို ဖျက်ဆီးသူအဖြစ်နဲ့ လူ့လောကက အကြီးအကျယ် ရှုတ်ချတယ်။ ယောက်ျားကိုတော့ လူယုတ်မာအနေနဲ့ အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ အပေါင်းအသင်းတောင် မလုပ်လိုဘူး။ အဲဒါလောက် ပြစ်မှုကြီးပါတယ်။

လူဆိုတာ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ နေကြရတာလေ။
 အဖွဲ့အစည်းကခွင့်မပြုတာကို ရှောင်ကြရမှာပဲ။ ဒီလို
 လူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးက အိမ်ထောင်ရေး စည်းမရှိ
 ကမ်းမရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးထက် အများကြီး
 ယဉ်ကျေး အထက်တန်းကျပါတယ်။

အမေတို့ လူ့အဆောက်အုံကို ဆက်လက်
 ထိန်းသိမ်းဖို့ ကြိုးစားကြပါ။

အခန်း ၉

ပညာနဲ့ ဉာဏ်ရည်တူမှု

ဘဝချင်းမတူရင် အချစ်ဆိုတာ ဖြစ်တည်မလာနိုင်ဘူးလို့ ရေးခဲ့ပါတယ်။ ခိုင်မြဲတဲ့ အချစ်ဖြစ်ဖို့အတွက် ဘဝချင်း တူဖို့ဟာ အများကြီး အရေးကြီးပါတယ်။

ဘဝချင်းတူလို့ အချစ်ဆိုတာ ဖြစ်တည်လာခဲ့ပြီးရင် တောင်မှ ခိုင်မြဲပြီး သာယာအေးချမ်းတဲ့ အိမ်ထောင်တစ်ခု ဖြစ်ပြီလို့ ပြောလို့မရနိုင်ပါဘူး။ ‘ငါ’ဆိုတဲ့ အတ္တအမောက် ကလေး ထွက်ပြုလာတဲ့ တစ်ချက်တစ်ချက်ကလေးမှ ကတောက်ကဆ ဖြစ်တတ်တာမျိုးတွေ ရှိတတ်ပါသေး တယ်။

ဘဝနောက်ခံအခြေခံချင်းတူညီတာကြောင့် အချစ်နဲ့ တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့အိမ်ထောင်တွေမှာတောင် ကြီးမားတဲ့ ပဋိပက္ခဖြစ်မှုတွေကို လေ့လာကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့

ခိုင်မြဲပြီး သာယာအေးချမ်းတဲ့ အိမ်ထောင်တစ်ခု ဖြစ်လာ
ဖို့အတွက် ဘဝချင်းတူညီဖို့အပြင် ပညာနဲ့ဉာဏ်ရည်အဆင့်
တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး သိပ်ပြီး မကွာခြားဖို့ဆိုတဲ့အချက်လည်း
အရေးကြီးတဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်လာပါလားလို့ ယူဆမိပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ မိတ်ဆွေ သတင်းစာသမားတစ်ဦး
ပြောပြတဲ့ သူ့ကိုယ်တွေ့ အကြောင်းအရာလေးတစ်ခုကို
နမူနာထားပြောချင်ပါတယ်။ မိတ်ဆွေ သတင်းစာသမား
ခပ်ငယ်ငယ် အိမ်ထောင်ကျစမှာ သူ့ဘကြီး ပါမောက္ခကြီး
တစ်ယောက် အိမ်မှာ ခေတ္တနေခဲ့ပါတယ်။ သူ့ဘကြီး
ပါမောက္ခကြီးက အသက် ၇၀ ကျော်နေပါပြီ။ ပင်စင်
လည်း ယူပြီးပါပြီ။ သားသမီးမထွန်းကားတဲ့အတွက်
ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်တည်း ဇနီးရဲ့ဆွေမျိုးနီးစပ်
အိမ်ထောင်ထိန်း အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်နဲ့ အတူ
အေးအေးချမ်းချမ်း နေကြပါသတဲ့။

ဘကြီး ပါမောက္ခကြီးရော ဇနီးဖြစ်တဲ့သူဒေါ်ကြီးကပါ
မိတ်ဆွေ သတင်းစာသမားကို သိပ်ချစ်တယ်လို့ ဆိုပါ
တယ်။ အိမ်ထောင်ပြုပြုချင်း သူတို့အိမ်မှာ ခေတ္တ လာနေ
စေပါတယ်။ မိတ်ဆွေက မနေချင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
မိတ်ဆွေက သတင်းစာသမားမို့ ညညဆိုရင် နာရီပြန်
တစ်ချက်ကျော် နှစ်ချက်နီးပါးရှိမှ သတင်းစာတိုက်က
ပြန်ပြန်ရောက်တတ်တာဆိုတော့ မိန်းကလေး အဖော်မဲ့ပြီး

အားငယ်နေလိမ့်မယ်။ နောင်ကျင့်သားရသွားမှ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် နေကြ၊ ခုချက်ချင်းတော့ တို့ဆီမှာလာနေလို့ ပြောတာကို မငြင်းရဲတာနဲ့ တစ်လလောက်သွားနေကြ ပါတယ်။

အဲဒီ တစ်လလောက်အတွင်းမှာ လင်မယား ငါးကြိမ် လောက် အကြီးအကျယ် ရန်ဖြစ်ကြသတဲ့။ နောက်ဆုံး အကြိမ်မှာတော့ မိန်းမလုပ်သူက အထုပ်အပိုးပြင်ပြီး ဆင်းသွားမယ်လုပ်တဲ့အထိ ဖြစ်ပါသတဲ့။

အဲဒီလို တကျက်ကျက်နဲ့ ရန်ဖြစ်တာဟာ ညားခါစ လူငယ်လင်မယားလို့ မထင်ပါနဲ့။ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော် ပေါင်းသင်းလာတဲ့ ဘကြီးနဲ့ ဒေါ်ကြီး လင်မယား ဖြစ်ပါတယ်။ ခပ်စောစောအကြိမ်တွေတုန်းကတော့ လူကြီး တွေကြား ဝင်ပါရမှာခက်တာနဲ့ မသိလိုက်မသိဘာသာ နေလိုက်ကြပါတယ်။ နောက်ဆုံး အကြိမ်ကျတော့ ဒေါ်ကြီးက တကယ်ကို အထုပ်အပိုးပြင်ပြီး မန္တလေးပြန် တော့မယ်လုပ်တော့ ဘကြီးကိုယ်တိုင် ‘မင့် ဒေါ်ကြီး မန္တလေးပြန်တော့မလို့တဲ့၊ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲသွားမေး လိုက်ဦး’ လို့ ပြောတဲ့အတွက် ဝင်ပါရပါတော့တယ်။

ပြဿနာက ဘာရယ်ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဟုတ်ပါ ဘူး။ ကလေးစကားပြောရရင် အသက် ၇၀ ကျော် ပါမောက္ခကြီး အလည်ကျူးတဲ့ကိစ္စလို့ ဆိုရပါတော့မယ်။

ပါမောက္ခကြီးက အငြိမ်းစားယူပြီး ဖြစ်ပေမယ့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဟိုအဖွဲ့၊ ဒီအဖွဲ့တွေ တော်တော်များများ မှာ ဆက်ပြီးပါနေရပါသေးတယ်။ ညနေခင်းတွေမှာလည်း ပါမောက္ခကြီးရဲ့ ပညာဂုဏ်သတင်း ကျော်စောခြင်းကြောင့် ဟိုသံရုံး၊ ဒီသံရုံးတွေက ဖိတ်ကြားကြတဲ့ ဧည့်ခံပွဲတွေ လည်ပြီး တက်နေရတာနဲ့ အားတဲ့နေ့ရယ်လို့ မရှိသလောက် ပါပဲ။ အဲဒီမှာတွင် အဒေါ်ကြီးက စိတ်ထဲ မကျေမနပ် ဖြစ်လာပါတယ်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ အပြင်မထွက်တဲ့ နေ့ရယ်လို့ မရှိ။ ထွက်တိုင်းလည်း ဒေါ်ကြီးကို မခေါ်ဘဲ တစ်ယောက်တည်းသွားနေတော့ ဒေါ်ကြီးကို လူရာမသွင်း ချင်တာပဲလို့ စိတ်ခုလာပါတယ်။

အဲဒီ ဒေါ်ကြီး စိတ်ခုတဲ့အကြောင်းတွေကို ဖြေဖို့ အတွက် ဘကြီးကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြတော့ သူ အပြင်သွားသွားနေတာက ဆွေမျိုးသားချင်း အိမ်တွေ လျှောက်လည်တာမဟုတ်ဘူး။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေး ပွဲတို့၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲတို့၊ နိုင်ငံခြားက ရောက်လာတဲ့ တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခတွေနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့တို့ဆိုတာမျိုးတွေ ဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ ဒီလိုနေရာမျိုးတွေ ဒေါ်ကြီး ခေါ်သွားလို့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေကို ပါမောက္ခ ကြီးက ရှင်းပြပါတယ်။

ဒီအကြောင်းတွေ ဒေါ်ကြီးကို ပြန်ရှင်းပြတော့လည်း
ဒေါ်ကြီးက လက်မခံပါဘူး။

‘မင်းဘကြီးက ရန်ကုန်ကိုရောက်ကတည်းက အချိုး
တွေပြောင်းနေတာ၊ မန္တလေးနေတုန်းက ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး’
လို့ ပြန်ပြောပါသတဲ့။

ပါမောက္ခကြီးဟာ မန္တလေးမှာပဲ နှစ်ပေါင်း ၃၀
လောက်နေပြီး တက္ကသိုလ်ဆရာ လုပ်လာခဲ့တာပါ။
မန္တလေးမှာတုန်းကတော့ ကျောင်းမှာ စာသင်လို့ပြီးတာနဲ့
အိမ်ပြန်ရောက်၊ ညနေခင်းတွေမှာ တပည့်တပန်းတွေက
လာပြီး မေးမြန်းဆွေးနွေးတာတွေကို ပက်လက်ကုလားထိုင်
ကြီးပေါ်ထိုင်ပြီး အညောင်းဖြေရင်း ရှင်းလင်းဆွေးနွေးပြ၊
အဲဒီအခါမှာ ဒေါ်ကြီးက ဘေးနားကထိုင်ပြီး လက်ဖက်
ရည်ပွဲ၊ အချိုအချဉ်ပွဲနဲ့ တပည့်တွေကို ကျွေးမွေးဧည့်ခံရင်း
ကြည်နူးနေတာပေါ့။

ရန်ကုန်ရောက်တော့ ဟိုအဖွဲ့ ဒီအဖွဲ့တွေကလည်း
မန္တလေးလိုမဟုတ်၊ အများသား။ ကိုယ်လို အငြိမ်းစား
ပါမောက္ခတွေကလည်း နည်းတာမဟုတ်ဆိုတော့ တွေ့ဆုံ
ဆွေးနွေးစရာတွေဟာ အမြဲတမ်းရှိနေတတ်တယ်။ အငြိမ်းစား
ယူပြီးမှ ထပ်တိုးလာတဲ့တာဝန်တစ်ခုကတော့ သံရုံးဧည့်ခံပွဲ
တွေ တက်ရတာဖြစ်တယ်။ ဖိတ်လာတာကို မသွားရင်
ရိုင်းရာကျမယ်လေဆိုပြီး သွား သွား ပေးနေရတယ်။

အဲဒီလို သွားတာလာတာတွေ များလာတာကို ဒေါ်ကြီးက မကျေနပ်ဘူး။ သူ့ကို လူရာမသွင်းချင်လို့ ဖြစ်တယ်ဆိုတာပဲ စိတ်ထဲမှာ စွဲနေတယ်။ နောက်ဆုံးကျ တော့ နေ့ကြီးရက်ကြီးတွေမှာ ကျင်းပတဲ့ နိုင်ငံအကြီးအကဲ ရဲ့ ဧည့်ခံပွဲတိုင်းကို ဒေါ်ကြီးကို အမြဲတမ်းခေါ်ပြီး သွား တာပဲ မဟုတ်လားလို့ ပြောမှ စိတ်ပြေပြီး အထုပ်အပိုး တွေ ပြန်ဖြေလိုက်ပါတော့တယ်။

မိတ်ဆွေသတင်းစာသမားပြောပြတဲ့ အဖြစ်ကလေး ကို အသေအချာ စဉ်းစားကြည့်တော့ ဘကြီးပါမောက္ခနဲ့ ဒေါ်ကြီးတို့ဟာ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော် ခိုင်မြဲအောင် အိမ်ထောင်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ခဲ့နိုင်တာ ဆိုတော့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ကြီးမားကြမယ်ဆိုတာ သံသယရှိစရာ မလိုတော့ပါဘူး။ ဘကြီးရော ဒေါ်ကြီးရော ကျေးလက်က မြေပိုင်ရှင် ကြေးရတတ် အသိုင်းအဝိုင်းမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာခဲ့ကြတာပါ။ ဇာတိအားဖြင့် ဆိုရင်လဲ တစ်နယ်တည်းသားတွေပါ။ နှစ်ဦးအကြားမှာ ခြားနားတဲ့ အချက်ကတော့ ဒေါ်ကြီးက ငယ်စဉ်က ဘုန်းကြီးကျောင်း မှာ သင်ခဲ့ရတဲ့ သေစာရှင်စာလေးလောက်သာ တတ်ရှာတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။

ဘကြီးက ပါမောက္ခကြီးတစ်ယောက်ပါ။ အလုပ်လုပ် နေတုန်းကတော့ လုပ်စရာအလုပ်တွေက အမြဲတမ်းများနေ

တတ်တော့ ကိစ္စမရှိဘူး။ ပင်စင်ယူပြီးတဲ့အခါကျတော့
 နေ့စဉ်မှန်မှန် အလုပ်သွားနေရတာမျိုး မရှိတော့ဘူး။
 အဲဒီတော့ အချိန်တွေများကြီး အားလပ်နေတယ်။
 အားလပ်နေတော့ စကားပြောချင်တယ်။ တိုင်းတို့၊ နယူးဝိမ်
 တို့မှာပါတဲ့ ကမ္ဘာ့အရေးကိစ္စတွေကို ဆွေးနွေးချင်တယ်။
 ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအကြောင်းတို့၊ ဝိပဿနာအကြောင်းတို့ကို
 ဆွေးနွေးချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အသုံးလုံးကျေရုံသာသာရှိတဲ့
 ဒေါ်ကြီးနဲ့ မင်ဒဲလားနဲ့ ဒီကလပ်အကြောင်းတို့၊ အီရတ်
 နိုင်ငံကို ရေနံမရောင်းရဘူးလို့ ပိတ်ထားချက်ဟာ ‘တရား
 မတရား’ တို့ ဆိုတာမျိုးတွေ ဘယ်လိုလုပ်ဆွေးနွေးလို့
 ရမှာလဲ။ ဒီတော့ ဘကြီးက ဆွေးနွေးဖက်တွေရှာပြီး
 ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြရတယ်လေ။

ဘကြီးဟာ ပါမောက္ခကြီး ဖြစ်ခဲ့လေတော့ ဆွေးနွေး
 ဖက်တွေက အများသား။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာတွေ ဆွေးနွေး
 ကြတဲ့ တက္ကသိုလ်က ဆရာတွေနဲ့ တပည့်တပန်းတွေ၊
 ကမ္ဘာ့အရေး ဆွေးနွေးဖက် ပင်စင်စားကြီးတွေ၊ ဗုဒ္ဓ
 အဘိဓမ္မာ ဆွေးနွေးကြတဲ့ ဓမ္မ မိတ်ဆွေတွေ၊ ပြီးတော့
 မနက်လေးနာရီ ထပြီး လမ်းလျှောက်ကြတဲ့ လမ်းလျှောက်
 မိတ်ဆွေတွေ။

အဲဒီလို ဆွေးနွေးစရာတွေ ဆွေးနွေးဖက်တွေများလာ
 လေလေ၊ အိမ်မှာ စကားနည်းလာလေလေ ဖြစ်သွားတယ်။

အိမ်မှာနေတဲ့အခါကျတော့ ပါမောက္ခကြီးက အကိုးအကား စာအုပ်တွေရှာဖတ်၊ ဖတ်ပြီးတာတွေ ပြန်ပြီး ဝေဖန်ပိုင်းခြား စတာတွေနဲ့ အလုပ်များနေတော့ တခြားဟာတွေ သိပ်စဉ်းစား မနေဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒီတော့ စကားလည်း သိပ်မပြောဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒီလို စကားနည်းသွာတာကို ဒေါ်ကြီးက သူ့ကို လူရာမသွင်းချင်လို့ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆသွားတာ ဖြစ်တယ်။

တကယ်လို့သာ ဒေါ်ကြီးဟာ ဘကြီးလို ပါမောက္ခကြီး မဖြစ်ရင်တောင်မှ ကထိကတစ်ယောက်၊ လက်ထောက် ကထိကတစ်ယောက် ဒါမှမဟုတ် ဆရာဝန်တစ်ယောက်၊ ရှေ့နေတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ရင် ဘကြီးအနေနဲ့ အိမ်မှာတွင် ဆွေးနွေးဖက်ရှိနေပြီဆိုတော့ ဒီပြဿနာပေါ်လာမှာကို မဟုတ်ပါဘူး။

ချစ်သူဘဝမှာတော့ ဒီအချက်ဟာ သိပ်အရေးမကြီး ပါဘူး။ အိမ်ထောင်သည် ဘဝရောက်ရင်တော့ သိပ်အရေး ကြီးသွားပါပြီ။ အိမ်ထောင်ဖက်နှစ်ဦးဟာ အမြဲတမ်း တိုင်ပင်နှိုးနှော ဆွေးနွေးပြောဆိုနေဖို့ လိုပါတယ်။

ပညာနဲ့ဉာဏ်ရည်အဆင့်က သိပ်ကွာခြားလွန်းရင် ဆွေကိစ္စ၊ မျိုးကိစ္စ၊ စားရေးသောက်ရေးကိစ္စ စတဲ့ ကိစ္စ မျိုးကလွဲပြီး တခြား ဘာဆွေးနွေးစရာ ရှိတော့မှာလဲ။ အဲဒီအခါကျတော့ ဘကြီးပါမောက္ခကြီးနဲ့ ဒေါ်ကြီးတို့လို

အိမ်ထောင်သက် ၅၀ ကျော်၊ အသက်အရွယ် ၇၀ ကျော်
တွေ ဖြစ်နေတဲ့အထိ တကျက်ကျက် အဖြစ်ကလေးတွေ
ရှိနေဦးမှာ သေချာပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ခိုင်မြဲပြီးအေးချမ်းသာယာတဲ့ အိမ်ထောင်
တစ်ခု ဖြစ်ဖို့အတွက် ‘ဘဝချင်းတူဖို့’ အရေးကြီးသလို
‘ပညာနဲ့ဉာဏ်ရည်အဆင့်’ အလွန်အမင်းကြီး မကွာခြား
စေဖို့ ဆိုတဲ့ အချက်ဟာလည်း အင်မတန်ကို အရေးကြီး
လှပါတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။

အခန်း ၁၀

ရိုသေလေးစားမှုဟာ အချစ်ရဲ့ ဝိညာဉ်

‘ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု ကြီးမားလေလေ ရိုသေလေးစားမှု လျော့နည်းလေလေ’ဆိုတဲ့ ဆိုရိုးစကားတစ်ခု ရှိပါတယ်။ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း မဆိုထားနဲ့ ဆရာနဲ့ တပည့်ဖြစ်တာတောင်မှ လက်ပွန်းတတီး ရင်းရင်းနှီးနှီး ဖြစ်သွားတာနဲ့ ရိုသေလေးစားမှုဆိုတာ အနည်းနဲ့အများ လျော့ပါးသွားတတ်ပါတယ်။

သွေးမတော်သားမစပ် သူစိမ်းပြင်ပြင် လူနှစ်ယောက် ချစ်သူရည်းစားရယ်၊ အိမ်ထောင်ဖက်ရယ်လို့ ဖြစ်သွားကြ ပြီးတဲ့နောက်မှာ တကျက်ကျက် ကလေးတွေကနေပြီး တကျက်ကျက်ကြီးတွေအဖြစ် ရောက်ရှိ သွားကြရတဲ့ အကြောင်းတွေထဲမှာ အဓိကနေရာကပါတဲ့ အချက်တစ်ခု

ကတော့ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး ‘ရိုသေလေးစားမှု’ လျော့ပါး ကျဆင်းသွားခြင်းဆိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ချစ်သူရည်းစားဘဝမှာတော့ တစ်ဦးကို တစ်ဦး ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြမယ်၊ သစ္စာ စောင့်သိကြမယ်ဆိုရင် လုံလောက်နေပါပြီ။ အိမ်ထောင်သည်အဖြစ် ရောက်သွားတဲ့ အခါကျရင်တော့ ချစ်တာတစ်ခုတည်းနဲ့ မလုံလောက် တော့ပါဘူး။ တစ်ဦးကို တစ်ဦး ‘ရိုသေလေးစားမှု’ ရှိဖို့ ဆိုတာပါ လိုအပ်လာပါတယ်။ ‘ချစ်တယ်’ ဆိုတာထက် တောင် ပိုပြီး အရေးပါတယ်။ ပိုပြီး လိုအပ်တယ်လို့ ယူဆချင်ပါတယ်။

ရိုသေလေးစားမှုဆိုတာ အိပ်ရာဝင်တိုင်း မိန်းမက ယောက်ျားကို ကန်တော့ပြီး အိပ်ရတယ်ဆိုတဲ့ ရိုသေခြင်း မျိုးကို ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါဘူး။

တစ်ဦးရဲ့အလုပ်ကို တစ်ဦးက ရိုသေလေးစားခြင်း၊
တစ်ဦးရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို တစ်ဦးက ရိုသေလေးစားခြင်း၊
တစ်ဦးရဲ့ သိက္ခာကို တစ်ဦးက ရိုသေလေးစားခြင်း
စတဲ့ အရာတွေကို ပြောတာပါ။

ချစ်သူရည်းစားဘဝမှာတုန်းကတော့ တစ်ယောက် အကြောင်း တစ်ယောက် နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် မသိနိုင် ကြပါဘူး။ အချစ်ဆိုတဲ့ တိမ်သလ္လက ဖုံးအုပ်နေတာရယ်။

ဟန်ဆောင်မှုဆိုတာက ဖုံးအုပ်နေတာရယ်ကြောင့် အပြင် ပန်းက မြင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ချို့ယွင်းချက် အပြစ်အနာအဆာ မျိုးလေးတွေကို မမြင်နိုင် မသိနိုင်ပါဘူး။ မြင်ရင် သိရင် တောင်မှ ‘ချစ်စိတ်’ ကြောင့် မမြင်ယောင် မသိယောင် ပြုနေလေ့ရှိပါတယ်။

အိမ်ထောင်သည်ဘဝမှာ လကလေးညောင်းလာတာနဲ့ အမျှ တစ်ယောက်အကြောင်းတစ်ယောက် ပိုပို သိလာကြ ရပါတယ်။ ဟန်ဆောင်မှုဆိုတာ ကြာကြာလုပ်ထားလို့ ရတာမဟုတ်ဘူးလေ။ နှစ်ယောက်အတူ နေတဲ့အခါ ကျတော့ တစ်ဦးရဲ့စိတ်ဓာတ်၊ တစ်ဦးရဲ့ စရိုက်၊ တစ်ဦးရဲ့ ဉာဉ်၊ တစ်ဦးရဲ့သီလ၊ တစ်ဦးရဲ့သိက္ခာ စတာတွေကို ပင်ကိုသဘာဝအတိုင်း မြင်လာသိလာကြရပါတော့တယ်။ အဲဒီလို သိလာ မြင်လာတဲ့အခါကျမှ အစကထက်ပိုပြီး ကိုယ့်ရဲ့ချစ်သူအိမ်ထောင်ဖက်ကို ပိုရိုသေလေးစားသွားရ တာမျိုးတွေ ရှိသလို နဂိုက ရှိနေတဲ့ ရိုသေလေးစားမှုလေး လုံးလုံး ကွယ်ပျောက်သွားရတာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။

အစကထက်ပိုပြီး ရိုသေလေးစားမှု တိုးပွားသွားရတဲ့ အိမ်ထောင်မျိုးကတော့ ထာဝရခိုင်မြဲပြီး သာယာချမ်းမြေ့တဲ့ အိမ်ထောင်တစ်ခုဖြစ်လာမှာ မလွဲပါဘူး။ အရိုးမြေကျ ဘဝအထိ ကိုယ့်ရဲ့အိမ်ထောင်ဖက်အပေါ်ကို ရိုသေ

လေးစားမှု ခိုင်မြဲနေတဲ့ အိမ်ထောင်မျိုးကတော့ ရှားတော့ ရှားပါတယ်။

အများစုကတော့ အိမ်ထောက်သက်ကလေး ရင့်လာ လေ တစ်ယောက်အပေါ်တစ်ယောက် အထင်အမြင် သေးစရာတွေများလာလေ ဖြစ်ပါတယ်။ အထင်အမြင် သေးလာတော့ တစ်ယောက်အပေါ်တစ်ယောက် သည်းခံ စိတ်တွေ လျော့ပါးလာပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူတစ်ပြန် ငါ တစ်ကျော့ အလျော့မပေးတမ်းတွေဖြစ်လာပြီး အိမ်ထောင် သာယာရေး ပျက်ပြားသွားကြရပါတော့တယ်။

စာရေးဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ ရေးလက်စ စာရွက်ထပ် ကြီးကို မိန်းမလုပ်သူက ဆန်ဝယ်စရာမရှိလို့ ပိဿာချိန်နဲ့ ရောင်းပစ်လိုက်တယ်ဆိုတဲ့ ကာတွန်းမျိုး ကာတွန်းဆရာ တွေ ရေးဆွဲတတ်ကြပါတယ်။ စာပြောင်တွေ သရော်စာတွေ မှာလည်း ရေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ခင်ပွန်းလုပ်သူရဲ့ အလုပ်အပေါ်ဇနီးဖြစ်သူက ရိုသေလေးစားမှု မရှိတော့တာ ကို ပြနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ခင်ပွန်းရဲ့ အလုပ်အပေါ်မှာ ဇနီးဖြစ်သူက လေးစားမှု မရှိတော့ဘူးဆိုတာနဲ့ ပြဿနာ တွေ တစ်သီတစ်တန်းကြီး လိုက်လာတော့မှာ သေချာပါ တယ်။ ဒီပြဿနာမျိုးကို မြန်မာစာရေးဆရာထဲမှာ အများဆုံး ရေးခဲ့သူကတော့ ဆရာကြီးဦးရန်အောင် ဖြစ်ပါ

တယ်။ ဆရာကြီးဦးရန်အောင်ရေးခဲ့တဲ့ စာတွေထဲမှာ သူ့အိမ်ထောင်ရေး ကံမကောင်းခဲ့တာတွေ ရေးပြရင်းနဲ့ သူ့အိမ်ထောင်ဖက်က သူ့ အလုပ်အပေါ် ရိုသေ လေးစားမှု မရှိပုံတွေကို အမျိုးမျိုး ရေးပြသွားခဲ့ပါတယ်။

အိမ်ထောက်ဖက်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ သိက္ခာကို ရိုသေ လေးစားနိုင်မှု ရှိဖို့ဆိုတဲ့ အချက်အလက်ကလည်း ခိုင်မြဲ သာယာတဲ့ အိမ်ထောင်တစ်ခု ရာသက်ပန် ခိုင်ခဲ့တဲ့ အချစ်တစ်ခုဖြစ်ဖို့အတွက် အများကြီး အရေးပါတဲ့နေရာမှာ ရှိပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်နဲ့သိက္ခာကို လေးစားရင်းစွဲရှိနေပြီ ဆိုရင် ဘဝခရီးတစ်လျှောက်မှာ တွေ့ရမြဲဖြစ်တဲ့ အပြစ် အနာအဆာလေးတွေကို သည်းခံခွင့်လွှတ်နိုင်ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်နဲ့ သိက္ခာကို လေးစားမှု ပျက်ပြားသွားခဲ့ပြီ ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်အကြိုက်ကို ဘယ်လောက်ပဲ ဆောင်နေ စေကာမူ ကျေနပ်ကြည်နူးနိုင်တော့မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

စိတ်ဓာတ်နဲ့ သိက္ခာကို ရိုသေလေးစားမှုအကြောင်း နဲ့ပတ်သက်ပြီး သတင်းစာဆရာကြီး ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ် မောင်နဲ့ စာရေးဆရာမကြီး ဂျာနယ်ကျော် မမလေးတို့ရဲ့ အကြောင်းကလေးကို ဖောက်သည်ချချင်ပါတယ်။ ဂျာနယ် ကျော် ဦးချစ်မောင်ဟာ စိတ်ဓာတ် အဆင့်အတန်း အင်မတန်မြင့်မားပြီး စာနာစိတ် ကြီးမားလှသူဖြစ်ပါတယ်။

အလွန်လည်း ရှက်တယ်၊ အားနာတတ်ပါတယ်။ ဆရာရဲ့ စိတ်ဓာတ်၊ အဆင့်အတန်းမြင့်မားပုံများ ကိုယ့်အိတ်ထဲကို ခါးပိုက်နှိုက်နေတာကို သိနေတာတောင် မသိချင်ယောင် ဆောင်ပြီး တစ်ဖက်လှည့်ပေးလိုက်တယ် ဆိုတာမျိုးပါ။ ဒီအဖြစ်အပျက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး စာရေးဆရာမကြီး ဂျာနယ် ကျော် မမလေးက သူရေးခဲ့တဲ့ ‘သူလိုလူ’ စာအုပ်မှာ

‘တစ်နေ့တွင် ညနေဘက် ရေကျော်မှအပြန် လမ်းလျှောက်၍ လာကြသည်။ မိုးအုံ့နေ၍ ရန်ကုန် ဂေဇက် သတင်းစာတိုက်ရှေ့၌ ခေတ္တရပ်ပြီး လန်ခြား စောင့်ခေါ်နေစဉ် အမှတ်ရ၍ သူပြန်ပြောခဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်ကလေး တစ်ခုမှာလည်း သူ့ အကြောင်း ကို စဉ်းစားမိတိုင်း မမေ့ပျောက်နိုင်သည့် အဖြစ် အပျက်ကလေးတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

‘ဤလမ်းရှေ့မှ နှင်းပန်းလမ်း သူ့အိမ်ရှိရာသို့ ဖြတ်ပြန်လာစဉ် မိုးတွေသည်းနေ၍ လူတစ်ယောက် သူထီးအောက်ကို ဝင်ခိုလာသဖြင့် သူလည်း ထိုသူမစို အောင် ထီးကို ထိုသူဘက်သို့ ညွှတ်၍ မိုးပေးလာ ခဲ့သည်။ ဤသို့လာကြရာ မိုးကြီးသည်းရွာလာသဖြင့် နှစ်ယောက်စလုံးစိုကုန်မည်ဖြစ်၍ ရန်ကုန် ဂေဇက် သတင်းစာတိုင်အောက်သို့ မိုးဝင်ခိုကြသည်။ ထို

အချိန်တွင် သူ့အိတ်ထဲမှ ပိုက်ဆံအိတ်ကို သူ့ထီးရိပ်
 ဝင်ခိုလာသူက တဖြည်းဖြည်း ဆွဲထုတ်ယူနေသည်ကို
 သူ သိသော်လည်း သူ သိသည်ကို ထိုသူ မမြင်အောင်
 တစ်ဖက်သို့ ငေးပေးလိုက်ရကြောင်းနှင့် ပိုက်ဆံ
 တစ်ကျပ်နှင့် ငါးပဲရသွားကြောင်း ပြောပြ၍ ‘သူ့ကို
 ဘယ်သူ စော်ကား စော်ကား သူ ခံတော့မှာလား’
 ဟု ကြားရသည်ကို ဝမ်းမသာမိဘဲ စိတ် အနှောင့်အယှက်
 ဖြစ်လာမိကာ ရှေ့ရေးကို တွေးလျက် အမျိုးမျိုး
 ပူပန်သွားသည်’

သူနှင့် အလွန်ရင်းနှီးသော ချစ်ဆွေကြီး ပန်းချီကျော်
 ဦးအုန်းလွင်က တစ်နေ့တွင် သူ့အကြောင်းကို သူမရှိခိုက်
 ကျွန်မကို ပြောပြသည်။

‘ဒီလူကတော့ ကျွန်တော်တစ်ခါ ဆွဲတောင်ထိုးချင်
 တဲ့စိတ် ဖြစ်မိတယ်။ ဒီတုန်းက သူတို့ နှင်းပန်းလမ်းမှာ
 နေတယ်၊ တချို့လဲအလုပ်ရှိတယ်၊ တချို့လဲ အလုပ်
 မရှိကြဘူး၊ သူ့လခကိုမှီပြီး သူ့အိမ်မှာလာစားနေတဲ့
 လူတွေများတယ်။ သူ့အလုပ်တိုက်က ပြန်တဲ့အချိန်က
 ည နှစ်ချက် သုံးချက်မှ ပြန်တယ်။ ကျွန်တော်လဲ
 သူ့ အိမ်မှာနေတယ်။ တစ်ညတော့ သူပြန်လာတယ်။
 အိမ်တံခါးကို သူလာရင် တန်းဝင်လာနိုင်အောင်

စေ့ရုံစေ့ထား နေကျပဲ။ သူဘာလုပ်လဲ သိရဲ့လား။
 ဖြည်းဖြည်းလေးဗျ၊ တံခါးကို အသာတွန်းပြီး အသံ
 မကြားအောင် သူဝင်လာတယ်။ ကျွန်တော်လဲ အိပ်ရာ
 ကနေကြည့်နေတယ်။ သူ့လက်ထဲမှာ မုန့်လေပွေတွေ
 ပါလာတယ်။ ပုံပန်းကတော့ အားလုံးစားဖို့ သူ
 ဝယ်လာခဲ့တာပဲ။ နောက် ဒီလူ ဘယ်ပျောက်ပါလိမ့်လို့
 သိလဲသိချင်တာနဲ့ အပြင်လဲထွက်ချင်တာနဲ့ ထတော့
 လားလား သူက နောက်ဖေးဘက်မှာ မုန့်လေပွေတွေ
 ထိုင်စားနေတယ်။ ကျုပ်က ‘ခင်ဗျား ဘယ်နှယ်
 ဒီနောက်ဖေးမှာ လာစားနေသလဲ၊ အိမ်ထဲမှာ ဘာလို့
 မစားသလဲ’ လို့ မေးတော့ ‘မုန့်လေပွေဝါးရင် အိပ်နေ
 တဲ့လူတွေ နိုးသွားမှာစိုးလို့’ တဲ့။ ကျုပ်ဗျာ မုန့်လေပွေ
 အသံထွက်မှာ ဒီလောက်စိုးရသလားလို့ ဆွဲကို ထိုးချင်
 တာပဲ’ လို့ ရေးပြထားပါတယ်။

ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်ဟာ အင်မတန် ရိုးသား
 ဖြောင့်မတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။

‘လူ့ အပြင်ဘက်တွင် ရောက်နေသော သနားစရာ
 ကောင်းသည့် လူရိုးတစ်ယောက်’ဟု အိမ်ထောင်
 မကျခင်က ထင်မှတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း သနားရလေပြီ၊
 သို့ကြောင့်လည်း ရင်းနှီးသူများက ‘ဘုန်းကြီး’ ဟု

ခေါ်ကြသည်မှာ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဖွင့်ရေးလိုက်ရ ပေသည်။

စာရေးဆရာမကြီး ဂျာနယ်ကျော်မမလေးက အဲဒီလို လည်း ရေးပြခဲ့ပါသေးတယ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ရိုးတာ၊ အားနာတတ်တာဟာ တော်ရုံ လူဆိုရင်တော့ ‘နံ့ရမလား၊ အ ရမလား’ဆိုပြီး သည်းခံ နိုင်ဖို့ မလွယ်လှပါဘူး။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေးကတော့ ဒီရိုးတာ၊ အားနာတတ်တာ၊ သိက္ခာသမာဓိရှိတာတွေ ကိုပဲ ရိုသေလေးစားနေခဲ့တာကြောင့် စရိုက်မတူ၊ အကြိုက်မတူတာတွေကို သည်းခံနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ဘဝချင်း တူရာကနေ ခံစားချက်ချင်း၊ အကြိုက် စရိုက်ချင်း၊ အပြင်ခံယူချက်ခြင်း တူညီကြတဲ့အတွက် အချစ်ဆိုတာ ဖြစ်တည်လာခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီ ဖြစ်တည်လာတဲ့ အချစ်ကလေး အမြဲတမ်း ရှင်သန်လန်းဆန်းနေဖို့အတွက် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ‘ရိုသေ လေးစားမှု’ ဆိုတာ မရှိမဖြစ်ကို လိုအပ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ရိုသေလေးစားမှုဟာ အချစ်ရဲ့ ဝိညာဉ် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုက်ရင် လွန်ရာကျမယ်မထင်ပါဘူး။

အခန်း ၁၁

အချစ်ဆိုတာ အသစ် အသစ် ဖြစ်နိုင်သလား

‘အချစ်ဆိုတာ တစ်သက်မှာ တစ်ခါသာ ပေါ်ပေါက်လာ တတ်တာမျိုး ဖြစ်တယ်။ တစ်ခါချစ်ပြီးရင် နောက်ထပ် အသစ် ထပ်ချစ်လို့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး’

‘ငယ်ချစ်ဦးနဲ့ လွဲခဲ့ရကတည်းက ဘဝမှာအချစ် ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် အိမ် ထောင် ပြုခဲ့ရပေမယ့် အိမ်ထောင်ဖက်ကို ချစ်လို့မရဘူး။ ကိုယ့်ချစ်သူကိုသာ တမ်းတနေခဲ့ရတယ်’

ဆိုတဲ့ စကားမျိုးတွေကို ဝတ္ထုတွေ၊ ကဗျာတွေမှာ တွေ့ရလေ့ရှိပါတယ်။ စကားနောက်တရားပါ ဆိုသလို အဲဒီစကားမျိုးတွေကို အဟုတ်ထင် အမှန်ထင်ပြီး ဘဝ ပျက်သွားရတာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။

ဒီစကားမျိုးတွေဟာ အဟုတ်အမှန် မဟုတ်ဘူးလား၊

အချစ်ဆိုတဲ့စိတ်ဟာ ပြောင်းလဲယူလို့ရသလား၊

အချစ်ဆိုတဲ့စိတ်ဟာ ပြောင်းလဲတတ်သလား၊

လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားတွေးတောကြည့်ရင် ဒီ စကားတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားတတ်တဲ့ လူ့ သဘာဝအရ ပေါ်ထွက်လာတဲ့စကားတွေသာ ဖြစ်တယ်။ အဟုတ်အမှန်မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သိနိုင်ပါတယ်။

ဆရာကြီးပီမိုးနင်း ရေးခဲ့တဲ့ ‘အချစ်ဖြတ်လမ်း’ ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာလည်း ဆရာကြီးက

‘ငယ်ကချစ် အနှစ်တရာဟူသော စကားသည် အခါတိုင်း မမှန်ချေ။ အကြောင်းမူကား အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ်ကို မသိသေး၊ ငယ်ချစ်စိတ်သည် ကြီးသည် တိုင်အောင် မြဲရိုးထုံးစံ မရှိချေ။ ရည်းစားတစ်ထောင် လင်ကောင်တစ်ယောက်ဟူသောစကား၌ ငယ်ချစ်တို့၏ မမြဲကြောင်း ပါရှိပြီးဖြစ်လေသည်’လို့ ရေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဆရာကြီးက

‘ရှေးဦးပထမ ရိုးရိုးချစ်မှ ကိလေသာအချစ် အဖြစ်သို့ ရောက်တတ်လေသည်။ သဒ္ဓါမှ တဏှာ

ထွက်ပေါ်ပုံ အကြောင်းကို မည်သူမဆို သိလေရာ အထူးဖော်ပြရန် မလိုတော့ပေ။ သဒ္ဓါနှင့် တဏှာသည် ၅၂၈နှင့် ၁၅၀၀ ကဲ့သို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အကြောင်း ပြု၏။ သဒ္ဓါကြောင့် တဏှာဖြစ်၏။ တဏှာကြောင့် လည်း သဒ္ဓါဖြစ်နိုင်ပြန်လေသည်။ ထို့အတူ ၅၂၈ သည် အဖိုနှင့်အမ နီးစပ်အား ကြီးသောအခါ ၁၅၀၀သို့ ရောက်ခဲ့သည့်နည်းအတိုင်း ၁၅၀၀ နှင့် ရင်းနှီး၍ အတော်ကြာလျှင် ၅၂၈ သို့ပြန်၍ ရောက်နိုင်လေသည်။’

‘၅၂၈ နှင့် ၁၅၀၀ သိသိသာသာခြားနားပုံမှာ ၅၂၈ သည် ငြီးငွေ့ခြင်းမရှိ၊ ၁၅၀၀ မှာငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် အပြောင်းအလဲကို လိုလားတတ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့သော်လည်း ၅၂၈ သည် အဟောင်း တလည်လည်ဟူသော စိတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။ အကြင်လင်မယား ဖြစ်၍နေရာ၌ ၅၂၈ ကြောင့် ရက်စက်စွာ စွန့်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ၁၅၀၀ ကိစ္စကိုမူ ခေတ္တစွန့်ကာ တခြားသို့ ရောက်စေနိုင်လေသည်။ ၅၂၈မှာ ထိုကဲ့သို့စွန့်ခြင်း မရှိပေ။ အတိုးအပွားသာ ရှိနိုင်လေသည်။’

‘၁၅၀၀ သည် စွန့်လည်း စွန့်နိုင်၏၊ ပြောင်းလည်း ပြောင်းလဲနိုင်၏။ တိုးလည်း တိုးနိုင်လေသည်။ အတိုးဆိုသည်မှာ တစ်ယောက်အပြင် နှစ်ယောက် သုံးယောက် တိုးခြင်းကို ဆိုလို၏။’

‘ကိလေသာအချစ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် အချစ်မဟုတ်၊ ကောင်းသည်ဟု ထင်မှတ်ရသော အရာတစ်ခုခုကို တပ်မက်သော စိတ်မျိုးပင် ဖြစ်လေသည်။’

‘အများအားဖြင့် ချစ်သူငယ်ရည်းစားတို့မှာ စိတ်မချရဆုံး ဖြစ်လေသည်။ အကောင်းကို မစားဖူးသော ပါးစပ်သည် ကြက်သားကိုသာ ဟင်းကောင်း ထင်တတ်သလို ငယ်ရွယ်သူတို့သည် အချစ်လမ်း၌ အတွေ့အကြုံနည်းကြလေရာ ပထမဦးဆုံးတွေ့သူကို အထူးဆုံး မှတ်ထင် တတ်ကြလေသည်။ ထိုပထမဦးဆုံးတွေ့သော သူတို့မှာ ကလေးချစ်၊ လှည့်စားသော အချစ်မျှ ဖြစ်တတ်လေသည်။ ရုပ်ပုံကားကောင်းကို မမြင်ဖူးသူသည် သင့်ရုံမျှကားကို အလွန်အကျူးမှတ်ထင်တတ်လေရာ နောင်တဖြည်းဖြည်း အတွေ့အကြုံများလာသည့်အခါ ပြောင်းလဲတတ်ကြလေသည်။’

စသဖြင့်လည်း ရေးသားပြီး လူငယ်တွေကို သတိ ပေးခဲ့ပါသေးတယ်။

တကယ်ပြောရရင် တစ်ယောက်ကို ချစ်မိလို့ နောက် တစ်ယောက်ကို ထပ်ချစ်လို့ မရနိုင်တော့ဘူးဆိုတာ မှားပါတယ်။

အချစ်ဆိုတာ ပြောင်းလဲတတ်ပါတယ်။

ပြောင်းလဲယူလို့ ရပါတယ်။

လူတစ်ယောက်ဟာ အမေကိုချစ်လို့ အဖေကို ချစ်မရ တော့ဘူးဆိုတာ မရှိပါဘူး။

ညီအစ်ကို မောင်နှမ တစ်ကျိပ်လောက်ရှိရာမှာ တစ် ယောက်ကိုသာ ချစ်ပြီး ကျန်တဲ့လူတွေကို မချစ်တော့ဘူး ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ၅၂၈ နဲ့ ၁၅၀၀ မတူဘူးလေလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ သေသေချာချာ စမ်းစစ်ကြည့်ပါ။ ၅၂၈ ဖြစ်ဖြစ်၊ ၁၅၀၀ ဖြစ်ဖြစ် သမုဒယနဲ့ တွယ်တာစိတ် အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ပေါ်ပေါက်လာတာချည်းပါ။ ၁၅၀၀ ချစ်စိတ်ဟာလည်း ကိလေသာပါ။ ၅၂၈ ချစ်စိတ်ဟာလည်း ကိလေသာပါ။ ဒီကိလေသာတွေဟာ နီဝရဏတရား အားလုံးရဲ့ ရေသောက်မြစ်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓက ကိလေသာအားလုံးကို ချုပ်ငြိမ်းအောင် လုပ်ဖို့ ဟောကြားခဲ့တာပါ။

ချစ်စိတ်ဆိုတာ အတူတူချည်းပါပဲ။
အဖေကိုရော အမေကိုရော ချစ်လို့ရသလို
ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေ အားလုံးကို ချစ်လို့ရသလို
ချစ်သူ ရည်းစားတွေကိုလည်း ညီမျှစွာ ချစ်လို့ရ
ပါတယ်။

အချစ်ဆိုတာ ဖယောင်းတိုင်နဲ့ တူပါတယ်။ မူလ
ဖယောင်းတိုင်ကနေပြီး နောက်ထပ် ဖယောင်းတိုင်တွေ
ဘယ်နှတိုင်ကိုပဲ ကူးယူ ကူးယူ၊ မူလ ဖယောင်းတိုင်ရဲ့
အလင်းအား လျော့ကျသွားတယ်လို့ မရှိပါဘူး။

ချစ်စိတ်ဆိုတာလည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ပုံပေး
လိုက်လို့ ငြိမ်းသွားတယ်၊ ကုန်သွားတယ်၊ အင်အား
လျော့ကျသွားတယ်လို့ မရှိပါဘူး။

အချစ်ဆိုတာဟာ အကြိုက်ချင်း၊ စရိုက်ချင်း၊ ဝါသနာ
ချင်း၊ အမြင်ခံယူချက်ချင်း တူရာကနေ ဖြစ်တည် လာခဲ့
ရတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို အထက်မှာ ပြောခဲ့ပါတယ်။

လောကမှာ ကိုယ်နဲ့ ဘဝချင်းတူတဲ့၊ အကြိုက်ချင်း
တူတဲ့၊ စရိုက်ချင်းတူတဲ့၊ ဝါသနာချင်းတူတဲ့၊ အမြင်ခံယူ
ချက်ချင်းတူတဲ့ သူတွေ အနမတဂ္ဂ ပေါများလှပါတယ်။

အဲဒီ ပေါများလှတဲ့သူတွေထဲက ကိုယ်နဲ့ကြိုကြိုက်
နီးစပ်တဲ့သူတွေကို တစ်ယောက်မက နှစ်ယောက်မက
ချစ်တဲ့စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။

ချစ်တဲ့စိတ်ပေါ်လာသမျှ အားလုံးကို လိုက်ချစ်မနေ တာကတော့ သစ္စာတရားကို စောင့်ထိန်းခြင်း၊ သီလကို စောင့်ထိန်းခြင်းဆိုတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ‘လူရဲ့ ကျင့်ဝတ်သီလ’ ကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျင့်ဝတ်သီလကြောင့် စောင့်ထိန်း ခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ချစ်တဲ့စိတ် ဖြစ်ပေါ်မလာခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။

အချစ်ဆိုတာ ပြောင်းလဲတတ်ပါတယ်။ ပွားစည်း တတ်ပါတယ်။ ချစ်သူတစ်ယောက်နဲ့ လွဲသွားခဲ့ရင် နောက် ထပ် ချစ်သူတစ်ယောက် ပေါ်ပေါက်လာဦးမှာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပေါ်လာတဲ့ ချစ်စိတ်က ရှေ့ဦးဆုံး ပေါ်လာတဲ့ ချစ်စိတ်လောက် အားမကောင်းတော့ဘူးလို့ မရှိပါဘူး။

‘ငယ်ကချစ် အနှစ်တစ်ရာ မမေ့သာ’ဆိုတဲ့ စကား အတိုင်း ငယ်ကကျွမ်းရတဲ့အချစ်ဦးကို ဘယ်တော့မှ မမေ့ တတ်ကြပါဘူးလို့ ပြောတတ်ကြပါတယ်။

လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ ကိုယ်ငယ်ငယ်က ဝက်သက် ပေါက်ဖူးတာ၊ ခွေးကိုက်ခံရဖူးတာတွေကိုလည်း မမေ့တတ် ကြဘူး မဟုတ်လား။

ဒီသဘောကို အလေးအနက် မစောကြောတဲ့အခါ ကျတော့ ဝတ္ထုတွေ ကဗျာတွေမှာပါတဲ့

‘အချစ်ဆိုတာ တစ်သက်မှာတစ်ခါသာ ပေါ်ပေါက်
လာတာ’တို့၊

‘ငယ်ချစ်ဦးနဲ့ လွဲခဲ့ရကတည်းက ဘဝမှာ အချစ်ဆိုတာ
မရှိတော့ဘူး’ တို့၊

‘မင်းနဲ့ လွဲခဲ့ရကတည်းက ငါ့ဘဝမှာ အချစ်ဆိုတာ
သေဆုံးသွားပြီ’တို့ ဆိုတာတွေကို အဟုတ်ကြီး ထင်နေ
တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီအဟုတ်ကြီးလို့ ထင်နေတဲ့ အကျိုး
ဆက်ကြောင့် လူငယ်တွေအများကြီးဟာ ဘဝပျက်တဲ့အထိ
ရေစုန်မျောခဲ့ကြရပါတယ်။

အချစ်တွေ ပြောင်းလဲသွားတာ၊ အချစ်တွေ ပွားစည်း
သွားတာဟာ ပြစ်မှု ဒုစရိုက်ကြီးတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။
သဘာဝပါ။ အရေးကြီးတာက အချိန်တစ်ချိန်မှာ
ကြိုကြိုက်ရတဲ့ ချစ်သူတစ်ယောက်အပေါ်ကို ရိုးရိုးသားသား
ချစ်ဖို့၊ သစ္စာတရားကို စောင့်ထိန်းဖို့၊ လူ့ကျင့်ဝတ်
သီလ မြဲမြံဖို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။

အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ချစ်သူတစ်ယောက်နဲ့
ကွေ့ကွင်းသွားရပြီး နောက်ထပ်ချစ်သူတစ်ယောက်တွေ့တဲ့
အခါ (တွေ့လည်း တွေ့မှာပါ။) အဲဒီချစ်သူကိုလည်း
ရိုးရိုးသားသားချစ်ဖို့၊ သစ္စာတရားကို စောင့်ထိန်းဖို့၊ လူ့
ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ မြဲမြံဖို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။

‘ရည်းစားတစ်ထောင် လင်ကောင်တစ်ယောက်’ ဖြစ်ရတာဟာ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကြီးတစ်ခုအဖြစ် တရားသေယူဆလို့ မရပါဘူး။

‘ရည်းစားငါးယောက် လင်ငါးယောက်’ ဖြစ်ရတာလည်း ရှက်စရာလို့ တရားသေယူဆလို့ မရပါဘူး။

ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကို ကြည့်ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ရမှာပါ။ တစ်ပင်လဲလို့ တစ်ပင်ထူတဲ့ ကိစ္စဆိုရင် အပြစ်လို့ မယူဆနိုင်ပါဘူး။

စောင့်ထိန်းအပ်တဲ့ သစ္စာတရားကို မစောင့်ထိန်းဘဲ လူ့ကျင့်ဝတ် သီလကို ဖောက်ဖျက်တဲ့ ‘လော်မာ’ တဲ့ ကိစ္စမျိုးဆိုရင်တော့ ရှုတ်ချရမှာပေါ့။

လူ့သဘာဝနဲ့ အချစ်ဆိုတဲ့သဘောကို သရော်ထားတဲ့ ကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ကို ဒီနေရာမှာ ထုတ်ပြချင်ပါတယ်။ လူငယ်တွေ စောကြောဆန်းစစ်ကြည့်နိုင်အောင်ပါ။

The Man is Like The Train

At 20 years he is like the local

it stops at every station

At 30 years he is like the special

it stops only at the large towns

At 40 years he is like the express

it stops at the big cities only

At 50 years he is like the old locomotive

it stops often to water

At 60 years he doesn't leave any more

it remains... in the yard

ယောကျ်ားဟာ မီးရထားနဲ့ တူတယ်

- ၂၀ အရွယ်မှာ သူဟာ လော်ကယ်ရထားနဲ့ တူတယ်။
ဘူတာစဉ်တိုင်းမှာ ရပ်နားတယ်။
- ၃၀ အရွယ်မှာ သူဟာ အထူးရထားနဲ့ တူတယ်။
မြို့ကြီးတွေမှာသာ ရပ်နားတယ်။
- ၄၀ အရွယ်မှာ သူဟာ အမြန်ရထားနဲ့ တူတယ်။
မြို့တော်ကြီးတွေမှာသာ ရပ်နားတယ်။
- ၅၀ အရွယ်မှာ သူဟာ စက်ခေါင်းအိုကြီးနဲ့ တူတယ်။
ခဏ ခဏ ရပ်ပြီး ရေထည့်ရတယ်။
- ၆၀ အရွယ်မှာတော့ သူ ဘယ်မှ မထွက်တော့ဘူး။
မီးရထားဝင်းထဲမှာသာ နေတော့တယ်။

The Woman is Like The World

At 20 years she is like Africa
semi-explored

At 30 years she is like India
warm, mature and mysterious

At 40 years she is like America
technically perfect

At 50 years she is like Europe
all in ruin

At 60 years she is like Siberia
everyone knows where it is
But... no one wants to go

မိန်းမဟာ ကမ္ဘာကြီးနဲ့ တူတယ်

- ၂၀ အရွယ်မှာ သူမဟာ အာဖရိကတိုက်နဲ့ တူတယ်။
တစ်ပိုင်းတစ်စသာ စူးစမ်းရှာဖွေရသေးတယ်။
- ၃၀ အရွယ်မှာ သူမဟာ အိန္ဒိယနဲ့ တူတယ်။
ပူနွေးတယ်၊ ရင့်ကျက်တယ်၊ အသိရခက်တယ်။
- ၄၀ အရွယ်မှာ သူမဟာ အမေရိကနဲ့ တူတယ်။
အတတ်ပညာမှာ ပြည့်ဝတယ်။
- ၅၀ အရွယ်မှာ သူမဟာ ဥရောပတိုက်နဲ့ တူတယ်။
အားလုံး ပျက်စီးယိုယွင်းနေတယ်။
- ၆၀ အရွယ်မှာတော့ သူမဟာ ဆိုက်ဆားရီးယားနဲ့ တူတယ်။
ဘယ်နေရာမှာရှိမှန်း လူတိုင်းသိကြတယ်။
ဒါပေမယ့် ဘယ်သူမှ မသွားချင်ကြဘူး။

**မူရင်းကဗျာ-အမည်မသိစာဆို
ဘာသာပြန်သူ ဝင်းဇော်**

‘အချစ်ဆိုတာ တစ်သက်မှာ တစ်ခါသာပေါ်ပေါက်
လာတာ’ တို့၊

‘ငယ်ချစ်ဦးနဲ့ လွဲခဲ့ရကတည်းက ဘဝမှာအချစ်ဆိုတာ
မရှိတော့ဘူး’ တို့၊

‘မင်းနဲ့ လွဲခဲ့ရကတည်းက ငါ့ဘဝမှာ အချစ်ဆိုတာ
သေဆုံး သွားပြီ’ တို့၊

‘ငယ်ကချစ် အနှစ်တစ်ရာ မမေ့သာ’ တို့ ဆိုတဲ့
ဝတ္ထုတွေ၊ ကဗျာတွေထဲက စကားတွေကို အဟုတ်ကြီး
အမှန်ကြီးထင်မှတ်ပြီး ကိုယ့်ဒုက္ခကိုယ်ရှာ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
နှိပ်စက်ပြီး ကိုယ့်ဘဝကိုယ်ဖျက်နေကြတဲ့ ‘အစွဲမှားကြီး’နဲ့
လူငယ်တွေအတွက် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်က ဝတ္ထုတိုလေး
တစ်ပုဒ်ကို နမူနာအဖြစ် ထုတ်ပြရင်းနဲ့ ‘လူငယ်နဲ့
အချစ်’ ပြဿနာဆွေးနွေးချက်ကို နိဂုံးကမ္ပတ်အဆုံးသတ်
လိုက်ပါရစေတော့။

အခန်း ၁၂

အချစ်ရှာပုံတော်

‘ကဲ သတင်းထောက်မောင်ပေါက်တူးရေ၊ ဒီခဏ လာပါဦး’

‘ဟုတ်ကဲ့ဆရာ၊ ဘာသတင်းထူးလို့လဲ’

‘မင်းမှာ အရေးတကြီး အဆိုင်းမင့်၊ လောလောဆယ်
ဘာရှိနေလဲ’

‘ဘာမှမရှိပါဘူး ဆရာ၊ ခုတလော သတင်းတွေ
ခြောက်ခန်းနေတယ်ဆိုတာ ဆရာလည်း သိသားပဲ’

‘ဒီလိုဆိုရင် မင်းကို အထူးအဆိုင်းမင့်တစ်ခု ပေးမယ်၊
အခန်းဆက် ရေးရမယ့်ဟာမျိုးပဲ’

‘အခန်းဆက်ဆို ပိုကောင်းတာပေါ့၊ နေ့တိုင်း မိုးလင်း
တာနဲ့ ဒီနေ့ ဘာသတင်း ရေးရပါ့မလဲဆိုပြီး ဦးနှောက်
ခြောက်နေရတာ သက်သာ သွားတာပေါ့၊ ဘယ်လို
အဆိုင်းမင့်မျိုးလဲ ဆရာ’

‘အချစ်အကြောင်းပဲ’

‘ခင်ဗျာ’

‘အချစ်ဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတာကို လေ့လာစုံစမ်းဖို့ပဲ’

‘ဟာ ဆရာကလည်း နောက်နေပြန်ပြီး ဆရာကလည်း လူပျိုကြီး၊ ကျွန်တော်ကလည်း လူပျိုပေါက်စ၊ အချစ်ဆိုတာ ဘာသိမှာလဲ၊ ပြီးတော့ ဆရာဟာက သတင်းမဟုတ်၊ ဘာမဟုတ်နဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရေးရမှာလဲ’

‘သတင်းမဟုတ်တာကို သတင်းဖြစ်အောင် လုပ်ရေး တတ်မှ သတင်းစာဆရာ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘အချစ်အကြောင်း ကျွန်တော် မသိဘူးဆရာ၊ ကောလိပ်မှာလည်း ကျွန်တော် ရည်းစားတစ်ယောက်မှ မရခဲ့ဘူး၊ ဆရာကလည်း လူပျိုကြီး၊ တစ်ခါမှ မစွံဖူးတဲ့လူ၊ ဆရာဟာက မနိပ်သေးပါဘူး’

‘အေး ဟုတ်တယ်၊ အချစ်အကြောင်း မင်းလည်း မသိဘူး၊ ငါလည်း မသိဘူး၊ သိတယ်ဆိုတဲ့လူတွေလည်း မသိဘူး၊ သိတယ်လို့ ထင်နေကြတာချည်းပဲ၊ အဲဒီလို သိတယ် ထင်နေရုံနဲ့ ဝတ္ထုတွေရေး၊ ကဗျာတွေရေး လုပ်နေကြတာ၊ အဲဒါကြောင့် ‘အချစ်’ဆိုတာ မင်းသိအောင် လုပ်ရမယ်၊ တွေ့အောင်ရှာပြီး သတင်းဖြစ်အောင် ရေးရမယ်’

‘ကျွန်တော်က ဘယ်လိုက်ရှာရမှာလဲ ဆရာ’

‘အဲဒါတော့ ငါလည်း မသိဘူး၊ မသိလို့ လူပျိုကြီး ဖြစ်နေတာပေါ့၊ မင်းဟာမင်း လိုက်ရှာ၊ အချစ်ဝတ္ထုတွေ ရေးနေတဲ့ စာရေးဆရာတွေ၊ အချစ်ဇာတ်လမ်းတွေပေါ်တဲ့ တက္ကသိုလ်ကလူတွေဆီ လိုက်မေးပေါ့’

‘ဒုက္ခပါပဲ ဆရာရယ်၊ ဆရာ့အဆိုင်းမင့်က မကြံဖူး၊ မကြားဖူး’

‘ခွေးက လူကို ကိုက်ရင် သတင်းမဖြစ်ဘူးလေကွာ၊ မကြံဖူး၊ မကြားဖူးဆိုတာကို ရေးမှ သတင်းဖြစ်တာပေါ့၊ ပေါက်တူးဆိုတာ ဖုံးကွယ်နေတဲ့ အရာတွေကို တူးဆွ ဖော်ထုတ်ပေးရတာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ရှိနေပြီးသားအရာတွေကို ဖြိုလှဲ ဖျက်ဆီးပစ်ဖို့လည်း ဖြစ်တယ် ဆရာ’

‘တက္ကသိုလ်မှာအချစ်ဇာတ်လမ်းတွေ အများကြီးရှိတာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ထူးထူးခြားခြားတော့ မဟုတ်လှပါဘူး၊ ကျောင်း မှာ ဆုံကြ၊ တွေ့ကြ၊ ခင်ကြတယ်၊ အင်းလျားမှာ ဆုံချင် ဆုံမယ်၊ လက်ကိုင်ပဝါလေးကျနေတာ ကောက်ပေးရင်းနဲ့ ဆုံချင်ဆုံမယ်၊ ကော်ရစ်ဒါမှာ လူချင်းတိုက်မိလို့ ရန်ဖြစ်ရင်း

ဆုံချင်ဆုံမယ်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ပဲ ဆုံဆုံ၊ အဆုံများတော့
 ခင်ကြတယ်၊ အခင်များတော့ရင်းနှီးတယ်၊ အရင်းနှီး
 လွန်တော့ ချစ်ကြ၊ ကြိုက်ကြတယ်၊ ဒါမျိုးတွေချည်းပါပဲ၊
 မဆန်းပါဘူး၊ ဝတ္ထုတွေထဲမှာ ရိုးနေပါပြီ၊ ချစ်ကြိုက်
 ရာကစိတ်ကောက်ကြတယ်၊ အကောက်လွန်တော့ ခွာပြ
 တယ်၊ အဲဒီအခါ လွမ်းကြ ဆွေးကြဖြစ်တယ်၊ ကံ့ကော်
 အကြောင်းတွေ၊ ပိတောက်အကြောင်းတွေ ရေးကြတယ်၊
 တချို့က ခွာပြရာက ပြန်ပေါင်းထုတ်သွားကြတယ်၊ ခေတ်
 တိုင်း ခေတ်တိုင်းမှာ ဒီလိုချည်းပါပဲ၊ ဘာများထူးဆန်းလို့လဲ၊
 ကျွန်တော် ကျောင်းမှာဆရာလုပ်နေတာ အနှစ်နှစ်ဆယ်
 ကျော်ပါပြီ၊ ကျောင်းသားဘဝနဲ့ပါဆိုရင် တက္ကသိုလ်
 နယ်မြေထဲမှာ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ရှိပြီပေါ့၊ ထူးထူးခြားခြား
 ရယ်လို့ သိပ်မတွေ့ဖူးပါဘူး’

‘ဆရာ့ ဇာတ်လမ်းကလေးကရော ဆရာ’

‘ထူးမခြားနား သိချင်းကြီးပါပဲ၊ ကျောင်းနေတုန်းက
 သိဖူး၊ မြင်ဖူးရုံပဲရှိတယ်၊ နောက် ဌာနတစ်ခုထဲလုပ်ကြတော့
 ခင်သွားတယ်၊ နောက် အိမ်ထောင်ပြုလိုက်တယ်ပေါ့’

‘ဆရာ ကြံဖူး၊ ကြားဖူးတာလေးတွေ ပြန်စဉ်းစား
 ကြည့်ပါဦး ဆရာ’

‘အဲ အဲ နေဦး၊ ခင်ဗျား မြန်မာစာဌာနက ကိုနန်းဦး ဆီကိုသွား၊ ဒီလူ့ဇာတ်လမ်းက နည်းနည်းစိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်၊ အချစ်ဦးကို မြေးဦးရတောင် မမေ့ဘူးဆိုပြီး ခုထိ ကံ့ကော်ပန်းတွေ လိုက်ကောက်နေတဲ့ လူပျိုကြီးပဲ’

‘ဪ ကျွန်တော်သိတယ်၊ ကျွန်တော့်ဆရာ ဖြစ်ခဲ့ဖူး သေးတယ်၊ အလွမ်းဝတ္ထုတွေ သိပ်ရေးတဲ့ ဆရာပဲ၊ အချစ်ဆိုတာ နှလုံးသားမြေမဟီမှာ တစ်သက်တစ်ခါသာ ပွင့်တတ်တဲ့ ပန်းမျိုးပဲဆိုတာမျိုးတွေ သိပ်ရေးတာပေါ့၊ ကျေးဇူးပါပဲ ဆရာ’

*

‘ဪ ခင်ဗျားက ကျွန်တော့် အကြောင်းကို စိတ်ဝင်စား တယ်လား၊ သိပ်အဆန်းကြီးတော့ မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊ မြန်မာပြည်မှာ သိပ်ကိုရိုးနေတဲ့ ဇာတ်လမ်းမျိုးပါ၊ ကောလိပ် မှာတွေ့ပြီး ချစ်ကြ၊ ကြိုက်ကြတယ်၊ နောက်တော့ဝတ္ထုတွေ ထဲကအတိုင်း သူ့မိဘက သဘောမတူဘူး၊ ဝတ္ထုတွေထဲက အတိုင်း သူ့အမေက နှလုံးရောဂါရှိတယ်၊ ဝတ္ထုတွေထဲက အတိုင်း သူ့မိဘစိတ်ကြိုက် လိုက်လျောခဲ့ရတယ်၊ ဒါပါပဲ’

‘ဆရာတို့ ထပ်ပြီး ဆုံကြ တွေ့ကြသေးလား’

‘တစ်ခါမှမဆုံကြတော့ဘူး၊ သတင်းတွေတော့ကြားနေရတာပေါ့လေ’

‘ဆရာ နောက်ထပ်အချစ်သစ် မတွေ့တော့ဘူးလား’

‘အချစ်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ဘဝမှာ တစ်ခါသာ ပေါ်ပေါက်လာတတ်တာမျိုးဗျ၊ အစားထိုးလို့ရတာမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ သူ အိမ်ထောင်ပြုသွားတာက သွားတာပဲ၊ သူ့အပေါ်မှာ ထားခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်အချစ်က ပျက်ပြယ်မသွားဘူး၊ ပျက်ပြယ်ပြောင်းလဲတတ်တယ်ဆိုရင် စစ်မှန်တဲ့ အချစ် ဘယ်ဟုတ်တော့မှာလဲ၊ ကျွန်တော်က သူ့ကို တကယ်မြတ်နိုးတာ၊ သန့်ရှင်းမွန်မြတ်စွာ ချစ်နေတာ၊ ကိလေသာအချစ် မဟုတ်ဘူး၊ သူကလည်း ဒီလိုပါပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ရဲ့ အချစ်က သိပ်သန့်ရှင်းမွန်မြတ်တယ်၊ အဲဒါကြောင့် ဘယ်တော့မှ ပျက်ပြယ်မသွားဘူး’

‘ဆရာဘက်ကတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ အခုထိ အိမ်ထောင် မပြုဘဲ နေတာဆိုတော့ ခိုင်လုံတဲ့ သက်သေဖြစ်နေပါပြီ၊ သူ့ဘက်ကိုတော့ ဆရာ ဘယ်လိုလုပ်ပြောနိုင်မလဲ’

‘သူ လက်ထပ်တဲ့နေ့က ကျွန်တော် ပို့ပေးလိုက်တဲ့ မြလက်စွပ်ကလေးကို အနှစ်နှစ်ဆယ်လုံးလုံး သူ မချွတ်ခဲ့ဘူး၊ တခြား ဘယ်လက်စွပ်မှလည်း သူ့လက်မှမဝတ်ခဲ့ဘူးလေ’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ တော်တော် အံ့ဩစရာဇာတ်လမ်းလေးပါပဲ။ သစ္စာခိုင်မြဲတဲ့ ဆရာအကြောင်းကို ကျွန်တော် ဆောင်းပါး ရေးရင် ခွင့်ပြုနိုင်မလား ဆရာ’

‘ဇာတ်လမ်းက မဆုံးသေးဘူး၊ ဇာတ်လမ်းအဆုံးကို သိချင်ရင် ခင်ဗျား သန်ဘက်ခါ ကျွန်တော်နဲ့ မန္တလေး လိုက်ခဲ့၊ ကျွန်တော် မိနဲ့ သွားတွေ့မလို့’

*

‘ဟယ် ကိုဦးပါလား၊ ဘယ်တုန်းက ပြန်ရောက်တာလဲ၊ အံ့ဩစရာကောင်းလိုက်တာ’

‘အခုမနက်မှ ရောက်တယ် မိ၊ မိ ခင်ပွန်းဆုံးသွားတာ အရင်တစ်ပတ်ကမှ သိရတယ်။ ကျောင်းက စာမေးပွဲတွေ ရှိနေတော့ ခွင့်ယူလို့မရတာနဲ့ အခုမှလာရတာ ခွင့်လွှတ် နော်’

‘သတင်းစာထဲမှာ သုံးရက်တောင် ထည့်တာ ကိုဦး မတွေ့ဘူးလား’

‘အရင်လက တစ်လလုံးလုံး ကိုဦး မဟာဘွဲ့စာတမ်း ရေးမယ့် ကျောင်းသားတွေနဲ့ မြောက်ဦးကိုသွားနေတော့ သတင်းစာတွေ မဖတ်ရဘူး၊ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်မှ အစ်မ ကြီးက ဖုန်းလှမ်းဆက်လို့ သိရတာ၊ ဘယ်လိုဖြစ်သွား တာလဲ၊ ဘယ်နေ့ကလဲ’

‘သွေးတိုးနဲ့ပါပဲ၊ ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ်သွားတာ၊ မနေ့က တစ်လပြည့်တဲ့နေ့ပဲ၊ ကိုဦးက ရုပ်မပြောင်းဘူးနော်၊ အရင်တုန်းက အတိုင်းပဲ၊ မိကတော့ တစ်ခေါင်းလုံး ဖြူနေပြီ၊ လူကလည်း ၁၄၅ ပေါင်တောင် ရှိနေပြီ’

‘မိလည်း ဝနေတာကလွဲလို့ ရုပ်ပြောင်းမသွားပါဘူး၊ ပြီးလိုက်ရင် အရင်ရုပ်ပါပဲ၊ အသံကလည်း နည်းနည်းမှ ပြောင်းမသွားဘူး၊ ဒါနဲ့ မိ ကလေးတွေရော’

‘အကြီးမနှစ်ယောက်က ကျောင်းသွားတယ်၊ သူတို့က ဆေးကျောင်းမှာ၊ အမြွှာပူးပေါ့၊ မေနန်းဝေနဲ့ မေနန်းဆွေတဲ့၊ အငယ်သုံးယောက်က ကျောင်းပိတ်ထားလို့ အိမ်မှာ၊ ဟဲ့ သားတို့ သမီးတို့ လာကြပါဦး။ မေမေ သူငယ်ချင်းနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးချင်လို့၊ ဟောဒါက နံပါတ်သုံး သမီး မေနန်းအေးတဲ့၊ ရှစ်တန်းမှာ၊ သူက နံပါတ်လေး မေနန်း ထွေး ခြောက်တန်း၊ သားကတော့ အငယ်ဆုံး မောင်နန်း အောင်တဲ့၊ သားက အခုမှ လေးတန်းတက်ရတာ’

‘ဪ မိသားသမီးတွေတောင် ကောလိပ်ရောက်ကုန် ကြပါလား၊ အလုပ်အကိုင်ရော အဆင်ပြေရဲ့လား’

‘အရင်တော့ တစ်ယောက်တစ်ခုစီလုပ်ကြတာ၊ ခုတော့ဆီစက်ရော၊ ဆန်စက်ရော မိတစ်ယောက်တည်း ဦးစီးရတာဆိုတော့ နည်းနည်းပိုပြီး ပင်ပန်းတာပေါ့၊

အဆင်က ပြေပါတယ်၊ ကိုဦး အေးအေး ညနေစာစားပြီးမှ ပြန်ရမယ်နော်’

‘မစားတော့ဘူး မိ၊ အစ်မကြီးက မလာစဖူး လာတုန်း အိမ်မှာပဲစားရမယ်၊ ဘယ်မှာမှ မစားရဘူးတဲ့’

‘အနှစ်သုံးဆယ်လုံးလုံး ကိုဦး တစ်ခေါက်မှ ပြန် မရောက်ဘူးနော်’

‘ဟုတ်တယ် မိ၊ မိဘတွေလည်း မရှိတော့ဘူး ဆိုတော့ အိမ်မပြန်ဖြစ်တော့ဘူး၊ အစ်မကြီးကလဲ သူ့ စီးပွားရေးကိစ္စတွေနဲ့ ရန်ကုန်ကို တစ်လတစ်ခေါက်ရောက် နေတာဆိုတော့ ပြန်စရာ မလိုတော့ဘူးပေါ့’

‘မောင်နှမနှစ်ယောက်တည်း ရှိကြတာ မန္တလေးကို ပြောင်းခဲ့ရောပေါ့ကိုဦးရယ်၊ ဒီမှာ မမလည်း တစ်ယောက် တည်း နေနေရတာ၊ မမဆီကို မိ တစ်ပတ်တစ်ခေါက်တော့ ရောက်အောင်သွားပါတယ်၊ မိ မသွားလည်း မမက မိ ဆီကို လာပါတယ်၊ အမြွှာနှစ်ယောက်ကဆို ကိုဦး ဝတ္ထု တွေကို သိပ်ကြိုက်ကြတာ’

‘ကဲ မိရယ်၊ စကားကောင်းနေလိုက်တာ၊ အစ်မကြီး ထမင်းပွဲပြင်ပြီး စောင့်နေလိမ့်မယ်၊ နောက်နေ့တွေမှ လာခဲ့ဦးမယ်၊ သားတို့ သမီးတို့ ဦး ပြန်ဦးမယ်နော်’

*

‘ဟာ မင်းဇာတ်လမ်းက တကယ် ရှာမှရှား ဇာတ်လမ်းပဲကွ၊ ငယ်ကချစ် အနှစ်တရာ မမေ့သာဆိုတာကို လက်တွေ့ သက်သေပြလိုက်တာပဲ၊ ဒီခေတ်ကြီးမှာ သိပ်ရှားတဲ့ မေတ္တာ၊ သစ္စာမျိုး၊ သေသေချာချာရေးကွာ’

‘ရေးစရာမရှိဘူး ဆရာရဲ့၊ အဲဒါကြောင့် ဆရာ့ကို လာတိုင်ပင်တာ’

‘ဟ ဒါလောက်ရေးလိုက်ကောင်းတဲ့ ဇာတ်လမ်းမျိုးကို မှ ရေးစရာမရှိဘူးလို့ ပြောရသလား၊ ဒီလိုသန့်စင်တဲ့၊ ဒီလိုခိုင်မြဲတဲ့ အချစ်မျိုး မင်း ဘယ်မှာ ရှာလို့တွေ့မလဲ၊ အမျိုးသမီးကလဲ ကြည့်ကွာ၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်လုံးလုံး သူ့ အချစ်ဦးရဲ့ လက်ဖွဲ့ မြလက်စွပ်ကလေးကို မချွတ်တမ်း ဝတ်ထား၊ သူ့သားသမီးတွေ အကုန်လုံးကိုလည်း သူ့ ချစ်သူရဲ့ နာမည်တွေပါအောင် မှည့်ထား၊ ဘယ်လောက် ရေးလို့ကောင်းလဲ၊ မြလက်စွပ်ဝတ်ထားတာကို မင်းကိုယ် တိုင် မြင်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ကဲ့မြင်ခဲ့ပါတယ် ဆရာ၊ လူက သိပ်ဝနေတော့ လက်သန်းမှာပဲ ဝတ်ထားတယ်’

‘အဲဒီလို အချက်အလက်တွေပါအောင် ရေးကွ၊ ဝတ္ထု သိပ်ဆန်မသွားစေနဲ့၊ ကဲ နောက်နေ့မှတွေ့ကြပုံလေးကို ပြောပါဦး၊ ငါတောင် တော်တော်စိတ်ဝင်စားလာပြီ’

‘မတွေ့တော့ဘူး ဆရာ၊ နောက်နေ့မနက်အစောကြီး ကားနဲ့ ပြန်လာကြတယ်’

‘ဟေ ဘယ်လို၊ ဘယ်လို’

‘မသိဘူးဆရာ၊ အမျိုးသမီးကြီးအိမ်က ပြန်လာ ကတည်းက ဆရာကိုနန်းဦး နှုတ်ပိတ်နေတယ်၊ ဘာမှလဲ မေးလို့မရဘူး၊ ညဖက်ကျတော့ မနက်စောစောကြီး ကားနဲ့ ပြန်မယ်ဆိုတာပြောလို့ သူ့အစ်မကြီးကတောင် ဆူလိုက် ပူလိုက်တာ’

‘အနှစ်နှစ်ဆယ်လုံးလုံး စောင့်နေပြီးမှ ဘယ်လို ဖြစ်သွားရတာလဲကွာ’

‘မပြောတတ်ဘူး ဆရာ၊ အိမ်ထဲကိုဝင်လိုက်တာနဲ့ ရုပ်ရှင်ထဲက မတူးရဲ့ သုံးဆလောက်ရှိတဲ့ ကိုယ်လုံးကြီးနဲ့ ဆိုဖာပေါ် ဖိုင်ဖိုင်ကြီးထိုင်နေတဲ့ ဆံပင်ဖြူဖြူ အမျိုးသမီး ကြီးကို တွေ့လိုက်ကတည်းက တစ်လမ်းလုံးရွှင်လာတဲ့ သူ့မျက်နှာ တည်သွားတာကိုပဲ သတိထားမိတယ်၊ ဒါလဲပဲ အမျိုးသမီးကြီးရဲ့ သားသမီးတွေရှေ့မှာမို့ ဣန္ဒြေဆောင်နေ တယ်လို့ ထင်နေတာ၊ ကျွန်တော်ကလည်း အ ပါတယ် ဆရာရယ်၊ လူကဲ မခတ်တတ်ဘူး၊ မနက်အစောကြီး ပြန်ကြမယ်လို့ ပြောလိုက်တော့မှ သဘောပေါက်သွားတယ်၊ ဆရာ အရှာခိုင်းတဲ့ ‘အချစ်’ ဆိုတာ မတွေ့ခဲ့ရတော့

လူငယ်နဲ့အချစ်

၁၉၃

ကျွန်တော်ရေးစရာ မရှိတော့ဘူး၊ နောက်တစ်နေရာ ရှာပုံတော်ဖွင့်ရဦးမှာပေါ့’

‘ဟ ကောင်ရ၊ သတင်းထောက်လုပ်ပြီး ဒါလောက် အ ရသလား၊ နုံရသလား၊ မတွေ့ရင်လည်း မတွေ့ဘူး ဆိုတာ သတင်းပေါ့ကွ။’

ချစ်ခင်ငြိမ်းချမ်း

လူထု စိန်ဝင်း